

สื่อ

พรรษา

ปกองประกอ ร่มเย็น เป็นสุข

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

ISSN 1685-8234 ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

ปี ๒๕๕๕ นับเป็นปีแห่งการเฉลิมฉลองอันยิ่งใหญ่ของปวงชนชาวไทยอีกปีหนึ่ง เป็นปีแห่งการจดจำรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้ทรงตรากตรำบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม ตลอดระยะเวลาอันต่อเนื่องยาวนานหลายทศวรรษมาแล้ว

เมื่อ ๓๐ กว่าปีมาแล้ว ในยุคที่บ้านเมืองยังขาดแคลนในทุกด้าน ท้องถิ่นชนบทยังไม่มีถนนหนทางที่ดี ไม่มีไฟฟ้า น้ำประปา เข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐได้ยาก มีความขัดแย้งด้านลัทธิอุดมการณ์ มีการสู้รบกันในประเทศเพื่อนบ้านจนมีผู้อพยพลี้ภัยเข้ามาอาศัยอยู่ตามแนวชายแดนเพื่อหนีร้อนมาพึ่งเย็นเป็นจำนวนมาก

ผู้สื่อข่าวบีบีซี อันเป็นสื่อสารมวลชนชั้นนำของโลก ให้ความสนใจการทำงานพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และติดตามเสด็จเพื่อศึกษาเรียนรู้การทำงานอยู่ ๒ ปี จึงได้สารคดีออกมาเรื่องหนึ่งชื่อ “Soul of a Nation” ในสารคดีนี้มีพระราชดำรัส อันเปรียบเสมือนพระราชปณิธานในการทำงานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อันน่าจับใจ ตอนหนึ่งความว่า

“...เราต้องช่วยรัฐบาลในการสนับสนุนและพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน เพราะเราเป็นประเทศกำลังพัฒนาการเยี่ยมชมโดยประมุขของประเทศจึงไม่เกิดประโยชน์หากเราไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนได้ ก็ถือว่าเราไม่ประสบความสำเร็จในการเป็นประมุข...”

ในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ นี้ สำนักงาน กปร. ได้จัดทำกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติหลายกิจกรรม เพื่อให้พี่น้องประชาชนชาวไทยร่วมกันน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ โดยนำเสนอผลสำเร็จของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้พระราชทานเพื่อมหาชนชาวสยามกว่า ๘๙๑ โครงการ ทั้งผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงและเสวนาวิชาการทั่วประเทศ ๕ ครั้ง สื่อมวลชนสัญจร สารคดีโทรทัศน์ชุด “พระราชินีด้วยพลังแห่งรัก” ทางช่อง ๙ อสมท และที่สำคัญที่สุดคือ หนังสือเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข”

ที่สำคัญที่สุดเพราะภาพปกหนังสือเป็นภาพที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฝ่ายภาพส่วนพระองค์ค้นหา โดยทรงให้ข้อมูลว่าเสด็จฯ ที่ใด ประมาณปีใด มีองค์ประกอบภาพอย่างไรบ้าง ที่ทรงเลือกภาพนี้มีพระราชประสงค์ให้เป็นภาพทรงงานท่ามกลางประชาชน เช่นเดียวกับหนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “๘๘ พรรษา ประโยชน์สุขสู่ปวงประชา” ที่สำนักงาน กปร. จัดทำขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๔

คุณหญิงสร้อยระย้า เรื่องพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญ สำนักราชเลขาธิการ ซึ่งท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ ทีชะระ รองราชเลขาฯ ในการในพระองค์ฯ มอบให้เป็นผู้ประสานงานเรื่องนี้ เล่าว่า ภาพที่สำนักงาน กปร. เลือกส่งไป ๔ ภาพ และกองราชเลขาฯ ในการในพระองค์ฯ เลือก ๒ ภาพ ส่งไปทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อเป็นภาพปกยังไม่ต้องพระราชหฤทัย จึงโปรดเกล้าฯ ให้ฝ่ายภาพส่วนพระองค์ คัดเลือกภาพตามที่ทรงให้ข้อมูล และจัดทำเป็นไฟล์ภาพ รวมทั้งอัดขยายจัดพระราชทานสำนักงาน กปร. เพื่อเชิญเป็นภาพปกหนังสือดังกล่าว

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงขอพระราชทานเชิญพระฉายาลักษณ์นี้มาประดิษฐานเป็นปกวารสารฉบับเฉลิมพระเกียรติ ฉบับนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อความเป็นสิริมงคล น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และจักเกิดทุนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมตลอดไป

ตราสัญลักษณ์

งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

แบบตราสัญลักษณ์ ประกอบด้วย

อักษรพระนามาภิไธย ส.ก. อยู่ภายในวงรี ด้านบนวงรีเป็นพระมหามงกุฎ ภายในพระมหามงกุฎ เป็นพระแสงจักร และพระแสงตรีศูล มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์โบราณมงคลพระมหาสังวาลนพรัตนราชวราภรณ์ ล้อมรอบวงรี ขนาบข้างด้วย พระสัปตปฎลเศวตฉัตร ด้านล่างวงรีเป็นเลขไทย ๘๐ อยู่ในรูปทรงของเพชร ด้านล่างเลขไทย ๘๐ เป็นผ้าแพรแถบอักษรข้อความ พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาสมเด็จพระราชินี เป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี แล้วพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์

พระมหามงกุฎ	:	เครื่องประกอบพระราชอิสริยยศของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ
พระสัปตปฎลเศวตฉัตร	:	เป็นเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศกิติ
พระแสงจักรและพระแสงตรีศูล	:	เครื่องหมายแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์
เลขไทย	:	พระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
ผ้าแพรแถบสีชมพู	:	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
สีน้ำเงิน-สีฟ้า	:	สีวันพระราชสมภพ

คำขวัญวันแม่

“มือของแม่นั้นคือมือข้างปั้น
ขึ้นรูปอันอ่อนลออจนหมดอเหลา
อยากให้เป็นงานดีที่งามเงา
อยู่ที่คอขยับเดลา แต่เป่ามือ”

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

“...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสอนแนะนำข้าพเจ้ามาโดยตลอดถึงความสำคัญของป่าไม้ ว่าป่าไม้ของไทยมีความสำคัญหลายประการ คือ เป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำทุกสายในประเทศ และช่วยดูดซับน้ำไว้ในรากและใต้ดิน กลายเป็นน้ำใต้ดินให้เราใช้ช่วยสร้างความชุ่มชื้น ดึงดูดให้มีฝนมาตกในพื้นที่ และช่วยต้านความแรงของน้ำป่าเวลาฝนตกหนัก...”

“...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็รับสั่งกับข้าพเจ้าว่า เวลาไปเยี่ยมราษฎรก็อธิบายให้ฟัง ว่าป่าชายเลนมีความสำคัญอย่างไร ที่เรามีปลา มีกุ้ง มีปู มีหอยอะไรต่าง ๆ ก็เพราะว่าเรามีป่าชายเลน สัตว์น้ำวัยอ่อนสามารถเติบโตขึ้นมาเป็นประโยชน์ เป็นอาหารของมนุษย์ เพราะฉะนั้นขอให้ตระหนักถึงความสำคัญของป่าชายเลน อย่าไปทำลาย...”

พระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา วันเสาร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑

สารบัญ

๖ พระราชกรณียกิจ

บทความเฉลิมพระเกียรติ

๑๓ พระราชประวัติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๑๘ ๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข
งานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ

๓๐ ประโยชน์สุขประชาราษฎร
เสียงจากชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์ของ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียง

๔๗ | โรงพยาบาลพอเพียง
“ส่งเสริมสุขภาพมากกว่าปล่อยให้เจ็บป่วย”

ประโยชน์สุขของแผ่นดิน

๕๑ | ศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕๔ | สรุปรายงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

เพลงเฉลิมพระเกียรติ

๕๘ | เพลงอัครารักษ์ / เพลงหิ้งห้อย
เพลงอนุบุญญาพระบารมี

๖๑ ความเคลื่อนไหว

พระราชกรณียกิจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งอังสนา ไปทรงเปิด ๕ โครงการชลประทาน

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ บริเวณหน้ากรมชลประทาน สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันเสาร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งอังสนา ไปทรงเปิด ๕ โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย อุโมงค์ผันน้ำลำพะยัง ภูมิพัฒน์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประตูระบายน้ำธารณิศนฤมิตร จังหวัดนครพนม ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก และเขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก ณ บริเวณหน้ากรมชลประทาน สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในการนี้ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมาโดยสังเขป จากนั้นทอดพระเนตรการแสดงสื่อผสม “น้ำสร้างชีวิต” ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง ๕ จังหวัด เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ธูปเทียนแพ ผ่านวิดิทัศน์ และทรงวางพระหัตถ์บนแท่นตราสัญลักษณ์เปิด ๕ โครงการฯ ทอดพระเนตรวิดิทัศน์บรรยากาศสดจาก ๕ จังหวัด ที่ร่วมกันแปลอักษร คำว่า “ทรงพระเจริญ” จบแล้ววงดุริยางค์กองทัพเรือ

บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เรือพระที่นั่งอังสนา นำเสด็จฯ กลับโรงพยาบาลศิริราช

โครงการชลประทาน ทั้ง ๕ แห่ง ดังกล่าว ได้ช่วยบรรเทาอุทกภัย ช่วยเหลือด้านการเกษตร การอุปโภค-บริโภค ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 🌸

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ

เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานป้องกันอุทกภัยบริเวณโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล
ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ จากวังสราญพัฒน์ ไปยังวัดสุวรรณาราม ทอดพระเนตรการดำเนินงานป้องกันอุทกภัย บริเวณโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการกปร. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน นายนิมิต จันทน์วิมล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์

พระวรชายาฯ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชา หลวงพ่อพุทธสุวรรณบรรณรังสี ทรงพระเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวาย เจ้าคณะอำเภอพุทธมณฑลและเจ้าอาวาสวัดสุวรรณาราม จากนั้นเสด็จฯ ไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง ทอดพระเนตรสภาพริมคลองมหาสวัสดิ์ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร ที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงและขุดลอกคลองเตรียมการป้องกันอุทกภัยเมื่อปี ๒๕๕๕ เมื่อถึงโครงการ เสด็จฯ ไปยังศาลาแปดเหลี่ยม และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับสภาพพื้นที่การเกิดอุทกภัยในปีที่ผ่านมา และการดำเนินการป้องกันอุทกภัย 🙏

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดำเนิน (โดยวิธีโยนกกล้าข้าว) ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดำเนิน (โดยวิธีโยนกกล้าข้าว) ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก โดยมี พลโท พอพพล มณีรินทร์ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นายสุรชัย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. รวมทั้งหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักเรียนนายร้อย และเกษตรกรในจังหวัดนครนายก ฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ได้ทรงทอดพระเนตรนิทรรศการการดำเนินงานแปลงสาธิตการเกษตร ในช่วงปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ซึ่งสามารถผลิตข้าวได้รวม ๒,๖๘๑ กิโลกรัม โดยใช้เป็นเมล็ดพันธุ์จำนวน ๑,๕๘๗ กิโลกรัม และกิจกรรมโรงสี ๑,๐๙๔ กิโลกรัม อีกทั้งมีการปลูกพืชหลังนา ได้แก่ ข้าวโพดหวานพันธุ์ไฮบริด ๓๙ ได้ผลผลิต ๑,๕๓๐ ฝัก และถั่วเขียวพันธุ์ชยันต ๗๒ โถกอบเป็นปุ๋ยพืชสดสำหรับปรับปรุงบำรุงดิน

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกราบบังคมทูลถวายรายงานผลการดำเนินงานกระจายพันธุ์ข้าวพระราชทาน พันธุ์ข้าว กข ๓๑ (ปทุมธานี ๘๐) ให้แก่ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองตะลุมพุก หมู่ ๙ ตำบลบ้านพรึก

อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม พบว่า ได้ดำเนินการปลูกเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ จะเก็บเกี่ยวได้ต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ คาดว่าจะได้ผลผลิต ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

จากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทูลเกล้าฯ ถวายพันธุ์ข้าว และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯ ไปทรงโยนกกล้าข้าวพันธุ์ กข ๓๑ ณ แปลงสาธิตการเกษตรที่ ๕ จากนั้นทรงทอดพระเนตรการสาธิตวิธีปลูกข้าวโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวควบคุมระยะไกล ต่อมาทรงเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชล้มลุก ได้แก่ บวบ มะระ แล้วจึงเสด็จกลับ 🐼

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเป็นประธานเปิดงาน “ป่าเล็กในเมืองใหญ่ รักษ์ประชา รักษ์ป่า รักษ์น้ำ รักษ์แผ่นดิน” และทอดพระเนตรนิทรรศการ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข”

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเป็นประธานเปิดงาน “ป่าเล็กในเมืองใหญ่ รักษ์ประชา รักษ์ป่า รักษ์น้ำ รักษ์แผ่นดิน” และทอดพระเนตรนิทรรศการ “๘๐ พรรษา ร่มเย็น เป็นสุข” ของ สำนักงาน กปร. ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยมี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี นายสุเมธ ตันติเวชกุล

เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วย ผู้บริหาร สำนักงาน กปร. ผู้บริหารและผู้แทนจากหน่วยงานเจ้าภาพร่วม ประกอบด้วย สำนักงบประมาณ กองทัพบก กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการ เจ้าหน้าที่จากสำนักงาน กปร. และประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงเปิดการประชุม “ความเชื่อมโยงด้านอาหารสู่ความมั่นคงด้านโภชนาการ”
และเปิดนิทรรศการ “มหัศจรรย์หญ้าแฝก”

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดการประชุมและทรงร่วมฟังการบรรยายพิเศษ เรื่อง “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กกับการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรอาหาร” ในงานการประชุมวิชาการโภชนาการแห่งชาติ ครั้งที่ ๖ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ โดยมี ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทย นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. เฝ้าฯ รับเสด็จ ซึ่งภายในงานมีการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งแบบปากเปล่าและโปสเตอร์ ด้วยเนื้อหาวิชาการที่เข้มข้น มีนักโภชนาการ แพทย์ พยาบาล และผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านสุขภาพ และผู้สนใจทั่วไปเข้าร่วมงานมากกว่า ๑,๐๐๐ คน

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังศูนย์การค้าสยามพารากอน ทรงเปิดงานนิทรรศการ “มหัศจรรย์หญ้าแฝก” โดยมี คณะผู้บริหารมูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงาน กปร. กรมพัฒนาที่ดิน และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เฝ้าฯ รับเสด็จ ซึ่งงานดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ถึงความสำคัญและคุณประโยชน์ของหญ้าแฝกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดประกายและริเริ่มในการนำหญ้าแฝกมาเผยแพร่สู่ปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเกษตรกรได้นำวิธีการปลูกหญ้าแฝกไปใช้ในการอนุรักษ์ดิน และน้ำ รวมถึงปรับปรุงสภาพพื้นที่เพาะปลูก อันส่งผลให้เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น 🌾

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดสระแก้ว ทอดพระเนตรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาสารถ ตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ และโรงเรียนบ้านโคกน้อย ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ โดยมีนายศานิตย์ นาคสุขศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว พล.ต.ท.ประยુร อำนวยฤกษ์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ผู้แทนกรมชลประทาน และประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครู ผู้ดูแลเด็กเล็ก และนักเรียน และพระราชทานพันธุ์ไม้ผล และเมล็ดพันธุ์ผักแก่ชาวบ้าน พร้อมทั้งทอดพระเนตรการสาธิตการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการเกษตร

เพื่ออาหารกลางวัน โครงการฝึกออาชีพ ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงอาหาร-ห้องครัว และทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่พระราชทาน และราษฎรในพื้นที่ที่เฝ้าฯ รับเสด็จ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเอกสาร รายงานสถานการณ์ไฟไหม้ป่าพรุควนเคือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับเรื่องนี้สรุปความว่า

“ต้องปิดทางเข้าออกป่าพรุควนเคือง เพื่อให้สามารถดำเนินการดับไฟโดยการสูบน้ำเข้าไปได้ง่ายขึ้น การทำฝนเทียมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง ถ้าไม่ปิดทางเข้าออก จะเทน้ำเข้าไปทำได้ยาก”

ในการนี้ นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษาด้านวางแผนและโครงการกรมชลประทาน ได้กราบบังคมทูลว่า ขณะนี้ กรมชลประทานได้ปล่อยน้ำเพิ่มจากเดิม ๖๐๐,๐๐๐

ลูกบาศก์เมตรต่อวัน เป็น ๙๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
เพื่อการสูบน้ำเข้าพื้นที่

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรม
ราชกุมารี มีพระราชดำริให้ติดตามช่วยเหลือเด็กกำพร้า
จำนวน ๔ คน ที่มาเรียนอยู่ ณ โรงเรียนว่า **“ต่อไปจะอย่างไร
จะเรียนต่อได้หรือไม่ ความเป็นอยู่เป็นอย่างไร ให้ติดตาม
พฤติกรรมการอยู่อาศัย และให้ความช่วยเหลือเด็กที่จะจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีนี้จะไปเรียนต่อได้อย่างไร”** และ
**“ให้ไปสำรวจโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใดที่ยัง
ขาดแคลนห้องน้ำ จะได้ไปดำเนินการให้”** และมีพระราชดำริ
สรุปความว่า **“ให้รักษาไถ่พันธุ์แซมดำไว้ให้ดี เมื่อได้ลูกเยอะ
แล้ว ค่อยแจกจ่ายให้ชาวบ้านนำไปเลี้ยง”** ณ โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนบ้านเขาสารภี ได้มีครูใหญ่ โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนบ้านสารภี ได้กราบบังคมทูล ว่าโรงเรียนประสบ
ปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเห็นด้วยกับแนวทางแก้ไข
ปัญหาตามที่กรมชลประทานเสนอ สรุปได้ว่า **“ปัจจุบัน**

**โรงเรียนมีสระจำนวน ๔ แห่ง เก็บกักน้ำได้รวม
๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร โรงเรียนยังมีความ
ต้องการน้ำเพิ่มอีกประมาณ ๖,๐๐๐ ลูกบาศก์
เมตร ซึ่งแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำควรดำเนิ
การ ดังนี้**

- ๑) สระทั้ง ๔ แห่ง ยังมีการรั่วซึมสูง เห็น
ควรดำเนินการป้องกัน
- ๒) ปรับปรุงอาคารรับน้ำที่มีอยู่ให้สมบูรณ์
- ๓) ปรับปรุงและขุดลอกสระน้ำ พร้อมทั้ง
แนวคูบริเวณหลังโรงเรียน
คาดว่าจะทำให้มีปริมาณน้ำเก็บกักเพิ่มอีก
ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร”

จากนั้นเสด็จฯ ไปโรงเรียนบ้านโคกน้อย
พระราชทานสิ่งของแก่ครูและนักเรียน พระราชทาน
พันธุ์ไม้ผล เมล็ดพันธุ์ผัก ทอดพระเนตรสาธิตการ
เรียนการสอน การฝึกอาชีพ โครงการเกษตรเพื่อ
อาหารกลางวัน แปลงนาสาธิต แปลงผักสวนครัว
การเลี้ยงกบในนาข้าว การผลิตปุ๋ยชีวภาพ การเพาะ
เห็ด การเลี้ยงไก่พื้นเมือง กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ตามลำดับ

บทความเฉลิมพระเกียรติ

พระราชประวัติ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๑๓

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๑ พระราชประวัติ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นพระธิดาองค์ใหญ่ของหม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิติยากร และหม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิติยากร มีพี่น้อง ๓ คน คือ

หม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติ์ กิติยากร

หม่อมราชวงศ์อดุลกิติ์ กิติยากร

หม่อมราชวงศ์บุษบา กิติยากร

หม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิติยากร ทรงเป็นโอรสองค์ที่ ๓ ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ (พระองค์เจ้ากิติยากรวรลักษณ) และหม่อมเจ้าหญิงอัปสรสมาน (เทวกุล) กิติยากร พระธิดาสมเด็จพระกรมพระยาเทววงศ์วโรปการ

หม่อมเจ้านักขัตรมงคล เสด็จไปทรงศึกษา ณ โรงเรียนเล็ก ๆ ในประเทศอังกฤษในฐานะนักเรียนสังกัดกระทรวงกลาโหม ต่อมาทรงย้ายไปเข้าโรงเรียน

มัธยมที่ประเทศฝรั่งเศสจนสำเร็จ ทรงได้รับประกาศนียบัตร Baccalaureat ในทางวิทยาศาสตร์ทั้งสองภาค และทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนฝรั่งเศส Ecole Speciale Militaire de Saint Cyr ด้วย

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ขณะนั้นเหตุการณ์บ้านเมืองไม่สู้ปกตินัก หม่อมเจ้านักขัตรมงคลทรงลาออกจากราชการทหาร และทรงย้ายไปรับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ ประจวบกับรัฐบาลขณะนั้นมีนโยบายโยกย้ายข้าราชการ จึงได้แต่งตั้งหม่อมเจ้านักขัตรมงคลไปดำรง

ตำแหน่งเลขานุการเอก ประจำสถานอัครราชทูต
ไทย ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ขณะนั้น
หม่อมหลวงบัว กิติยากร มีอาการที่จะติดตามไปด้วยได้
ด้วยมีครรภ์แก่ใกล้ครบกำหนดจึงต้องอยู่กรุงเทพฯ

วันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕
ณ บ้านพัก พลเอก เจ้าพระยาวางศานุประพันธ์
(หม่อมราชวงศ์สท้าน กลาง สนิทวงศ์) ถนน
พระราม ๖ จังหวัดพระนคร ได้ต้อนรับทารก ซึ่ง
ได้เกิดมาท่ามกลางความชื่นชมและปิติยินดีอย่าง
ยิ่ง ณ ที่นั้น ทารกนั้นคือ หม่อมราชวงศ์หญิง ธิดา
คนใหญ่ของหม่อมเจ้านักขัตตรมงคล กิติยากร และ
หม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิติยากร

ในเวลาต่อมาจากวันพระราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่
๗ ได้พระราชทานนามว่า “สิริกิติ์”

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เติบโตขึ้นใน
ระยะเวลาที่มีเหตุการณ์ผันผวนทางการเมือง ต้อง
อยู่ห่างไกลจากพระบิดามารดา บางคราวต้อง
ระหกระเหินไปตามต่างจังหวัดกับพระบรมวง
ศานุวงศ์โดยเริ่มการศึกษาชั้นอนุบาลที่โรงเรียน
ราชินีในปี ๒๔๗๙ ต่อมาย้ายไปเรียนที่โรงเรียน
เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์ และได้เริ่มเรียน
เปียโนที่โรงเรียนนี้ด้วย

ในสมัยของรัฐบาลพันตรี ควง อภัยวงศ์ เป็น
นายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งให้หม่อมเจ้านักขัตตรมงคล
เป็นรัฐทูตวิสามัญและอัครราชทูตผู้มีอำนาจเต็ม
ประจำราชสำนักอังกฤษ หม่อมเจ้านักขัตตรมงคล

ได้ทรงพาโอรสธิดาทั้งหมดไปด้วย ขณะนั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์
อายุได้ ๑๓ ปี

ในต่างแดนนั่นเอง เป็นครั้งแรกที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ได้
พบกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และในปี พ.ศ. ๒๔๙๑
ณ กรุงปารีส หม่อมเจ้านักขัตตรมงคลและครอบครัวได้รับเสด็จ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งโปรดเสด็จฯ
มาปารีสเพื่อทอดพระเนตรโรงงานทำรถยนต์อยู่เนื่อง ๆ จนทรง
คุ้นเคยกับหม่อมเจ้านักขัตตรมงคลและครอบครัว

อีก ๑ ปีต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้า
นักขัตตรมงคลและครอบครัวมาเฝ้าฯ แล้วสมเด็จพระราชชนนีได้
รับสั่งขอหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ต่อหม่อมเจ้านักขัตตรมงคล พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหมั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เป็นพิธีภายใน
เงียบ ๆ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๒

วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๔๙๓ สมเด็จพระศรีสวรินทิรา
บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงประกอบพระราชพิธี
ราชาภิเษกสมรส ณ วังสระประทุม โดยพระองค์ทรงเป็นประธาน
พระราชทานน้ำพระพุทธรูป และเทพมนต์ ได้ทรงจดทะเบียน
สมรสตามกฎหมาย และในวันเดียวกันนั้น ได้มีประกาศสถาปนา
หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พร้อม
รับพระราชทานสายสะพายขัตติยราชอิสริยาภรณ์ อันมีเกียรติคุณ
รุ่งเรืองยิ่งมหากับริบรมราชวงศ์

ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระ
ประสูติกาลพระราชโอรส พระราชธิดา ดังนี้

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๔ ณ โรงพยาบาลมงชัวซีส์ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

๒. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ในพุทธศักราช ๒๕๑๕

๓. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ในพุทธศักราช ๒๕๒๐

๔. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

นับแต่ทรงเข้าสู่พระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นสมเด็จพระบรมราชินี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๓ นั้น พระราชภารกิจต่อประชาชนชาวไทยในฐานะคู่พระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า

ครึ่งศตวรรษ ตัวอย่างเช่น การกำเนิดมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ในพุทธศักราช ๒๕๑๙ โรงฝึกศิลปาชีพสวนจิตรลดา ก็เกิดขึ้นตามมาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ เป็นต้น

โรงฝึกศิลปาชีพสวนจิตรลดา คือแหล่งสร้างสรรค์งานหัตถศิลป์ชั้นราชสำนัก และเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพทั่วประเทศ มีการสอน ฝึก และสร้างสรรค์งานช่าง ๒๓ สาขา ได้แก่ ช่างทอง หลวง ช่างเครื่องเงิน ถมทอง คร่ำ ลงยาสี ทอผ้าไหม (ทอผ้าไหมพื้น ทอผ้าหางกระรอก ทอผ้าเกร็ดเต่า ทอผ้าลายลูกแก้ว ทอผ้าลาย ผ้าขาวม้า ทอผ้าไหมมัดหมี่) ทอผ้าแพรวา ทอผ้าจก ทอผ้ายกดอกและผ้าลายขีด แกะสลักไม้ (แกะสลักไม้ลวดลายต่าง ๆ และแกะตุ๊กตาไม้) แกะสลักหินสบู่ แกะสลักหนังตะลุง สานย่านลิเภา สานไม้ไผ่ลายขีด ช่างไม้และช่างหวาย ปั่นตุ๊กตา ขาววัง เขียนลาย ตกแต่งด้วยปีกแมลงทับ ประดับมุก ปักผ้า ดอกไม้ประดิษฐ์ ตัดเย็บเสื้อผ้า บรรจุภัณฑ์

และการถักทอสายใยของผ้า นับเป็นหัตถศิลป์ที่โดดเด่นไม่แพ้งานอื่นใด หรือการนำผ้าทอมาเป็นผลิตภัณฑ์อันโดดเด่นในงานหัตถศิลป์ด้วย ผ้า...คือการถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาติ เป็นเรื่องบรรพบุรุษได้สร้างไว้ เรามาสืบสานรักษาเป็นลูกโซ่ต่อเนื่องกันไปกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ คนหนุ่มสาวถ้ามีความภูมิใจในการทอผ้าก็ไม่ละทิ้งบ้านเกิด สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระมหากรุณาธิคุณสูงยิ่งต่อประชาชนและประเทศชาติ เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่า ทรงตรากตรำบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่ง ความว่า

ด้วยพระราชปณิธานและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ดำเนินสืบเนื่องมามีได้ขาดจวบจนปัจจุบันสมัยนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่งต่อพสกนิกรชาวไทยทุก ๆ คน และจักตราตรึงไว้ในหัวใจของปวงชนชาวไทยตลอดไป 🌸

“เป็นพระราชินีตั้งแต่อายุ ๑๗ ไปที่ไหนด แม่แต่อายุ ๑๗ - ๑๘ ประชาชน ก็ยังเรียก คุณแม่ ที่แรกก็ตกใจ เอ๊ะ...คนเรียกเราดูเขาแก่กว่าเรา ทีหลังก็สำนึกได้ว่า คำว่าแม่นี้เป็นคำที่ศักดิ์สิทธิ์และสูงส่งที่สุด การที่ใครเรียกคนคนหนึ่งว่าแม่ บุคคลที่ถูกเรียกจะต้องคิด และสำนึกในเกียรติยศอันนี้ และทำหน้าที่ให้ดีที่สุด”

“...ท้าวอีสาน บน ล่าง กลาง เหนือ ได้
หล่อเลี้ยงแผ่นดินไทยไม่รู้สิ้น
ธ ทรงทำเพื่อคนไทยได้มีกิน
อีกเสกศิลป์สร้างชื่อไทยลือชา
ทรงถนอมประเทศไทยให้อารัง
คือคงทุกสิ่งอันอนันต์ค่า
เก็บขุนเขาทะเลรอบถึงขอบฟ้า
โอบอุ้มป่าเอื้อต้นน้ำลำธาร...”

๘๐ พรรษา
ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข

งานเฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

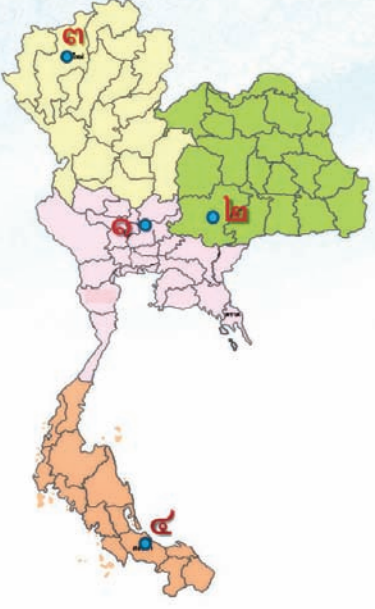
๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

กิจกรรมที่ ๑ จัดแสดงผลงานการสัญจรเฉลิมพระเกียรติ

ในภูมิภาค ๔ ครั้ง และจัดครั้งใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ มีรายละเอียด ดังนี้

ระยะเวลาการจัดงาน

- ครั้งใหญ่ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จตุจักร กรุงเทพฯ
ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑ ศูนย์ศิลปะาชีบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ จังหวัดนครราชสีมา
ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต
จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔ ศูนย์ประชุมนานาชาติฯ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๑ โถงต้อนรับ ชุ่มทางเข้า จุดลงทะเบียน

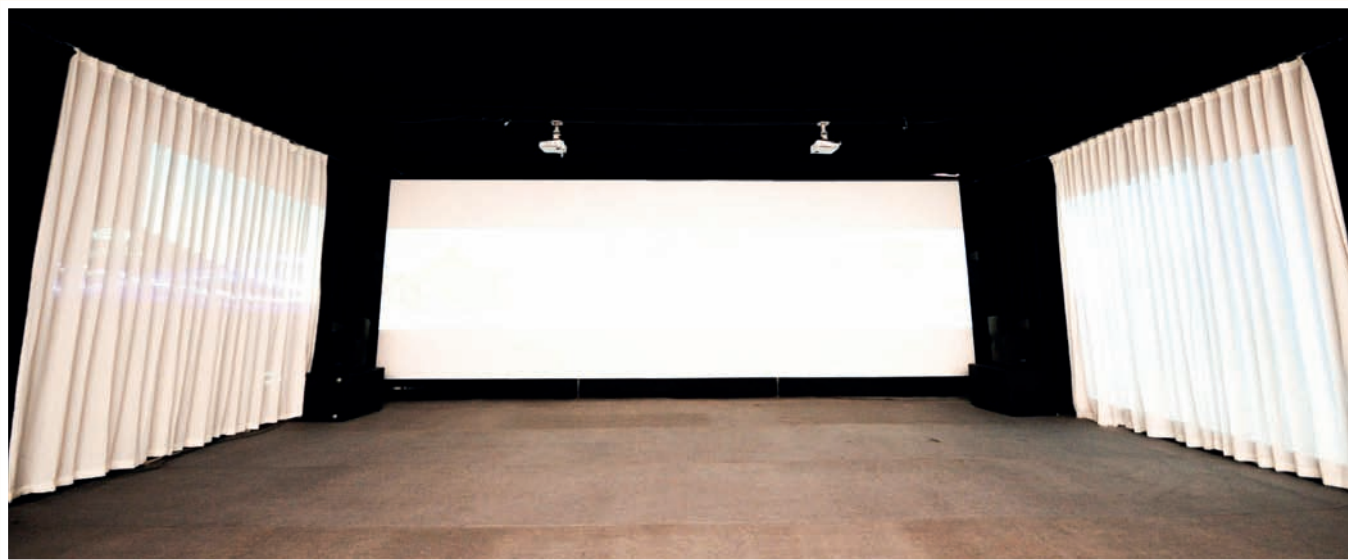
ส่วนที่ ๒ ห้องประมวลภาพถ่าย “๘ ทศวรรษ แห่งการทรงงาน”

นำเสนอพระราชกรณียกิจเป็นการเดินเรื่องด้วยการประมวลภาพบนพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๔๐ ตร.ม.

ส่วนที่ ๓ ภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ

นำเสนอพระราชประวัติ พระราชปณิธานทรงงานพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และพระราชกรณียกิจ
ด้านต่าง ๆ นำเสนอผ่านภาพยนตร์สั้นประมาณ ๙ นาที

ส่วนที่ ๔ นิทรรศการพระราชกรณียกิจ “น้ำพระราชหฤทัยสู่งานพัฒนา”

แสดงถึงเรื่องราวผลสำเร็จของโครงการ มีการจำลองบรรยากาศและพื้นที่โครงการผ่านผนังกราฟิกเพื่อให้ได้
บรรยากาศคล้ายกับสถานที่จริง พร้อมนำเสนอข้อมูลรายละเอียดโครงการผ่านจอวีดิทัศน์

ส่วนที่ ๕ เวทีกลาง

พร้อมฉากหลังและอุปกรณ์ ระบบแสง ระบบเสียง สำหรับจัดกิจกรรม พร้อมประดับตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม สำหรับพิธีเปิดงาน การเสวนาวิชาการ และการแสดงของสถานศึกษาต่าง ๆ

ส่วนที่ ๖ นิทรรศการของหน่วยงานเจ้าภาพร่วมจัดงาน และโครงการสำคัญในแต่ละภูมิภาค

ส่วนที่ ๗ การออกร้านจัดแสดงผลภัณฑ์โครงการฯ พื้นที่สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการและการออกร้านแสดงสินค้าของหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๑๐ ร้าน หรือตามเหมาะสมของขนาดพื้นที่จัดงาน

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๒๑

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

กิจกรรมที่ ๒ จัดสื่อมวลชนสัญจร

เดินทางไปเยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทุกภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง เพื่อขยายผลแนวพระราชดำริ และการทรงงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างกว้างขวาง

กิจกรรมที่ ๓ จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด “พระราชินี ด้วยพลังแห่งรัก”

เผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง ๙ อสมท) ความยาว ๓๐ นาที จำนวน ๖ ตอน ออกอากาศทุกวันศุกร์ตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น.

- ตอนที่ ๑ สานศิลป์ สร้างอาชีพ สร้างชีวิต
- ตอนที่ ๒ จากป่ารกน้ำ สู่ บ้านเล็กในป่าใหญ่
- ตอนที่ ๓ ขาดทุนของฉันทือคือกำไรของแผ่นดิน
- ตอนที่ ๔ ท่วงโซ่ชีวิต...สิ่งแวดล้อม
- ตอนที่ ๕ สร้างความรู้ สร้างคนที่สมบูรณ์
- ตอนที่ ๖ งานศิลป์ของแผ่นดิน อนุรักษ์และพัฒนา

เนื้อหาสารคดีโดยสังเขป

เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๒ หลังรัฐบาลประกาศใช้รัฐธรรมนูญและธงชาติให้คนไทยแต่งกายแบบสากล ความนิยมในการใช้ผ้าทอ เครื่องแต่งกายแบบไทยก็เสื่อมถอยอย่างเห็นได้ชัดเรื่อยมา มีแต่เพียงสตรีในชนบทที่ยังคงทอผ้าและนุ่งห่มผ้าที่ทอไว้ใช้ในครัวเรือน ถึงกระนั้นคนไทยยังได้เห็นภาพหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร พระคู่หมั้นในยามรับเสด็จพระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระภูษาผ้าชิ้นใหม่ และผ้าชิ้นมัดหมี่เป็นประจำ กระทั่งเมื่อดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระราชินี และได้โดยเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เยี่ยมราษฎรผู้ประสบอุทกภัย ที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ ในคราวนั้นทอดพระเนตรเห็นราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ แต่งกายด้วยผ้าไหมมัดหมี่ ความงดงามของ “ผ้าชาวบ้าน” เป็น

แรงบันดาลใจพระราชหฤทัยให้ส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริ ที่เราค้นเคยในนาม “ศิลปาชีพ”

“...เมื่อข้าพเจ้าเห็นเขามารับเสด็จ เห็นผ้าถุงที่เขาใส่สวยงาม เสียเหลือเกินเป็นไหมมัดหมี่ แล้วเขาก็นั่งกับพื้นอยู่อย่างนั้นก็ถามเขาว่านี่ทำเอง เขาก็บอกว่าทำเอง เขาเลี้ยงไหมเองที่บ้าน ...เมื่อข้าพเจ้าเห็นดังนั้น เห็นความสามารถ ความสวยของมัดหมี่ ก็เลยบอกเขาว่า

ขอให้พี่น้องทอนี้ให้ฉันได้ไหม จะขอซื้อ เขาบอกได้เต็มใจ เขาก็ทอนให้ นั่นล่ะเป็นการตั้งต้นศิลปอาชีพ...”

ในเวลานั้น พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังแห้งแล้ง ราษฎรส่วนใหญ่ยากจนแร้นแค้น ประกอบกับยังมีความรุนแรงจากความขัดแย้งทางลัทธิการเมืองการปกครอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการต่อสู้กับ

นอกจากนี้ ยังนำเสนอการทำงานกลุ่มชาวบ้านที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณหลายกลุ่มที่ดำเนินงานตามพระราชดำริต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวอย่างของชาวบ้าน ที่ใช้งานฝีมือเป็นอาชีพเสริมเลี้ยงครอบครัว มีรายได้ ไม่ต้องย้ายถิ่นฐานบ้านเรือน และเป็นกำลังสำคัญของการฟื้นฟูอนุรักษ์ หรือพัฒนางานหัตถกรรมไทยให้ประณีตงดงาม ยิ่งขึ้นไปกว่าเดิม

ความยากจนโดยแก้ปัญหาปัจจัยหลักด้านการเกษตร คือ น้ำ ดิน ในขณะเดียวกัน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงใส่พระราชหฤทัยในการสร้างอาชีพเสริมแก่ชุมชน ด้วยการทำงานหัตถกรรมประจำท้องถิ่นควบคู่กันไป จนกระทั่งทุกวันนี้ ความงอกงามของพระราชดำริเกิดขึ้นในพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค

ตอนที่ ๑ สาขาศิลป์ สร้างอาชีพ สร้างชีวิต

เป็นเรื่องราวของการสร้างงาน ศิลปอาชีพ นับตั้งแต่ กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแรกของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อสะท้อนแนวพระราชดำริในการส่งเสริมอาชีพของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่แตกต่างไปจากที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคยกัน ด้วยไม่ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานความช่วยเหลือเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นให้ชาวบ้านเรียนรู้และพัฒนาฝีมืออยู่ตลอดเวลาเพื่อให้พวกเขา ยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคอยที่จะพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นในวันข้างหน้า เป็นการสะท้อนแนวทางในการส่งเสริมให้ชาวบ้านพัฒนาฝีมือทอผ้า พวกเขาได้เรียนรู้เปลี่ยนแปลงความคิดของชาวบ้านในการใช้ชีวิตและการทำงานอย่างไรบ้าง ซึ่งปัจจุบันกลุ่มทอผ้าไหมบ้านนาหว้า

ยังคงทอผ้าไหมแบบไทญ้อดั้งเดิม อันเป็นแนวทางที่ทรงเน้นย้ำเสมอว่าถึงจะพัฒนาไปอย่างไรแต่ให้รักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเอาไว้

ในส่วนของการนำศิลปะ โบราณมาสานต่อ เพื่อให้ชาวบ้านได้ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมมาพัฒนาอาชีพ เนื้อหา สารคดีตอนนี้นำเสนอเรื่องราวของการฟื้นฟูและอนุรักษ์งานช่าง

ไทยโบราณที่เนินธัมมัง คือ อาจารย์ แผลมทอง ศิริภู ได้ลงมือถอดแบบ ลวดลายผ้ายกเมืองนครจากผืนผ้า โบราณที่จัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์และทดลองให้ช่างทอจากศูนย์ศิลปาชีพ เนินธัมมัง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัด นครศรีธรรมราช ทอขึ้นใหม่ เพื่อ

ให้ฝ้ายกเมืองนครแบบโบราณที่ครั้งหนึ่งเคยได้ชื่อว่าผ้าทอที่มีเอกลักษณ์ของภาคใต้ จะกลับมามีชีวิตหลังจากสาบสูญไปเมื่อนานมาแล้ว

ตอนที่ ๒ จากป่ารกน้ำ สู่ บ้านเล็กในป่าใหญ่

พ.ศ. ๒๔๘๑ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ร้อยละ ๗๒

พ.ศ. ๒๕๑๖ พื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทยลดลง เหลือเพียงร้อยละ ๔๓

และยังลดลงอย่างต่อเนื่อง จนเหลือเพียงร้อยละ ๒๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑

แม้รัฐบาลจะประกาศ “ปิดป่า” ยกเลิกสัมปทานป่าไม้ทั่วประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ แต่สถานการณ์ ป่าไม้ของไทยยังอยู่ในขั้นวิกฤต

ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้ เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ จึงทรงสืบสานพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการอนุรักษ์

ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างพึ่งพาอาศัย และเป็นที่มาของโครงการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าหลายโครงการ เช่น โครงการป่ารกน้ำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ กระจายอยู่ในหลายพื้นที่ที่เป็นเขตป่าต้นน้ำลำธารทั่วทุกภูมิภาค

สารคดีตอนนี้นำเสนอเรื่องราวของแนวพระราชดำริ ป่ารกน้ำ นับตั้งแต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ปลูกป่าเป็นตัวอย่างด้วยพระองค์เอง จำนวน ๑ ไร่ ที่บริเวณเชิงภูผาเหล็ก ติดกับอ่างเก็บน้ำคำจวง บ้านถ้ำด้ว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๕ พร้อมทั้งพระราชทานชื่อโครงการนี้ว่า โครงการป่ารกน้ำ และได้ขยายต่อไปในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก ๕ โครงการ ในสกลนคร

ในส่วนของ บ้านเล็กในป่าใหญ่ นำเสนอเรื่องราวของชาวไทยภูเขา ที่ตัดสินใจมาอยู่ในพื้นที่โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ที่บ้าน

ห้วยหญ้าไซ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ก็เพียงแค่อยากมีที่ทำกิน อยากให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่นานวันพวกเขาได้เรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากที่เคยทำไร่เลื่อนลอย ก็หันมาทำนาขั้นบันไดที่ไม่ทำลายชั้นหน้าดิน พวกเขามีข้าวไว้กินตลอดทั้งปี ทุกวันนี้ชาวบ้านห้วยหญ้าไซเป็นกำลังสำคัญในการดูแลรักษาผืนป่าที่เป็นต้นน้ำของ

ช่วยแม่ตาข้าง ที่หล่อเลี้ยงพื้นที่ราบของอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้เป็นอย่างดีแม้ในยามหน้าแล้ง เพื่อสะท้อนแนวพระราชดำริให้คนที่อยู่ในพื้นที่ป่า ดูแลและฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ที่เสื่อมโทรมให้กลับฟื้น เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และเป็นแหล่งทรัพยากรที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต โดยยึดหลักให้คนและป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

ตอนที่ ๓ ขาดทุนของฉันทาคำไรของแผ่นดิน

คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องสำคัญลำดับแรก จึงทรงมุ่งเน้นให้ราษฎรมีอาหารการกิน พึ่งพาตนเองให้ได้เสีย

ก่อน ด้วยทรงทราบดีว่าความยากจน ความขาดแคลน คือ ความด้อยโอกาสที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต ชวนาปะขอ ที่อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ตระหนักถึงความจริงของแนวพระราชดำริข้อนี้ เพราะเมื่อก่อนนั้น พัทลุง...เคยได้ชื่อว่าเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำของชาวใต้มาแต่โบราณ

ทว่าต่อมา...ประชากรชาวพัทลุงกลับได้ชื่อว่ามีรายได้ต่อครัวเรือนต่ำสุดใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ อันเป็นผลมาจากการใช้พื้นที่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นเวลานาน ทำให้ผืนดินเสื่อมโทรมจนปลูกอะไรแทบไม่ได้

เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ และทรงทราบความนั้นจึงมีพระราชดำริให้หาพื้นที่เพื่อดำเนินการในลักษณะฟาร์มตัวอย่างฯ เพื่อเป็นแหล่งจ้างงาน ช่วยให้ชาวบ้านในพื้นที่มีรายได้เลี้ยงครอบครัว และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรจากการลงมือปฏิบัติจริง

ในที่สุดมีชาวบ้านในตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว กลุ่มหนึ่งร่วมกันทูลเกล้าฯ ถวายที่ดินคนละเล็กคนละน้อยให้ใช้เป็นพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ที่พัทลุง ดำเนินงานอย่างสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และใช้หลักการเช่นเดียวกับฟาร์มตัวอย่างฯ ที่กระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ คือ “ขาดทุนของฉันทาคำไรของแผ่นดิน” ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

**“...อย่ามาพูดเรื่องกำไร
ขาดทุนกับฉัน ฉันต้องการให้ชาว
บ้านที่ยากจนเดือดร้อนมีงานทำ เมื่อ
เขามีงานทำ มีรายได้ เขาสามารถ
เอารายได้ไปเลี้ยงครอบครัว เขาไม่
เป็นโจร ไม่เป็นขโมย ไม่ติดยาเสพติด
นั่นคือกำไรของแผ่นดิน...”**

และในบรรดาราชฎาที่ถวายเป็น
ที่ดินมีครอบครัวของสุภัทราธิญา
ขุนไพฑิต หรือ มาศ รวมอยู่ด้วย

เมื่อเธอตัดสินใจทิ้งงานนัก
กฎหมายจากเมืองหลวงกลับไปอยู่กับ
ครอบครัวที่บ้านเกิด ฟาร์มตัวอย่างฯ
ที่พัทลุงเปิดประตูต้อนรับให้เธอ
เข้าทำงาน และเป็นโอกาสที่เธอ
ได้เรียนรู้การทำเกษตรกรรมแบบ
ต่าง ๆ ที่เธอไม่เคยรู้จักมาก่อน และ
ความรู้เหล่านี้ช่วยให้เธอมีอาชีพ มี
รายได้เสริม นอกเหนือจากการทำ
สวนยางพาราที่เป็นอาชีพหลักของ
ครอบครัว สามารถใช้ชีวิตอยู่กับ
ครอบครัวได้อย่างเป็นสุข

สารคดีตอนนี้จะบอกเล่าเรื่องราว

ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ความคิด
ความรู้สึกของเธอและครอบครัว
เพื่อเป็นตัวแทนของราชฎาอีกหลาย
ครอบครัว ในหลายพื้นที่ที่ได้รับ
พระมหากรุณาธิคุณเช่นเดียวกัน
และยังสะท้อนถึงแนวพระราชดำริ
“ขาดทุนของฉันคือกำไรของแผ่นดิน”
แสดงถึงน้ำพระราชหฤทัยเปี่ยมด้วย
เมตตาธรรม มนุษยธรรม ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ คือ
ภาพสะท้อนที่แจ่มชัดว่า มนุษยธรรม
ไม่มีเชื้อชาติและพรมแดน ดังจะ
เห็นได้จากเหตุการณ์เมื่อ พ.ศ.

๒๕๒๒ เกิดสงครามกลางเมือง
อันเนื่องมาจากความขัดแย้งทาง
อุดมการณ์ทางการเมืองในกัมพูชา
ทำให้มีผู้อพยพลี้ภัยชาวกัมพูชา
ข้ามแดนเข้ามาในประเทศไทยทาง
ชายแดนจังหวัดตราดนับแสนคน
ทางจังหวัดได้ให้การช่วยเหลือเบื้องต้น
โดยให้มาอยู่รวมกันที่ชายหาดบ้าน
เขาล้าน แต่ติดขัดด้วยงบประมาณ
และบุคลากร จึงมีหนังสือขอความ
ช่วยเหลือมายังสภากาชาดไทย

เมื่อความทราบถึงพระเนตร
พระกรรณ สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถได้เสด็จฯไปทรงทอด
พระเนตรความเดือดร้อนของผู้ลี้ภัย
ด้วยพระองค์เอง แม้ในเวลานั้น
บริเวณบ้านเขาล้านยังเป็นพื้นที่เสี่ยง
อันตรายจากการปะทะของกองกำลัง
ฝ่ายกัมพูชา และทรงให้จัดตั้งศูนย์
สภากาชาดไทยขึ้นที่นั่นเพื่อช่วยเหลือ
ผู้อพยพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงน้ำพระราช
หฤทัยอันเปี่ยมด้วยมนุษยธรรม ไม่
เลือกปฏิบัติแม้คนเหล่านั้นจะเป็นคน
ชาติอื่นก็ตาม

พระราชจริยาวัตร พระราช
กรณียกิจต่างๆ ความเดือดร้อนจาก
ภัยสงครามอันเนื่องมาจากความ
ขัดแย้งทางอุดมการณ์ในช่วงเวลานั้น
ยังอยู่ในความทรงจำของชาวเขาล้าน

จังหวัดตราด และชาวกัมพูชาหลายคน ที่ตัดสินใจตั้งรกรากอยู่ในเมืองไทย พวกเขาจำผู้หญิงคนที่ใส่หมวกกว้าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือพวกเขาได้เป็นอย่างดี โดยที่ไม่เคยรู้ว่านั่นคือพระราชินีของประเทศไทย เหตุการณ์ครั้งนั้นอาจเป็นบทเรียนให้เราได้รู้ว่ามนุษยธรรมไม่มีพรมแดนและเชื้อชาติ ความขัดแย้ง ความรุนแรงไม่เคยให้ประโยชน์แก่ใคร

ตอนที่ ๔ ท่องโซ่ชีวิต...สังเวดล้อม

จากดินแดนใต้สุดของปลายด้ามขวานเมื่อ ๑๐ กว่าปีก่อน ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งในแถบจังหวัดปัตตานี และนราธิวาส เกิดกรณีพิพาทกับเรือประมงขนาดใหญ่ที่เข้ามาลักลอบทำประมงในเขตชายฝั่งที่ใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำอย่าง อวนรุน อวนลาก กวาดจับเอาสัตว์น้ำชายฝั่ง ทำให้สัตว์น้ำวัยอ่อนถูกจับก่อนเวลาอันสมควร สร้างความเสียหายให้แก่ระบบนิเวศทางทะเล และยิ่งไปกว่านั้น สถานการณ์ยังเลวร้ายถึงกับใช้กำลังเข้าหากัน

จากความเดือดร้อนดังกล่าว ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านจากอำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น จังหวัด

ปัตตานีกลุ่มหนึ่ง ขอพระราชทานความช่วยเหลือ และเกิดเป็นโครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลปัตตานี และนราธิวาส เป็นครั้งแรกที่บ้านละเวง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ในปีเดียวกัน โดยวางปะการังเทียมจากการจมน้ำรถไฟ รถถัง เลียนแบบกองหินใต้น้ำ ช่วยสร้างบ้านใหม่ให้กับสัตว์ทะเล กำบังคลื่นลมแรง ทำให้มีทั้งปะการัง กัลปังหา มาอาศัยกลายเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์ทะเลวัยอ่อน ใช้เป็นที่หลบภัย วางไข่ จนทำให้อิสมาแอกับเพื่อนบ้านที่เคยต้องขายเรือ ไปขายแรงงานในมาเลเซีย กลับมาซื้อเรือทำประมง และมีความหวังที่จะประกอบอาชีพในบ้านเกิดอีกครั้ง

จากนั้นเดินทางสู่ภาคเหนือติดตามเรื่องราวของพงศศิริสาร กับเพื่อนช่างเลี้ยงแร้วอื่นหลายเชือก ได้มาอาศัยอยู่ในป่าดอยผาเมือง และมีสุขภาพสมบูรณ์ดี ทั้งหมดเป็นผลมาจากโครงการคืนช้างสู่ธรรมชาติในพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อสนองพระราชปณิธานภายใต้แนวความคิด “ช่างเลี้ยงก็คือช่างป่า” ด้วยทรงห่วงใยต่อสถานการณ์ช้างไทย คือ ช้างป่าลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วจากปัญหาการ

ถูกล่า และผืนป่าซึ่งเป็นถิ่นอาศัยถูกทำลายลง และช่างเลี้ยงจำนวนมากต้องตกงานกลายเป็นช่างแร้วร้อนและช่างขอทานในเมืองใหญ่ หรือถูกใช้งานลักลอบลากไม้ผิดกฎหมาย

การดำเนินงานนานกว่า ๑๔ ปี ได้ปล่อยช่างเลี้ยงมากกว่า ๓๐ เชือกคืนสู่ธรรมชาติ โดยที่บางกลุ่มได้กลับเข้าไปอาศัยในป่าธรรมชาติอย่างถาวร ขณะที่บางกลุ่มยังอยู่ระหว่างบำรุงสุขภาพ และเลี้ยงแบบกึ่งเลี้ยงกึ่งปล่อย เพื่อปรับพฤติกรรมก่อนนำกลับไปปล่อยคืนสู่ป่าธรรมชาติต่อไป โดยสารคดีเรื่องนี้จะติดตามภารกิจในการปรับพฤติกรรมช่างป่าให้รู้จักใช้ชีวิตในป่าที่มันไม่เคยรู้จัก ซึ่งเป็นงานที่ประสบความสำเร็จในไม่กี่แห่งในโลกเท่านั้น

ตอนที่ ๕ สร้างความรู้ สร้างคนดี สมบูรณ์

ไม่ว่าสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะทรงงานอะไร สิ่งหนึ่งที่ทรงคำนึงเสมอคือ การศึกษาอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้หาแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและตรงจุด ไม่ว่าจะป็นงานหัตถกรรม สังเวดล้อม หรือการพัฒนาอาชีพ อาทิ

- การศึกษาวงจรชีวิตแมลงทับ เพื่อนำปึกมาทำเครื่องประดับ ปึกที่ได้ ต้องมาจากแมลงทับวัยโต ให้สีอะไร และไม่ให้ทำลายชีวิต

- การศึกษาความแตกต่างของ เส้นไหม ความมันวาวของเส้นไหม สี ที่ใช้ย้อม รวมไปถึงเทคโนโลยีพื้นบ้าน ในการทอ ความกว้างของผืนผ้าทอที่ เหมาะสมกับการตลาด

- การวิจัยระบบนิเวศของป่า ชุ่มน้ำและความสัมพันธ์กับหิ้งห้อย เพื่อแก้ปัญหาการลดลงของหิ้งห้อย ดังที่มีพระราชดำริว่า

“...หิ้งห้อยเป็นแมลงชนิดหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับความสมบูรณ์ของป่า และธรรมชาติ ให้สวนพฤกษศาสตร์ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของ พรรณไม้ป่ากับหิ้งห้อย ให้ได้ทราบ ครบวงจรชีววัฏจักรชีวิต...”

และเป็นที่มาของ “โครงการ ศึกษาความหลากหลายและนิเวศ วิทยาของหิ้งห้อยในประเทศไทย ในพระราชดำริ” ที่ได้รวบรวมนัก ศึกษาศาสตร์จากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศมาช่วยกันสำรวจและศึกษา วิจัยเพื่อสนองพระราชดำริดังกล่าว

ณ วันนี้ ทรงรับผิดชอบงาน แทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อยู่หลายโครงการ โดยพระราชทาน คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาให้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงงาน อาทิ โครงการยามชายแดน ที่มีพระราชดำริถึงว่า

“...เราทั้งหลาย รวมทั้งตัว ข้าพเจ้าเองนั้น จะต้องทำหน้าที่ที่จะ

ตอบแทนบุญคุณประเทศชาติหรือ ผืนแผ่นดินนี้ อันเป็นที่เกิดที่อาศัย และกระทำกิจทุกอย่างทุกประการ ที่จะก่อให้เกิดความมั่นคง ความผาสุก ความสวัสดิแก่แผ่นดินนี้...”

ตอนที่ ๖ งานศิลป์ของแผ่นดิน อนุรักษ์และพัฒนา

มุ่งเน้นที่แนวคิดของศิลป์แผ่นดิน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาโบราณให้คง มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน โดยส่งเสริม ให้คิดค้นปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย และ สอดคล้องกับวิถีชีวิตในสังคม ทุกวันนี้ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไป ทำให้นับวันงานช่าง ฝีมือไทยโบราณมีแต่จะสาบสูญ เสื่อมถอย เพราะขาดแคลนช่างฝีมือ สืบต่อภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ แต่ ด้วยทรงเชื่อว่าคนไทยทุกคนมีฝีมือ ช่างอยู่ในสายเลือด แม้เป็นชาวไร่ ชาวนา หากได้ฝึกฝน เรียนรู้ คนเหล่านี้ จะเป็นกำลังในการฟื้นฟู อนุรักษ์งาน ช่างแบบโบราณหลายแขนงได้ จึงทรง สนับสนุนให้ลูกหลานชาวไร่ชาวนา ได้มีโอกาสฝึกฝนงานช่างแบบไทย โบราณ

ปัจจุบันมีงานช่างฝีมือหลายแขนง กำลังได้รับการฟื้นฟูจากการทำงาน ตามพระราชปณิธานในการอนุรักษ์ งานช่างฝีมือไทยให้มีชีวิตยืนยาวต่อ ไป โดยนำเสนอการทำงานผ้าและ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอของแสงเดือน จันทร์นวล ได้สืบต่องานทอผ้าและ พัฒนางานผ้าไหมของกลุ่มศิลปาชีพ ทอผ้าไหมบ้านนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

ของผู้เป็นมารดาที่เป็นสมาชิก ศิลปาศีพกลุ่มแรก ๆ ให้ทันสมัย โดย มีการทรงงานหนักเพื่ออนุรักษ์ผ้า ทอพื้นบ้านของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นแรงบันดาลใจให้เธอหันมาสืบสานงานทอผ้า แทนที่จะรับราชการตามที่เคยตั้งใจไว้ โดยงานของเธอจะยึดหลักใช้เทคนิค วัตถุดิบที่เป็นไหมพื้นบ้านแบบ ตั้งเดิมเอาไว้อย่างเคร่งครัด มุ่งมั่น สืบสานพระราชปณิธานที่ทรงวาง รากฐานไว้เมื่อ ๓๐ ปีก่อน จนทุก วันนี้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยของเธอ เป็นที่ยอมรับ และได้รับรางวัล มากมาย

กิจกรรมที่ ๔ จัดพิมพ์หนังสือ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข”

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม ซึ่งได้ รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกี่ยวกับการ พัฒนาด้านต่าง ๆ กว่า ๘๙๑ โครงการ อาทิ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนา อาชีพและคุณภาพชีวิต การศึกษา และสาธารณสุข ตลอดจนศิลปาชีพ อันเป็นการอนุรักษ์วิถีไทยแต่ดั้งเดิม เป็นต้น

คำขวัญวันแม่

“มือของแม่นั้นคือมือข้างปั้น
ขึ้นรูปอันอ่อนลออจนหมดอเหลา
อยากให้เป็นงานดีที่งามเงา
อยู่ที่คอยขัดเกลา แต่เป่ามือ”

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

“...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสอนแนะนำข้าพเจ้ามาโดยตลอดถึงความสำคัญของป่าไม้ ว่าป่าไม้ของไทยมีความสำคัญหลายประการ คือ เป็นต้นน้ำลำธารของแม่น้ำทุกสายในประเทศ และช่วยดูดซับน้ำไว้ในรากและใต้ดิน กลายเป็นน้ำใต้ดินให้เราใช้ช่วยสร้างความชุ่มชื้น ดึงดูดให้มีฝนมาตกในพื้นที่ และช่วยต้านความแรงของน้ำป่าเวลาฝนตกหนัก...”

“...พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็รับสั่งกับข้าพเจ้าว่า เวลาไปเยี่ยมราษฎรก็อธิบายให้ฟัง ว่าป่าชายเลนมีความสำคัญอย่างไร ที่เรามีปลา มีกุ้ง มีปู มีหอยอะไรต่าง ๆ ก็เพราะว่าเรามีป่าชายเลน สัตว์น้ำวัยอ่อนสามารถเติบโตขึ้นมาเป็นประโยชน์ เป็นอาหารของมนุษย์ เพราะฉะนั้นขอให้ตระหนักถึงความสำคัญของป่าชายเลน อย่าไปทำลาย...”

พระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ
พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา วันเสาร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑

ประโยชน์สุขประชาชน

เสียงจากชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ตำบลดาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นางแก้ว ทัพย์กองลาศ จังหวัดราชบุรี

“แต่เดิมมีอาชีพเก็บแร่ดีบุกขาย ๒ - ๓ วัน จะได้แร่ประมาณ ๑ กิโลกรัม ขายได้ กิโลกรัมละ ๑๒๐ บาท ต่อมาทำอาชีพรับจ้างตัดไม้รวก รายได้วันละ ๔๐ บาท จนในปี ๒๕๓๓ เริ่มมีโครงการศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินครอบครัวละ ๑๔ ไร่ ๒ งาน และมีการจ้างชาวบ้านในพื้นที่ปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย ปัจจุบันได้รับการบรรจุเป็นพนักงานของอุทยานแห่งชาติฯ มีรายได้ประมาณเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ...ฉันมีความสุข เป็นอยู่ดีขึ้น มีที่ทำกิน มีอาชีพที่มั่นคง ไม่ต้องทำงานนอกพื้นที่ ครอบครัวอยู่พร้อมหน้า ขอให้พระองค์ท่านมีพระชนมายุยืนนาน”

นายสมพร บุญเลิศ จังหวัดราชบุรี

“เดิมมีอาชีพทำไร่ แต่ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะแห้งแล้ง จึงทำไร่หมุนเวียนและบุกรุกป่า บางทีไปรับจ้างทั่วไปมีรายได้วันละประมาณ ๓๐ บาท บางวันก็ไม่มีรายได้ เมื่อมีโครงการศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า มีงานทำ หน้าที่ส่วนใหญ่เป็นการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ เตรียมพื้นที่ปลูกกล้าไม้ กำจัดวัชพืช โครงการฯ ได้จัดสรรพื้นที่ทำกินให้ครอบครัวละ ๘ ไร่ ได้ฝึกอบรบ การเกษตร มีความรู้ มีรายได้เพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีรายได้จากการทำเกษตรและรับจ้างประมาณ เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท และภรรยาได้ทำงานที่ศูนย์ศิลปาชีพ ...เป็นพระมหากษัตริย์คุณ อย่างยิ่งที่ท่านทรงห่วงใยราษฎร ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอาชีพมั่นคง ขอให้พระองค์ ทรงพระเจริญ”

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดฯ

นายลำไย ท่าใหญ่ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านใหม่พัฒนา จังหวัดสระแก้ว

“อาชีพหลักของชาวบ้านคืออาชีพเกษตรกรรม แต่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพียงปีละครั้ง และวัตถุดิบที่ใช้ในการเกษตรกับข้าวของต่าง ๆ ที่มีราคาแพง ทำให้ผลตอบแทนต่ำ หลังจากมีโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดฯ มาส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชน เช่น กลุ่มทำก้อนเชื้อเห็ด ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมยามที่ว่างจากฤดูเก็บเกี่ยว ...กระผมและชาวบ้านรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้นที่ทรงห่วงใยราษฎรในระดับรากหญ้าอย่างพวกเรา ทำให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๓๑

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

นายคำสิงห์ พันธไมตรี ผู้ใหญ่บ้าน บ้านไทรงาม จังหวัดสระแก้ว

“ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตร
ทำไร่ ทำนา ปลูกลูกยางพารา มีอาชีพเสริม คือ การ
ทอผ้า แต่ระยะหลังประสบปัญหาไม่มีตลาดรองรับ
หลังจากที่โครงการฯ เข้ามาสนับสนุนการพัฒนา
คุณภาพชีวิตทำให้เกิดการรวมกลุ่มทำอาชีพประสาน
จนประสบความสำเร็จ ...กระผมและชาวบ้าน
รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระ
นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยพสกนิกรชาวไทยใน
ทุกหย่อมหญ้า ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป”

นางสาวมาลัย นามวัย จังหวัดระยอง

“เป็นพนักงานของโครงการป่าสิริเจริญวรรษมาประมาณ ๕ ปี แต่เดิมรับจ้าง
ทั่วไป และขึ้นเขาตัดไม้ มีอาชีพไม่แน่นอน โครงการนี้ทำให้มีอาชีพและสามารถ
ดำรงชีวิตอยู่ได้ ไม่ต้องไปทำงานไกลครอบครัว หรือต้องห่างลูก ...ขอเทิดทูนไว้ยิ่ง
กว่าชีวิต”

นางแดง มูลสาร ชาวจังหวัดชลบุรี

“...อาศัยอยู่ติดต่อกับพื้นที่โครงการ เดิมมีอาชีพทำไร่ทั่วไป เมื่อตอนเริ่มโครงการ
ป่าสิริเจริญวรรษ คุณพ่อได้ทุลเกล้าฯ ถวายที่ดินแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
หลังจากนั้นได้เข้ามาเป็นพนักงานโครงการฯ ทำมาได้ประมาณ ๒๐ ปี ...รักในหลวง
และพระราชินีมากที่สุด”

ภาพถ่ายในอดีตปี ๒๕๓๖

ภาพถ่ายปี ๒๕๕๓

นายประมวล เกษมสันต์ ชาวตำบลเกาะเกิด

เมื่อก่อนนี้ทำมาหลายอาชีพ ทำไร่ ทำนา เป็นนยาม หาเช้ากินค่ำ และไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตัวเอง เมื่อได้รับคัดเลือกเข้ามาเป็นเกษตรกรในโครงการก่อสร้างศิลปาชีพ ตำบลเกาะเกิด สิ่งที่ได้รับทุกบ้านเลยคือที่ดินทำกินครอบครัวละ ๒ ไร่ และบ้านอีกหนึ่งหลัง พร้อมกับอบรมเกี่ยวกับการทำการเกษตร และสอนให้รู้จักขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน รวมทั้งให้สามัคคี ตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้าโครงการฯ จนถึงทุกวันนี้ มีความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม มีรายได้จากการทำงานในโครงการฯ เดือนละ ๑๔,๐๐๐ บาท และยังมีรายได้จากการขายพืชผลทางการเกษตรที่ปลูกเองอีกประมาณเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท รวมแล้วเกือบ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ...รู้สึกว่าคุณเองมีความสุขมากขึ้น ครอบครัวอบอุ่น ได้อยู่ร่วมกันพร้อมหน้า ถือเป็นโอกาสที่ดีที่สุดของชีวิตเลยก็ว่าได้ จะทำงานและทำทุกอย่างให้ดีที่สุด จะไม่ทำให้ตัวเองมีปัญหา เพื่อที่จะได้ไม่เป็นปัญหาให้กับส่วนรวม นี่คือการตั้งใจที่จะทำให้พระองค์ท่าน...”

นายบุญเตือน อิมเกษม อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

“เดิมเป็นลูกจ้างในโรงงานมีรายได้เดือนละ ๕,๒๐๐ บาท แต่ร่างกายไม่แข็งแรงต้องเข้าโรงพยาบาลบ่อย พอเข้าไปทำงานในโครงการฟาร์มตัวอย่างก็ทำให้มีรายได้ ๕,๔๐๐ บาท/เดือน และได้รับความรู้การทำนาข้าว การลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมี จึงมีผลกำไรมากขึ้น ร่างกายแข็งแรงขึ้น จึงนำกลับไปใช้กับแปลงนาข้าวที่บ้านจำนวน ๘ ไร่ ได้ข้าว ๗.๕ ตัน จำหน่ายได้ราคาตันละ ๑๔,๐๐๐ บาท ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกเดือนละ ๗,๓๖๒ บาท รวมเป็น ๑๒,๗๖๒ บาทต่อเดือน ทำให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายภายในบ้าน และมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ...ฟาร์มตัวอย่างที่นี่ เป็นสถานที่ที่เตือนให้รู้สึกถึงความภาคภูมิใจ ที่มีต่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ขึ้น ทำให้สืบทอดอาชีพดั้งเดิมของท้องถิ่นคือการปลูกข้าว และได้ความรู้ในการประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขได้”

นายอนุชิต ฤทธิโย จังหวัดอ่างทอง

“ก่อนเข้ามาทำงานในฟาร์มตัวอย่างฯ มีอาชีพรับจ้างตัดอ้อย มีรายได้เดือนละ ๖,๓๐๐ บาท แต่ปีหนึ่งจะมีงานทำประมาณ ๓ เดือน รายได้จึงไม่แน่นอน แต่เมื่อมาทำงานในฟาร์มตัวอย่างฯ นี้ จึงมีรายได้แน่นอนเดือนละ ๕,๔๐๐ บาท ไม่ต้องตระเวนหางานทำไกลบ้าน มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น การทำงานในฟาร์มฯ ทำให้ได้เรียนรู้เรื่องราวการทำมาหากิน ได้เรียนรู้การเพาะเห็ด จึงนำก้อนเชื้อเห็ดกลับไปเพาะเองที่บ้าน มีรายได้จากการขายดอกเห็ดอีกเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท และได้ปลูกผักสวนครัวเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวอีกด้วย ...รู้สึกดีใจที่ทรงก่อตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ขึ้นในพื้นที่ ทำให้ตนเองมีที่ทำงาน มีอาชีพ และมีรายได้เลี้ยงครอบครัว ภาคภูมิใจที่เกิดได้ร่วมพระบารมีของพระองค์...”

โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นายเร่ บุ่งกี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

“สมัยก่อนปลูกพืชไร่เลื่อนลอย ความเป็นอยู่แยะมาก แต่พอมีโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวีของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ขึ้นมา ทำให้ได้รับความรู้ในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับดิน การปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งได้รับน้ำใช้เพื่อการเกษตรด้วย ทำให้ผมและเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณโครงการมีน้ำทำการเกษตร ซึ่งได้ทำการปลูกพริกหยวก ถั่วฝักยาว และมันสำปะหลัง มีผลผลิตและรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัว ผมดีใจอย่างมากที่มีโครงการนี้ ทุกวันนี้มีความสุขมาก มีกำลังใจในการทำการเกษตร เพราะไม่ต้องกังวลเจอปัญหาฝนแล้ง ผมขอกราบขอบคุณสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ให้มีโครงการนี้เสมือนกับได้มอบชีวิตใหม่ให้กระผม ...ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

นายศุภกิจ จ๋อยทรัพย์ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

“เดิมทำไร่เลื่อนลอย เมื่อมีโครงการนี้ได้มีโอกาสมาทำงานเป็นลูกจ้างในฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวีทำให้ได้เห็นและเรียนรู้การปลูกพืชหลายชนิด การเลี้ยงสัตว์ การประมง การจัดหาวัสดุสนับสนุนแปลงกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ทำให้ตนเองได้เพาะปลูกพืช การดูแลบำรุงรักษาพืช การปรับปรุงบำรุงดิน การทำการเกษตรที่เหมาะสมกับที่ดินทำกินของตนเอง ทำให้มีรายได้ที่พออยู่อย่างสบาย ไม่ต้องไปทำงานไกลบ้าน ปัจจุบันผมเป็นคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีหน้าที่แนะนำให้สมาชิกทุกคนรู้จักคุณค่าของน้ำและใช้น้ำอย่างประหยัด ผมนำความรู้ที่ได้จากฟาร์มตัวอย่างฯ มาใช้ในแปลงผักโดยการปลูกแตงกวา, ถั่วฝักยาว, มะนาว และมะกรูด ซึ่งได้ผลดีและแนะนำให้เพื่อนบ้านนำไปเป็นตัวอย่าง ...ผมรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานโครงการนี้ให้แก่หมู่บ้านบ่อหวี ทำให้ได้ชาวบ้านทุกคนในหมู่บ้านบ่อหวีแห่งนี้รับรู้ว่าคุณพระองค์ไม่เคยทอดทิ้งประชาชน...ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างแบบผสมผสาน ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

นายชู เจริญนาค รองประธานกลุ่มธนาคารปูม้า ตำบลบางแก้ว จังหวัดเพชรบุรี

“เดิมมีการทำการประมงแบบท้องถิ่น เช่น เดินเก็บหอย ปู การชิงอวน ตักปลา กุ้ง ปู สัตว์น้ำต่าง ๆ ขณะน้ำทะเลลดต่ำ การใช้เรือรุน เรืออวนปู เรืออวนปลา และเรืออวนล้อม นอกจากนี้ เรือประมงขนาดใหญ่จากต่างถิ่น เข้ามาทำการประมงผิดประเภท ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในบริเวณนี้มีน้อยลง จนในฤดูร้อนแทบจะจับสัตว์น้ำไม่ได้เลย

หลังจากมีโครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริขึ้น การทำการประมงพื้นบ้าน เช่น การวางอวนปูก็ได้ปูเยอะขึ้น และมีปริมาณสม่าเสมอ ชาวบ้านที่เดินเก็บหอยตลับ หรือที่นี้เรียก หอยขาว หอยแครง หอยเสียบ ก็มีมากขึ้น อีกทั้งกรมประมงยังมาส่งเสริมเรื่องธนาคารปูม้าอีกด้วย และในโครงการก็มีการเลี้ยงหอยแมลงภูแบบแพเชือกแขวน ซึ่งเป็นแนวกันเรือประมงขนาดใหญ่ อดี และเป็นแหล่งอนุบาลลูกปูที่มีสำคัญของพื้นที่ ชาวบ้านเริ่มมีความรู้สึกหวงแหนทรัพยากร ทางทะเลในพื้นที่มากขึ้น ช่วยกันสอดส่องดูแลไม่ให้คนต่างถิ่นเข้ามาลกรุก้าทำการประมงอย่างผิด กฎหมาย รู้สึกดีใจที่โครงการฯ มาตั้งในพื้นที่นี้ ชาวประมงแถวนี้ทั้งหมดรักท่านมาก ที่ท่านเมตตาให้ สร้างโครงการนี้ ซึ่งคนในตำบลจะนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการฯ ไปประยุกต์ใช้ในชุมชนของตนเอง จากเดิมที่ต้องไปรับจ้างไกลบ้าน ก็ได้กลับมาทำงานใกล้บ้าน ครอบครัวก็อบอุ่น ตำบลของ พวกเราก็จะเจริญ พวกเราต่างมีความหวังว่าพระองค์ท่านจะเสด็จฯ มาที่โครงการฯ แล้วพวกเราก็ จะกล่าวขอบคุณพระองค์ท่าน *ขอจงทรงพระเจริญ*”

นายน้อง เปี้ยวน้อย สมาชิกโครงการฟาร์มทะเลตัวอย่าง

“เดิมที่แห่งนี้เป็นนาเกลือเก่า พวกเราแทบไม่เชื่อเลยว่าจะเปลี่ยนสภาพเป็นฟาร์ม สัตว์น้ำที่รวมทุกอย่างเอาไว้ในที่แห่งนี้ อาจเป็นเพราะบารมีของพระองค์ท่านก็เป็นได้ ชาวบ้านละแวกนี้ต่างสรรเสริญพระองค์ท่านที่นำเอากุ้ง หอย ปู ปลา และสัตว์น้ำต่าง ๆ ที่เดิมแทบหายไปจากพื้นที่นี้ให้กลับมีขึ้นมา นอกจากนี้ ในโครงการยังเป็นการทำฟาร์ม ทะเลแบบผสมผสานกลมกลืนกัน มีการปลูกต้นไม้ชนิดต่าง ๆ มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้งให้ ได้ผลผลิตดี ไม่มีโรค มีการเพาะพันธุ์ปลาหายากและปลาเศรษฐกิจ แล้วอย่างนี้เราจะไม่ รักพระองค์ท่านได้อย่างไร

ทุกวันนี้พวกเราก็รอวันที่พระองค์ท่านจะเสด็จฯ มาที่นี้ พวกเราจะบอกท่านว่า เรารัก พระองค์ท่านที่สร้างงาน สร้างอาชีพให้พวกเรา ทรงแนะแนวทางทำมาหากินให้พวกเรามี พออยู่พอกิน *ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ*”

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

นายจำลอง คำน้อย จังหวัดเลย

ก่อนมีโครงการสภาพป่าส่วนใหญ่ถูกบุกรุกตัดไม้เพื่อทำไร่เลื่อนลอยและขายไม้ให้กับนายทุน เนื่องจากราษฎรส่วนใหญ่ยากจน ไม่มีที่ทำกิน และไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง

เมื่อก่อนต้องเร่ร่อนไปรับจ้างต่างถิ่น แต่ปัจจุบันมีที่ทำกิน ๔ - ๕ ไร่ เป็นของตนเอง มีบ้าน มีอาชีพ มีรายได้จากการขายยางพารา และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ชีวิตมีความสุข มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามลำดับสามารถเก็บเงินปลูกบ้านเป็นของตนเอง “...พวกเราขอให้คำมั่นสัญญาว่า จะตั้งใจทำมาหากิน ทำความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน”

นางสายแก้ว ไชยรบ อำเภोजังหวัดสุพรรณบุรี

เมื่อก่อนครอบครัวมีอาชีพทำนา ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ปัจจุบันหลังจากทำนาเสร็จจะทำอาชีพเสริม เช่น ไปทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ และนำเอาความรู้ที่ได้จากฟาร์มมาเลี้ยงไก่ เป็ด หมูที่บ้าน เพื่อใช้เป็นอาหารและนำไปขาย มีรายได้เสริมเฉลี่ยเดือนละ ๓,๒๐๐ - ๓,๕๐๐ บาท/เดือน ทำให้มีรายได้เพียงพอสำหรับใช้จ่ายในครอบครัว

“...รู้สึกดีใจ เพราะพระองค์ท่านได้เสด็จ มาที่บ้านกุดนาขามหลายครั้ง และได้ชื่นชมพระบารมีของพระองค์ท่าน ทรงเสียดสละและให้ความช่วยเหลือกับชาวบ้านกุดนาขามอย่างมากมาย ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ...”

นางนิภาพร บัวล้า อำเภोजังหวัดสุพรรณบุรี

ก่อนเข้ามาเป็นสมาชิกที่ศูนย์ศิลปาชีพ บ้านกุดนาขาม ชีวิตค่อนข้างลำบาก เป็นลูกชานา เรียนหนังสือไม่สูง พอมาทำงานประจำในศูนย์ฯ ในตำแหน่งช่างเขียนภาพบนเซรามิก ทำให้มีรายได้จุนเจือครอบครัว ได้อยู่กับครอบครัวอย่างพร้อมหน้า มีรายได้และมีงานทำอย่างมั่นคง “...รู้สึกปลาบปลื้ม ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ทำให้ดิฉันและชาวบ้านคนอื่น ๆ ได้มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ ได้อยู่กับบ้านเกิด พัฒนาบ้านเกิดให้เจริญ ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญยั่งยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของประชาชนคนไทยตลอดกาลนานค่ะ”

นายทัศน นาพงษ์ อำเภोजังหวัดสกลนคร

ก่อนเข้าเป็นสมาชิกโครงการศูนย์ศิลปาชีพ บ้านกุดนาขาม ชีวิตจัดอยู่ในขั้นลำบากมาก ต้องหาเช้ากินค่ำ เมื่อเข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ ก็ไม่ดีเท่าที่หวัง แต่หลังจากได้เข้ามาทำงานในศูนย์ฯ แล้ว มีอาชีพมั่นคง มีรายได้ช่วยเหลือพ่อแม่ และสามารถส่งเสียให้ลูกได้เรียนหนังสือสูง ๆ นับว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง “...พระองค์ท่าน ทำให้ผมและชาวบ้านคนอื่น ๆ ได้มีงานทำ มีอาชีพ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิด ได้อยู่กับครอบครัว สิ่งที่ผมจะตอบแทนพระองค์ท่านได้ก็คือ จะตั้งใจทำความดี”

นางศิริพร แสงสว่าง บ้านยางน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

ความเป็นอยู่แต่ก่อนค่อนข้างลำบาก เพราะหลังจากฤดูทำนาแล้ว ก็ไม่มีรายได้อื่นเลยโดยเฉพาะช่วงหน้าแล้งยิ่งลำบาก แต่เพราะได้เข้าไปทำงานในโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางน้อย ทำให้มีความสำเร็จคือมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของเกษตรมากขึ้น และมีรายได้เสริม ทำให้เข้าใจคำว่า พอเพียง เลี้ยงตนเองได้ ชีวิตก็เริ่มดีขึ้นมาเรื่อย ๆ เพราะรายได้อีกส่วนหนึ่งก็มาจากการที่ได้มาฝึกอาชีพที่โครงการ

“รู้สึกดีใจ และขอขอบพระคุณในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทำให้ชีวิตดีขึ้น มีงานทำ มีอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และมีอาหารที่ปลอดภัยสารพิษให้พวกเราได้กินดีอยู่ดี ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

นางก้านก่อง เสมามิ่ง คนงานกลุ่มงานทอผ้าไหม จังหวัดอุบลราชธานี

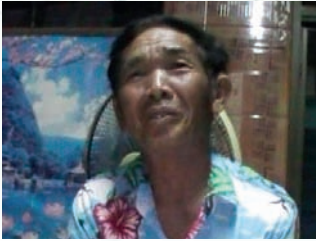

การมาทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางน้อย ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเกษตรมากขึ้น ทำให้มีรายได้เสริม นอกจากนี้ ยังมีความรู้เรื่องการเลี้ยงไหม การทอผ้าไหม การย้อมสีเส้นไหม ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถจุนเจือครอบครัวได้

“...รู้สึกดีใจมากเมื่อรู้ว่าจะได้ตั้งฟาร์มตัวอย่างเพราะว่าฉันจะได้มีงานทำ มีรายได้ไปเลี้ยงครอบครัวชีวิตก็ดีขึ้นมาก มีงานทำในช่วงหลังการทำนา มีรายได้เสริมเพิ่มให้กับครอบครัว จึงสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทำให้มีงานทำ มีอาชีพเสริม มีอาหารที่ดีให้พวกเราได้กินตลอด ขอพระองค์ท่านทรงพระเจริญ”

นายทองเตา บันทะลา อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

“...ตั้งแต่มีโครงการฟื้นฟูอาหารช้างป่าภูหลวงฯ นี้ดีมาก ช่วยทำให้ช้างป่ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และการปลูกพืชอาหารให้ช้างในพื้นที่ป่าช่วยลดจำนวนช้างออกมาหากินพืชไร่ของชาวบ้านได้อย่างเห็นผล กระผมรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ท่านทรงห่วงใยชาวบ้าน และช้างป่า ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ”

นางสมพาน ผิวละออง อำเภอบุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

เมื่อก่อนมีโครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ มีอาชีพทำนาอย่างเดียว มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เมื่อเข้ารับการอบรม “การปลูกมะนาวนอกฤดู” และได้รับการสนับสนุนพันธุ์มะนาว จำนวน ๑๐ ต้น จึงซื้อวัสดุอุปกรณ์ เช่น ท่อซีเมนต์ ระบบน้ำทดลองปลูก เริ่มปลูกเดือนกันยายน ๒๕๕๔ ตอนนี้งดน้ำมะนาวเจริญเติบโตดีมาก คาดว่าในฤดูแล้งปี ๒๕๕๖ จะสามารถให้ผลนอกฤดู และขายมะนาวได้หลายหมื่นบาทต่อปี

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าต่อสู้ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ขอให้พระองค์ท่านมีพระพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง และมีอายุยืนนาน และข้าพเจ้าจะเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรทั่วไป โดยยึดหลักตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

นางลำพูน นิลไชย ตำบลค้อเหนือ จังหวัดยโสธร

ในอดีตมีอาชีพทำการเกษตรแล้วหารายได้เสริมด้วยการเก็บของป่ามาขาย หรือใช้กินในครอบครัว แต่ปัญหาก็คือป่าถูกทำลาย เช่น ตัดไม้ไปขายให้กับนักธุรกิจไม้แปรรูป หรือพวกทำเตาถ่าน เมื่อป่าเสื่อมโทรมผลผลิตจากป่าก็ลดน้อยลงตามไปด้วย

เมื่อมีโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิ่งๆ จังหวัดยโสธร ป่าชุมชนดงมันเริ่มมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น ของป่าก็เพิ่มปริมาณมากขึ้น โดยเฉพาะเห็ดโคนและเห็ดตระโงก และเมื่อมีการรวมกลุ่มชาวบ้านชุมชนต่าง ๆ ก็ได้จัดตั้งเป็น “สหกรณ์การเกษตร

ในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิ่งๆ จำกัด” ทำให้ชาวบ้านที่ไม่มียางทำก็เก็บของป่าหาเห็ดโคนและอื่น ๆ มาขายให้แก่สหกรณ์ และมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าภายใต้สินค้าตราวาทิพย์ จนได้เป็นสินค้าโอท็อป ๕ ดาว ของจังหวัด ปัจจุบันสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ไม่รวมรายได้จากการทำนาและรายได้เสริมอื่น ๆ

“เป็นบุญคุณอย่างประเสริฐที่สุดที่ทรงเห็นความสำคัญของป่า ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นป่านี้ผืนป่าดงมัน คงเป็นทะเลทรายไปนานแล้ว ด้วยพระบารมีของพระองค์ท่าน ทำให้สภาพป่าดีขึ้น มีต้นไม้ใหญ่หนาแน่นและทำให้มีอาชีพเสริมเกิดขึ้นมากมาย”

นายแสวง บุญยะใบ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านถ้ำด้ว จังหวัดสกลนคร

เมื่อก่อนในพื้นที่บ้านถ้ำด้ว มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม มีการปลูกมันสำปะหลัง ทำไร่ ทำนา ความ เป็นอยู่แร้นแค้นยากจน น้ำทำการเกษตรไม่เพียงพอ แห้งแล้ง ต้องไปทำงานรับจ้างต่างถิ่น เมื่อมีโครงการ ป่ารักษ์น้ำ ทำให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น มีไม้ใช้สอย มีน้ำ ทำการเกษตร มีแหล่งหาอาหาร มีงานทำ ไม่ต้องไปรับจ้างต่างถิ่น ในหมู่บ้านก็มีความ เจริญขึ้น มีไฟฟ้า ประปา มีปั้มน้ำมันหยอดเหรียญ และมีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมอาชีพ “...รู้สึกปลาบปลื้มดีใจที่พระองค์มาให้การช่วยเหลือ และขอให้ทุกพระองค์มีพระ ชนมายุยืนนาน”

นางจันทร์เพ็ญ ตามูล จังหวัดเชียงราย

ในอดีตก่อนมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ตนและครอบครัวมีรายได้จากการทำสวนและขาย ไข่เมียงเพียงอย่างเดียว ในหน้าแล้งไม่สามารถทำการเกษตรได้และไม่มีอาชีพเสริม แต่เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเข้ามาส่งเสริมการปลูกกาแฟ แซมบนไร่เมียง ทำให้มีรายได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากฤดูเก็บเกี่ยวไข่เมียงจะสิ้นสุด ในเดือนธันวาคม เมื่อมีการปลูกกาแฟก็สามารถเก็บผลผลิตส่งโครงการหลวง ทำให้ มีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท “...ขอบคุณแม่หลวงที่เห็น ความสำคัญของชุมชนเล็ก ๆ ในป่าในดอย เพื่อชาวบ้านจะได้มีอาชีพเสริม ขอขอบพระคุณท่าน”

นายหลวงโจ๊ะ จงใจพนา เผ่าลีซอ

วิถีชีวิตในอดีตมีความลำบากมากโดยเฉพาะการคมนาคม เนื่องจากถนนไม่ดี ต้องเดินเท้าอย่างเดียว เมื่อก่อนปลูกฝิ่นเป็นอาชีพเพราะน้ำมีน้อย ไม่รู้จะทำอะไร ไม่รู้จะปลูกอะไร จะกินจะอยู่ก็ลำบาก ต่อมาเมื่อมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อนุรักษ์ ตามแนวพระราชดำริ สนับสนุนส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ฝรั่ง ถั่วดำ ข้าว และเลี้ยงสัตว์ ชาวบ้านเก็บผลผลิตได้มาก เพราะมีฝายชะลอน้ำช่วยเก็บกักน้ำมาใช้ในช่วงฤดูแล้งทำเกษตร ถนนดีขึ้น การเดินทางก็สะดวกขึ้น “...เคยไปเฝ้าฯ รับเสด็จ ทั้งพ่อหลวงและแม่หลวงที่ศูนย์วิจัยข้าวแม่ฮ่องสอนที่บ้านท่าไคร้ ดีใจมากและคิดถึงอยากเจอพระองค์ท่านอีก ชาบซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณที่แม่หลวงเข้ามาช่วยเหลือทำให้มีกินมีใช้ มีความเป็นอยู่ที่ดี ขอให้แม่หลวงอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ให้สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนนาน”

นายสมชาย หลักแตง (เผ่าลีซอ)

ความเปลี่ยนแปลงหลังจากมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริว่ามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมากโดยเฉพาะถนน มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ มีการสร้างฝายชะลอน้ำทำให้เก็บกักน้ำได้มาก มีน้ำใช้ทำการเกษตร ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งมีอาชีพเสริมให้ชาวบ้าน เช่น การเลี้ยงไก่ ปลา หมู การทำปุ๋ย สามารถพึ่งตัวเองได้โดยไม่ต้องรอนชดสนอะไร และทางโครงการฯ ได้ให้ความรู้ว่ามีประโยชน์อย่างไร ทำให้ชาวบ้านรู้สึกห่วงแหนป่ามากขึ้น และการตัดไม้ทำลายป่าก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง “...ดีใจและซาบซึ้งใจที่พระองค์ท่านเห็นความลำบากของพวกเราและเข้ามาช่วยเหลือพวกเราชาวเขา ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าแต่ก่อน ขอขอบคุณพระองค์ท่าน และขอให้พระองค์ท่านแข็งแรง ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

นางนากอ กำเนิดกรุณา

กล่าวถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตว่า “เดินมาจากหมู่บ้านข้างล่าง ไม่มีทาง ไม่มีถนน มาตั้งบ้านเรือนที่นี่ แต่เดิมเป็นพื้นที่ปลูกฝิ่นของพม่า มีน้ำใช้แต่ไม่มากเท่าปัจจุบัน ต้องปลูกผักเลี้ยงสัตว์กินเอง ถ้าซื้อกินก็ไกล”

ต่อมาเมื่อเกิดโครงการหมู่บ้านยามชายแดนฯ ในพื้นที่บ้านปางคอง “อะไรก็มีใช้ทุกอย่าง มีไฟฟ้า มีถนน น้ำในห้วยมีตลอดปี มีน้ำใช้ดื่ม ใช้กิน ใช้ทำไร่มากขึ้น ได้ปลา ได้หมู มาเลี้ยง เดียวนี้ต้นไม้ ป่าไม่มีมาก ตั้งแต่ทหารป่าไม้เข้ามาอยู่ไม่มีการปลูกฝิ่นแล้ว และไม่มียาบ้าในพื้นที่”

“...รู้สึกซาบซึ้ง เคยเฝ้าฯ รับเสด็จแม่หลวง เมื่อครั้งเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรที่นี่ เมื่อปี ๒๕๔๕ ดีใจที่แม่หลวงเสด็จฯ มา แม่หลวงใจดี อยากเจออีกครั้ง ขอให้แม่หลวงมีสุขภาพแข็งแรง”

นางสาวโสภิต วรรณวงษ์ จังหวัดลำปาง

เมื่อก่อนมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตร แต่หลังจากมีอ่างเก็บน้ำแม่ต๋า และมีโครงการพระราชดำริศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต๋า เข้ามา ก็เข้าไปทำงานในศูนย์ศิลปาชีพฯ และทำการเกษตร ปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ย เดือนละ ๕,๘๖๐ บาท ด้วยเหตุนี้ทำให้รู้จักเกี่ยวกับการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง รู้สึกประทับใจและปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ ทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้นเรื่อย ๆ

“...รู้สึกประทับใจและปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้นเรื่อย ๆ มีที่ทำกินให้แก่ราษฎร มีน้ำพอกิน พอใช้ในการทำการเกษตรและดำรงชีวิต”

นายป่าหน่อ จะล่อ ชาวเขาเผ่าลาหู่ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อก่อนปลูกข้าวโพด ปลูกกะหล่ำปลี มีรายได้เดือนละไม่ถึงหนึ่งพันบาท น้ำสำหรับอุปโภค-บริโภคก็อาศัยจากลำห้วยแม่เกียงเท่านั้น หลังจากมีโครงการฯ ตนและภรรยาได้เข้ามารับจ้างทำงานในสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกียง ครอบครัวยังมีรายได้มากขึ้น มีรายได้เฉลี่ย เดือนละ ๗,๐๐๐ บาท และน้ำก็มีใช้ตลอดปีจากระบบประปาภูเขา

นายป่าหน่อฯ ยังเล่าถึงเรื่องเมื่อครั้งมีโอกาสเฝ้าฯ รับเสด็จ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ รู้สึกดีใจมากเพราะมีโอกาสได้คุยกับพระราชินี พระองค์ท่านถามว่า “เป็นชนเผ่าอะไร”

ตนตอบว่า “เป็นชนเผ่าลาหู่ อยู่มานานแล้ว” และวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ตนก็มีโอกาสเฝ้าฯ รับเสด็จอีกครั้ง

“...ขอให้ราชินีอยู่ดี มีความสุข อยู่ไปนานๆ ดีใจที่ไม่ต้องอพยพไปไหน มีที่ดินทำกินที่นี่ ไม่รู้จะขอบคุณอย่างไร ทุกอย่างที่ท่านทำเป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านมากมาย...”

นายวันชัย ศิริลาภเจริญ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โครงการธนาคารอาหารชุมชนตามพระราชดำริ ทำให้ราษฎรได้ใช้เป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคได้ตลอดทั้งปี โดยการปลูกไม้ต่าง ๆ ได้แก่ ขี้เหล็ก คอแลน จิก กระโดน ไข่ นำมาเป็นสมุนไพรรักษาโรค เช่น กระโดน เปลือกใบ และผล ใช้เป็นยาสมานแผล เปลือกใช้เป็นยาขับเสมหะ ผลช่วยย่อยอาหาร ดอกเป็นยาบำรุง นอกจากนี้ ยังลดการทำลายพื้นที่ป่าซึ่งเดิมถูกบุกรุก

“รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงเล็งเห็นถึงประโยชน์ของธนาคารอาหารชุมชนและได้รับสั่งให้จัดตั้งโครงการนี้ขึ้นมา ปัจจุบันตนได้หาเลี้ยงชีพโดยการเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลาตุ๊ก รวมทั้งเลี้ยงหมู โดยได้รับความรู้จากโครงการฯ ทำให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงสภาพแวดล้อมดีขึ้นด้วย”

นายหลง อุ่นถิ่น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

มีอาชีพทำนาและปลูกผักหลังนา เดิมทำนาแบบกระทุ่งหยอดข้าวไร่ ในพื้นที่ ๑๐ ไร่ ได้ผลผลิตเพียง ๙๐ ปัจจุบันแบ่งเป็นพื้นที่ทำนาขั้นบันได ๑ ไร่ ได้ผลผลิต ๓๐ ถึง “...ผลผลิตได้มากกว่าเดิมกว่า ๓ เท่า นอกจากนี้ ในพื้นที่ ดำเนินการของโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านสะจุก-สะแก้ง จะมีพื้นที่ทำนาขั้นบันไดอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาริมลำห้วย หรือในบริเวณ ไหล่เขาที่มีความลาดชันของพื้นที่ไม่สูงมากนัก และสามารถต่อระบบน้ำมาถึงพื้นที่ ทำนาได้ ซึ่งการปรับพื้นที่เป็นนาขั้นบันได ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ราษฎรในพื้นที่มีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน”

นายฉัตรชัย บัวแสน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

อาชีพหลักคือทำนา ทำไร่ มีพื้นที่ทำนา ๑๐ ไร่ เดิมปลูกข้าวไร่แบบกระทุ่งหยอด และไร่หมุนเวียนจำนวน ๕ ไร่ ได้ผลผลิตข้าว ๑๐ ถึงต่อไร่ ต่อมาเมื่อมีพระราชดำริให้ทำ นาขั้นบันได จึงได้เปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว ๓ ไร่ โดยขุดปรับพื้นที่นาเตรียมดินและซ่อม คันนาที่ชำรุด ซ่อมแซมท่อน้ำหรือคลองส่งน้ำลงนา “...การทำนาแบบขั้นบันไดได้ ผลผลิตดีกว่าแบบเดิม คือได้ข้าวผลผลิต ๓๐ ถึงต่อไร่ คุณภาพข้าวมีน้ำหนักดีกว่า ทำให้ขายได้ราคา ใช้พื้นที่น้อยกว่า แต่ผลผลิตได้มากกว่าเดิม ทำง่าย มีระบบน้ำ ที่แน่นอน รู้สึกปลาบปลื้มและสำนึกในพระมหากรุณาเป็นล้นพ้น ที่ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และยังมีน้ำเอามาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เข้ากับวิถีชีวิตในท้องถิ่น”

นายเงาะอูมา เงาะโต ตำบลตะลุง จังหวัดนราธิวาส

เป็นชาวประมงพื้นบ้าน บางวันหาปลาไม่ได้เลย ปลาหายากมาก บาง คนขายเรือทิ้งไปทำงานที่อื่น ไปเป็นลูกน้องอวนดำแถวประเทศมาเลเซีย แต่ ตอนนี่เริ่มทยอยกลับบ้าน มาซื้อเรือใช้เบ็ดหาปลาทำประมงกันต่อ เพราะมี โครงการปะการังเทียมของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ปลา ก็ มีเพิ่มขึ้น เตา ก็มีให้เห็น ความเป็นอยู่ดีกว่าเดิมเยอะ เทียบไม่ได้กับสมัยก่อน ปลาที่พบมาก ปลาอินทรี ปลากระเบน ปลาช่อนทะเล รายได้หักค่าน้ำมัน ร้อยกว่าบาท แล้วแบ่งกันอีก ๓ คน ได้คนละ ๑๕๐ - ๒๐๐ บาท ก็พออยู่พอกิน แต่ที่ยังห่วงอยู่ อยากให้มีการกำหนดเขตไม่ให้อวนลากเรือใหญ่เข้ามาจะทำให้ปะการัง เสี่ยงหาย สัตว์น้ำก็จะหายไปอีก

นางหนูกลิ่น นวลศรี อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง

มีอาชีพหลักคือทำนาในพื้นที่ ๔ ไร่ เดิมปลูกข้าวพันธุ์เล็บนก และหันมาปลูกข้าวสังข์หยด เนื่องจากทนทานต่อภัยธรรมชาติ เป็นพันธุ์ที่มีชื่อเสียงและทางราชการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เก็บผลผลิตได้ ๕๐๐ กิโลกรัม มีรายได้เฉลี่ย ๘๐,๐๐๐ บาท/ปี “ปลื้มใจที่พระองค์เสด็จฯ มาทรงเยี่ยมและห่วงใยประชาชนในพื้นที่ ขอให้พระองค์เสด็จฯ ทรงเยี่ยมและห่วงใยประชาชนในพื้นที่ ขอให้พระองค์ทรงมีพระชนมายุยิ่งยืนนาน”

นางร้อสีะ สุภาพ อำเภอลำดวน จังหวัดกระบี่

แต่ก่อนในชุมชน ในหมู่บ้านทะเลาะวิวาท แบ่งพรรค แบ่งพวก การเดินทางและการทำมาหากินลำบาก หาปู หาปลาไม่ค่อยได้ รายได้ไม่พอเลี้ยงครอบครัว เมื่อได้ถวายพื้นที่แด่สมเด็จพระราชินีแล้ว ทำให้ความสงบกลับคืนมาอีกครั้ง มีการทำถนนลาดยาง เดินไฟฟ้า ทำประปา ทำให้สะดวกขึ้นมาก นอกจากนี้ การเป็นสมาชิกศูนย์ศิลปาชีพทุ่งทะเล ใช้เวลาว่างทอผ้าส่งสวนจิตรลดาพอมีรายได้ขึ้นบ้าง ทุกวันนี้ลูก ๆ ออกหาปลาไม่ต้องไปไกล และไม่หนักก็ได้ปลากลับมาแล้ว รู้สึกว่ากุ้ง หอย ปู ปลามีมากขึ้น ตั้งแต่ตั้งโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล ปัจจุบันหาดทุ่งทะเลเป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีธรรมชาติป่าไม้ที่สมบูรณ์ เงียบสงบ ร่มรื่นจนเป็นที่รู้จัก สร้างรายได้เข้าหมู่บ้าน ชาวบ้านมีอาชีพเป็นหลักแหล่ง

นายจักรกฤษณ์ และนางนลินี สามัคคี อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

เดิมปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง เช่น ข้าวหว่านา ข้าวหอมจันทร์ ต่อมาโครงการฟาร์มตัวอย่างบางแก้วพัทลุง ศูนย์บ้านเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ ได้นำเมล็ดพันธุ์พื้นบ้านข้าวสังข์หยดมาปลูกขยายพันธุ์ จึงมีการส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายนำไปเพาะปลูกเมื่อปี ๒๕๔๗ โดยนาของตนเองและสมาชิกรวม ๑๒๗ ไร่ ได้ผลผลิตต่อไร่ ๓๐๐ - ๓๕๐ กก./ไร่ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มาส่งเสริมการปลูกแบบธรรมชาติในระบบเกษตรอินทรีย์ และขยายผลไปสู่เครือข่ายจนถึงปัจจุบัน

“ในฐานะที่เป็นชาวนาและได้รับความชื่นชมจากการเสวยข้าวสังข์หยด รู้สึกปลาบปลื้มใจเป็นล้นพ้น จะดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะขยายผลไปสู่เครือข่าย”

นางอายีชะ สะมาโนง อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

แต่เดิมอยู่อำเภอสู่โขงโก-ลก สามีเป็น รปภ. อยู่ที่เทศบาลอำเภอสู่โขงโก-ลก และถูกยิงเสียชีวิตเมื่อปี ๒๕๔๗ จากนั้นได้ขอเข้ามาอยู่ภายในโครงการฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดันบาตู โดยจัดพื้นที่รอบบ้านปลูกพืชแบบผสมผสาน เช่น มะนาว เงาะ มังคุด สะท้อน อีกทั้งเลี้ยงไก่ เป็ด ปลานิล และปลาแรด ซึ่งผลผลิตที่ได้จะนำไปส่งกับฟาร์ม ตัวอย่างฯ สร้างรายได้ให้ครอบครัว ๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ บาทต่อเดือน

“รู้สึกดีใจเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ อยู่ที่นี่มีพร้อมทุกอย่าง ตอนเข้ามา มีกระเป๋าแค่ใบเดียว ในโครงการฯ ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันทั้งคนพุทธและคนอิสลาม ขอขอบพระคุณต่อพระมหากษัตริย์คุณเป็นอย่างยิ่ง”

นางวรรณมา ศรีริกานนท์ อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

เดิมอยู่อำเภอสู่โขงปาตี สามีเป็นทหารอยู่ในพื้นที่ และถูกยิงเสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ได้ขอเข้ามาอยู่กับโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านรอดันบาตู ในปี ๒๕๔๙ มีการปลูกพืชผักสวนครัว และพืชสวน เช่น อ้อย กล้าย และมะม่วง อีกทั้งได้จัดตั้งกลุ่มซอแม เป็นกลุ่มเย็บกระเป๋าจากผ้าพื้นเมืองนำไปจำหน่ายตามงาน OTOP สร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกประมาณวันละ ๑๐๐ บาท/คน

“พวกเราทุกคนมีชะตากรรมเดียวกัน จึงรับรู้ถึงความรู้สึกในแบบเดียวกัน พอเข้ามาอยู่ที่นี่ รู้สึกอบอุ่นใจ รู้สึกว่าไม่ถูกทอดทิ้ง และทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่มีการละเว้นให้ความช่วยเหลือกับศาสนาใด ๆ อีกทั้งทำให้เรามีที่ทำกิน มีความหวังที่ทำให้อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป เพราะท่านทรงให้ทุกอย่างทุกอย่างต่อเรา ถึงไม่ได้เสด็จฯ มา ท่านก็ส่งคนมาดูแล จึงไม่รู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้งหรืออยู่อย่างโดดเดี่ยว”

สภาพบ้านเรือนของนางวรรณมา ศรีริกานนท์ และกิจกรรมการเย็บกระเป๋าของกลุ่ม

นางเวิน โสระมัด อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

เดิมอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ไปทำงานอำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๔๙ ลูกชายเป็นทหารพรานถูกยิงเสียชีวิต ส่วนตนเองและสามีบาดเจ็บสาหัสจากเหตุการณ์ความไม่สงบเช่นกัน จากนั้นได้ขอเข้ามาอยู่ภายในโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านรอดต้นบาตู่ ได้ปรับพื้นที่รอบที่พักอาศัยปลูกพืชผสมผสาน เลี้ยงเป็ด ไก่ และปลา อีกทั้งรับจ้างซักรีดเสื้อผ้า และเลี้ยงไหม พร้อมทอผ้าส่งให้กลุ่มงานศิลปาชีพของโครงการฯ สร้างรายได้ให้ครอบครัวประมาณ ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน

“การที่มีวันนี้ เพราะพระมหากษัตริย์คุณ ถ้าไม่ได้อยู่ที่นี้ก็ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักเป็นแหล่ง อยู่ที่นี่ไม่ค่อยมีค่าใช้จ่ายอะไร มีอาหารในสวนของตนเอง อีกทั้งอยู่ที่นี่รู้สึกปลอดภัย”

นายธนพล นาพั่ง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อก่อนการทำนาบ้านเนินธัมมังไม่ค่อยจะได้ผล เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มมีน้ำท่วมพื้นที่เกือบทุกปี สภาพดินพุ่มมีความเปรี้ยวจัด ทำนาได้ปีละครั้ง ไม่มีระบบชลประทาน ชาวบ้านทำงานนอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาในปี ๒๕๓๖ มีโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านเนินธัมมัง มีการส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มแม่บ้านงานฝีมือหัตถกรรม พื้นที่การทำนาก็มีโครงการสร้างพนังกั้นน้ำท่วมครอบคลุมเนื้อที่ ๑,๙๐๐ ไร่เศษ มีการจัดระบบชลประทานสามารถทำการเกษตรได้ โดยเฉพาะการทำนา มีการส่งเสริมเมล็ดข้าวพันธุ์ดี การปรับปรุงดินและพัฒนาแปลงนา มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความคิดจากทำนาผลิตข้าวเพื่อการจำหน่ายอย่างเดียวเป็นการผลิตข้าวอย่างครบวงจร คือการผลิตเพื่อการบริโภคเหลือจากการบริโภคจึงจำหน่าย และนำเอาวัตถุดิบจากการแปรรูปข้าว (รำ ปลายข้าว) ไปเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริม ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ข้าพเจ้าและชาวบ้านหายพ้นจากความทุกข์ยาก ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ข้าพเจ้าขออุทิศตนช่วยเหลือสังคมและจะทำแต่ความดีถวายเป็นพระราชกุศลตลอดไป

นางชำนาญ มาเพ็ง

แต่เดิมไม่มีงานทำไม่มีรายได้ประจำ ชีวิตความเป็นอยู่ลำบาก สมเด็จพระราชินีได้ทรงสร้างศูนย์ศิลปาชีพให้ชาวบ้านได้มีงานทำ ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่เป็สมาชิกในกลุ่มงานทอผ้า ได้มีโอกาสเรียนรู้จากครูผู้สอน และพัฒนาฝีมือการทอผ้าจนมีรายได้ประจำ ปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ยจากการทอผ้าประมาณเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าปลื้มใจและดีใจมากที่พระองค์ท่านได้ช่วยเหลือให้ได้มีอาชีพและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ขอให้พระองค์ท่านทรงพระเจริญเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพสกนิกรยิ่งยี่นนาน

นางกาญจลินี นวลศรี และนางบุญรมณ์ เกื้อเพชร

เมื่อก่อนไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ สามเมีเป็นผู้หารายได้เลี้ยงครอบครัวเพียงคนเดียว เมื่อมีโครงการศิลปาชีพได้มีการส่งเสริมกิจกรรมจักสานและแปรรูปกระจูด ข้าพเจ้าทั้งสองคนได้เรียนรู้จากครูผู้สอนของโครงการในการคิดค้นลายการประดิษฐ์แปรรูปผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ จนชำนาญ

ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ส่งสวนจิตรลดา และจำหน่ายให้กลุ่มลูกค้าทั่วไป มีรายได้สามารถส่งให้ลูก ๆ ได้เรียนหนังสือจนมีงานทำที่มั่นคง รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ขอให้พระองค์ท่านมีพระวรกายแข็งแรงและข้าพเจ้าจะมุ่งทำแต่ความดีถวายเป็นพระราชกุศลตลอดไป

นางระเบียบ ทาตะภิรมย์ อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง

มีอาชีพทำนา ทำสวนยางพารา มีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ ๒๘๘,๐๐๐ บาท/ปี ปลูกข้าวสังข์หยดในพื้นที่ ๒๙ ไร่ แบ่งทำนาปี ๑๗ ไร่ สวนยางพารา ๑๒ ไร่ แต่ก่อนปลูกข้าวพันธุ์เล็บนกอย่างเดียว แต่ได้หันมาปลูกข้าวพันธุ์สังข์หยด เพราะเป็นพันธุ์ดั้งเดิมปลูกมาตั้งแต่บรรพบุรุษทนทานต่อภัยธรรมชาติ

“...ภูมิใจที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ยังคงปลูกข้าวสังข์หยด ซึ่งก่อนหน้านี้เกือบจะเลิกปลูก ปัจจุบันพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น เป็นเพราะราคาสูง มีการรวมกลุ่มกันผลิต การพัฒนาเกษตรกรต้องจัดระบบการผลิตให้ถูกต้อง มีการจัดหาการตลาดที่แน่นอน”

เศรษฐกิจพอเพียง

โรงพยาบาลพอเพียง

“ส่งเสริมสุขภาพมากกว่าปล่อยให้เจ็บป่วย”

■ สำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

เมื่อ นึกถึงโรงพยาบาลเราจะเห็นภาพคุณหมอ พยาบาล ห้อง
ไม่ จำ่ายยา เครื่องมือทางการแพทย์ และผู้ป่วยที่เข้ามาได้รับการรักษา
หลายคนมองว่าภารกิจหลักของโรงพยาบาลคือการรักษาความเจ็บป่วย
แต่มีโรงพยาบาลแห่งหนึ่งมีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุข
ทุกด้านแก่ประชาชน ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ
การป้องกันโรค ภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือ
ลักษณะที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การรักษา
พยาบาล และการฟื้นฟูสภาพภายหลังการเจ็บป่วย อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลคงเป็นสถานที่
ที่ไม่มีใครอยากเข้าไปเยี่ยมเยียนบ่อยนัก แต่เรามีแบบอย่างโรงพยาบาล ที่ดีในการปฏิบัติตาม
ภารกิจอีกรูปแบบหนึ่งให้ผู้อ่านได้ทำความรู้จักกัน

“โรงพยาบาลหนองม่วงไข่” ซึ่งได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๔๗

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

ในโรงพยาบาลจะมีอุปกรณ์หน้าต่างาแปลก ๆ ที่เป็นเครื่องมือทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นที่กันฝุ่นเข้าตา ที่ใส่หลอดฉีดยา ตะแกรงและแผ่นกันขยะติดเชื้อ ที่นี้เขาใช้ทรัพยากรที่ประหยัด มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ ประยุกต์ใช้ของที่มีอยู่ในสำนักงานมาสร้างสรรค์ประดิษฐ์เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์ นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือทางการแพทย์อีกมากมายที่เจ้าหน้าที่ช่วยกันทำใช้ในโรงพยาบาล

ครั้งที่ ๒ ประเภทหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ ในส่วนภูมิภาค และได้ตอบรับเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงาน กปร.

เมื่อเดินเข้าไปข้างในโรงพยาบาลจะเห็นเจ้าหน้าที่ เห็นชาวบ้านที่มาารอการรักษามากมาย ได้พบเห็นคุณหมอ นายแพทย์สมศักดิ์ โสพลสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองม่วงไข่ เห็นความใจดีที่แสดงออกทางวาจา แววตา และการต้อนรับจากคุณพยาบาลที่เป็นกันเอง คุณหมอเล่าให้ฟังว่าปี ๒๕๕๗ โรงพยาบาลประสบปัญหาเกิด

ภาวะหนี้ค้ำชำระค่ายาและเวชภัณฑ์ เงินบำรุงคงเหลือไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ขาดความเชื่อมั่นและกำลังใจไปมาก

วิกฤตครั้งนั้นทำให้ทุกคนในโรงพยาบาลหันหน้าเข้าหากัน ระดมความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหา เพื่อความอยู่รอดของโรงพยาบาล และช่วยเหลือชาวบ้านที่ยังต้องการการรักษาอยู่ทุกวัน คุณหมอจึงนำการบริหารจัดการแบบชีววิถีควบคู่ไปกับการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จาก ดร.พิสิฐ วรอุไร และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มาประยุกต์ใช้กับนโยบายให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างแนวทางในการปฏิบัติบนพื้นฐานของความพอเพียง

เช่น ที่ปิดตาผู้ป่วย กล่องกระดาษ ที่ถูกนำมาดัดแปลงเป็นที่ใส่หลอดยา แผ่นกันขยะติดเชื้อในตะแกรงทำแผล ซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายในบัญชีได้ไม่น้อยเลย

ชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลมีความเป็นกันเอง ด้วยวิสัยทัศน์ที่มอง **คน เป็นทรัพยากรที่สำคัญมาก** คนมีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์งานที่มีคุณภาพ ทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีและมีคุณภาพด้วย สร้างช่องทางสื่อสารระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในโรงพยาบาลด้วยกันเอง หรือเจ้าหน้าที่กับ

ผู้ป่วย การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ อาศัยการประชุมเพียงอย่างเดียวไม่พอ ต้องหาเวลาพูดคุยกันในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ใช้ระยะเวลาไม่มากแต่ให้บ่อยครั้ง และได้ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้มีเวลาในการสื่อสารมากขึ้น เพราะการสื่อสารกันทำให้เกิดความจริงใจและการดำเนินงานที่ง่ายขึ้น

ตามบอร์ดกิจกรรมจะเห็นภาพการ ตักบาตร ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ตลอดจน นั่งสมาธิของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลและผู้ป่วย ซึ่งเป็นกิจกรรมของวันเกิดเจ้าหน้าที่ กิจกรรมก่อนประชุมประจำเดือน เจ้าหน้าที่บอกว่า คุณหมอบริการเป็นต้นแบบที่ดีในการนำหลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต และให้ศาสนาเป็นเครื่องมือที่ช่วยขัดเกลาจิตใจทุกคนในโรงพยาบาลให้มีคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ต้องยอมรับว่าเป็นโรงพยาบาลวิถีพุทธจริง ๆ โดยนำหลักธรรมมาภิบาล ความโปร่งใส เป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้บริการแก่ผู้ป่วยทุกคนเหมือนญาติมิตร ปฏิบัติด้วยความเสมอภาค สามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างรวดเร็ว ควบคู่ไปกับ ส่งเสริมประชาชนให้ดูแลสุขภาพให้แข็งแรงมากกว่าปล่อยให้เกิดการเจ็บป่วย แล้วมาทำการรักษา ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมกีฬาให้เจ้าหน้าที่และประชาชน ได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อร่างกายแข็งแรงย่อมลดรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้

ในโรงพยาบาลที่มีทั้งสวนสมุนไพรที่นำไปใช้ในการนวดแผนโบราณ แปลงผักสวนครัว นาข้าว การเพาะเห็ด ต้นกล้วยที่มีเป็นพันธุ์หลากหลาย พืชผลที่ได้ใช้ผู้ป่วยด้วยระบบจูลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพทดแทนการใช้สารเคมี ปลอดภัย พิษ ลดรายจ่ายสร้างรายได้ให้โรงพยาบาล สามารถปลดหนี้ให้โรงพยาบาลได้นอกจากนี้ มีการเลี้ยงวัว หมู ปลา และยังมีการเลี้ยงไส้เดือนด้วย มีบ้านหลังเล็ก ๆ ที่ชาวบ้านนำมาบริจาคหลังจากใช้ในพิธีงานศพของคนท้องถิ่นนำมาเป็นที่อยู่อาศัยของเป็ด และด้วยการเลี้ยงแบบ

“
**มอง คน เป็นทรัพยากร
ที่สำคัญมาก
คนมีคุณภาพ
สามารถสร้างสรรคงาน
ที่มีคุณภาพ**
”

ชีวภาพจึงไม่ต้องกังวลกับปัญหากลิ่นให้กังวล ที่น่าประทับใจและเป็นต้นแบบที่ดีคือ การทำ น้ำยาทำความสะอาดอเนกประสงค์ ซึ่งทำให้ โรงพยาบาลลดค่าใช้จ่ายในการซื้อน้ำยาฆ่าเชื้อโรคได้ และเป็นต้นแบบกระบวนการดำเนินงาน ในขั้นตอนทำให้ปราศจากเชื้อของโรงพยาบาล นอกจากนี้ โรงพยาบาลยังมีระบบบำบัดน้ำเสียโดยจุลินทรีย์ของโรงพยาบาลเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

การเกิดพื้นที่สีเขียวของโรงพยาบาล เป็นผลที่มาจากการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลได้มีองค์ความรู้ทั้งในทางวิชาการ และการปฏิบัติ ซึ่งจะเน้นสาขาวิชาชีพที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานตามของ โรงพยาบาล เช่น การอบรมหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น พยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว การควบคุมการติดเชื้อ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้ขยายผลความรู้ต่าง ๆ สู่ชุมชนได้ ประโยชน์ที่ได้รับนอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้ว ในอนาคต

ความไม่ประมาท รอบคอบ และรอบรู้ที่มีจะสร้าง ภูมิคุ้มกัน ที่เข้มแข็งให้กับเจ้าหน้าที่ และองค์กร การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปกับการปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา นำไปใช้ในการประกอบอาชีพเสริมได้ โดยที่ไม่ต้องกลัวว่าจะเบียดเบียนเวลาราชการของอาชีพหลัก และเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลมีการปลูกฝังจิตสำนึก ในจรรยาบรรณของอาชีพตนเอง เป็นการ “ระเบิด จากข้างใน” ทำให้โรงพยาบาลหนองม่วงไข่ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบอยู่ได้จนหมดสิ้น สามารถพึ่งตนเอง อยู่ได้อย่างพอเพียง พอใช้พอกิน มีความสุข และมุ่งมั่นขยายผลสู่การพัฒนาชุมชนอย่างมั่นคง และจากการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ทำให้คุณหมอสถกศักดิ์ โสฬสลิขิต ได้รับรางวัลแพทย์ดีเด่นในชนบท ประจำปี ๒๕๕๔ จากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล นำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคุณหมอ เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล และชาวบ้านหนองม่วงไข่เป็นอย่างยิ่ง 🌸

ศึกษาดูงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารคดีชุดพิเศษ “ประโยชน์สุขของแผ่นดิน” ผลิตขึ้นเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ความยาว ๒๐ นาที จำนวน ๕๒ ตอน ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา ๒๐.๒๐ น. ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี และเปิดโอกาสให้ผู้ชมรายการสารคดีชุดพิเศษมีส่วนร่วมในการตอบคำถามทำรายการ โดยส่ง SMS ร่วมสนุก ผู้ร่วมตอบคำถาม ๔ ท่านแรก จะได้เดินทางไปศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้จัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการฯ ครั้งที่ ๔ ในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ, เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก และโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ศึกษาดูงานได้เดินทางไปศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา สาธิตการใช้ที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตในทุก ๆ ด้านอย่างพอเพียง ต่อจากนั้นได้เดินทางไปเยือนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก เพื่อรับฟังบรรยายพิเศษ เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมกับได้นั่งรถพ่วงเข้าชมเขื่อนขุนด่านปราการชล

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ คณะเดินทางไปยังโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อชมแปลงทดลองสาธิตการปลูกข้าว การเพาะเลี้ยงกุ้ง ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใช้ที่ดินส่วนพระองค์ และพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จัดทำโครงการพัฒนา เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับประชาชน ได้นำไปปฏิบัติตาม มีการสาธิตการทำเกษตรปลอดสารพิษในรูปแบบต่าง ๆ สนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนได้อยู่อย่างพอมีพอกิน ไม่เดือดร้อน ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของชาติอยู่ในภาวะผันผวนจากกระแสภายนอก

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

นอกจากนี้ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ร่วมกับ มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงบประมาณ กองทัพบก กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข” จำนวน ๕ ครั้ง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในภูมิภาค โดยครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ กรุงเทพมหานคร โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดงานในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ จังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๗ -

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ และครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติฯ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข” นอกจากนี้ ยังได้จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติชุด “พระราชินี...ด้วยพลังแห่งรัก” จำนวน ๖ ตอน ทุกวันศุกร์ เวลา ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี โดยเริ่มออกอากาศตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ อีกด้วย 🐉

สรุปจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สำนักงาน กปร. ได้รวบรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๙๑ โครงการ แยกเป็นภาคและการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามตารางสรุปได้ ดังนี้

การพัฒนาด้าน	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้	
๑. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	๒๔๖	๒๔	๑๕๓	๖๗	๔๙๐
๒. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	๒๐	๕	๑๐	๒	๓๗
๓. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	๓๗	๕	๑๕	๘	๖๕
๔. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ	๓๖	๑๒	๘๗	๘๐	๒๑๕
๕. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข	๑	๑	๑	๑	๔
๖. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร	๑	๑	๘	๐	๑๐
๗. โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	๑๑	๑	๔	๒	๑๘
๘. โครงการพัฒนาด้านแบบบูรณาการ	๒๗	๗	๑๑	๗	๕๒
รวมทั้งสิ้น	๓๗๙	๕๖	๒๘๙	๑๖๗	๘๙๑

**ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร**

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กรุงเทพมหานคร	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๒
กาญจนบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๑
จันทบุรี	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๒
ฉะเชิงเทรา	๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓
ชลบุรี	๒	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๓
ชัยนาท	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ตราด	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นครนายก	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นครปฐม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นนทบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ปทุมธานี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ประจวบคีรีขันธ์	๒	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๓
ปราจีนบุรี	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๐	๒
พระนครศรีอยุธยา	๐	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๑	๔
เพชรบุรี	๒	๒	๑	๒	๐	๐	๐	๐	๗
ราชบุรี	๔	๐	๐	๒	๐	๑	๐	๑	๘
ระยอง	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๒
ลพบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สมุทรปราการ	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สมุทรสงคราม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สมุทรสาคร	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สระบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สระแก้ว	๖	๒	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๙
สิงห์บุรี	๒	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๓
สุพรรณบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
อ่างทอง	๑	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๓	๗
รวม	๒๔	๕	๕	๑๒	๑	๑	๑	๗	๕๖

**ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กาฬสินธุ์	๒	๐	๑	๔	๐	๐	๐	๐	๗
ขอนแก่น	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๒
ชัยภูมิ	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๒
นครพนม	๒๘	๕	๐	๑๑	๐	๑	๑	๐	๔๖
บึงกาฬ	๔	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๖
บุรีรัมย์	๑๘	๐	๑	๗	๐	๐	๐	๒	๒๘
มหาสารคาม	๕	๐	๐	๕	๐	๐	๐	๐	๑๐
มุกดาหาร	๕	๑	๐	๗	๐	๐	๐	๑	๑๓
ยโสธร	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๐	๑	๔
ร้อยเอ็ด	๗	๐	๐	๓	๐	๐	๑	๐	๑๑
เลย	๓	๐	๐	๔	๐	๐	๐	๑	๘
ศรีสะเกษ	๘	๒	๑	๖	๐	๐	๑	๓	๒๑
สกลนคร	๔๐	๑	๕	๑๘	๑	๖	๐	๑	๗๒
สุรินทร์	๑	๐	๑	๒	๐	๐	๐	๐	๔
หนองคาย	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๑
หนองบัวลำภู	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๒
อำนาจเจริญ	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๒
อุดรธานี	๑๐	๑	๑	๔	๐	๐	๐	๐	๑๖
อุบลราชธานี	๒๐	๐	๐	๘	๐	๑	๑	๑	๓๑
รวม	๑๕๓	๑๐	๑๕	๘๗	๑	๘	๔	๑๑	๒๘๙

**ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ**

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กำแพงเพชร	๙	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๒	๑๒
เชียงราย	๑๖	๒	๓	๐	๐	๐	๐	๖	๒๗
เชียงใหม่	๑๒๒	๗	๑๗	๑๑	๑	๑	๑๑	๓	๑๗๖
ตาก	๒๒	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๓	๒๗
น่าน	๑๐	๓	๒	๗	๐	๐	๐	๐	๒๒

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านการเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
นครสวรรค์	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑
พะเยา	๗	๒	๒	๐	๐	๐	๐	๔	๑๕
แพร่	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓
เพชรบูรณ์	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
พิจิตร	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
พิษณุโลก	๗	๐	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๑๐
แม่ฮ่องสอน	๒๒	๒	๕	๑๐	๐	๐	๐	๗	๔๖
ลำปาง	๑๕	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๒	๑๙
ลำพูน	๖	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๘
สุโขทัย	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
อุตรดิตถ์	๘	๐	๑	๖	๐	๐	๐	๐	๑๕
อุทัยธานี	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑๐
รวม	๒๔๖	๒๐	๓๗	๓๖	๑	๑	๑๑	๒๗	๓๗๙

**ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคใต้**

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านการเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กระบี่	๒	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๑	๕
ชุมพร	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ตรัง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นครศรีธรรมราช	๓	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๕
นราธิวาส	๔๐	๒	๓	๓๘	๑	๐	๑	๒	๘๗
ปัตตานี	๙	๐	๐	๒๘	๐	๐	๑	๑	๓๙
พังงา	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑
พัทลุง	๓	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๒	๘
ภูเก็ต	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ยะลา	๘	๐	๑	๕	๐	๐	๐	๐	๑๔
ระนอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สงขลา	๑	๐	๑	๓	๐	๐	๐	๐	๕
สตูล	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑
สุราษฎร์ธานี	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๒
รวม	๖๗	๒	๘	๘๐	๑	๐	๒	๗	๑๖๗

เพลง อัคราภิรักษ์

ประพันธ์คำร้องโดย : นายชาติ อินทรวิจิตร ศิลปินแห่งชาติ
 นายเกียรติพงศ์ กาญจนภิ
 (สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์) ศิลปินแห่งชาติ
 คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ราชบัณฑิต
 นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ

ประพันธ์ทำนองโดย : นายนคร ถนอมทรัพย์ ศิลปินแห่งชาติ
 นายวิรัช อยู่ถาวร
 นายจิรวุฒิ กาญจนะผลิน

เรียบเรียงเสียงประสานโดย : นายกิตติ ศรีเปารยะ

ร่มเย็นเพ็ญพระคุณ	การุณย์ไพโรฟ้า
อัคราภิรักษ์ประจักษ์	เพ็ญพระทัย
คู่บุญนฤบดี	ราชจักรีประชาธิปไตย
ดอกไม้ควีนสิริกิติ์	งามล้ำค่า
โปรดส่งเสริมและส่ง	อาชีพสตรี
สดใสใหม่มัดหมี่	สดสีแพรวา
บัดนี้ใหม่มัดหมี่	ก้องธรณีความโสภาค
ไปมัดใจคนทั่วหล้า	ใหม่ไทย
เกริกเกียรติยิ่งล้ำ	นำสู่สุขชาติชน
ถักปักทอผล	งามยิ่งใหญ่เกริกไกร
งามป่าพื้ฟู	ชูถิ่นทุกแนวไพร
ทูนเกียรติกรานกราบไหว้	จิตน้อมสดุดี
ขอพระทรงจรัสถาย	เจริญชนม์
ถวายมงคลชัย	แต่มีงมหาราชินี
ฟ้าคงอยู่	คู่ฟ้าธาตรี
พระอภิรักษ์	ศักดิ์ศรีคู่ไทย

กิ่งห้อย

คำร้อง/ทำนอง : ดร.วีระชัย ณ นคร
 ขับร้อง : ดวงดาว เถาว์ศิริ
 เรียบเรียงเสียงประสานและอำนวยเพลง : ดร.ประทักษ์ ประทีปะเสน
 บรรเลง : วงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร

วิบวิบวิบ วิบวาว ดุจเกล้าแก้ว
 วิบแวมแวม แวมวิบแวม เต็มพุกษา
 แวมวิบวาม กะพริบพ้อ ล้อดารา
 เชิญขวัญมา ร่วมบรรเลง เพลงราตรี

อังกลับประดับหล้า คราเย็นคร้า
 ยามเดือนต่ำ เปล่งประกาย ฉายรังสี
 ระยิบยับ ผ่องผุด ดุจเพชรมณี
 งามสุดที่ เสกสรร เกินบรรยาย

(*) แม่ชีวิต นิดน้อย ดูด้อยค่า
 ไร้แสงจ้า แข่งตะวัน ฤจันทร์ฉาย
 มีอาจเทียม ดาราพราวฟ้าพราย
 เจ้ากิ่งห้อย คือสายสร้อย ร้อยสัมพันธ์

คือประทีป โคมทอง สาดส่องหล้า
 อร่ามตา วาววิบวาม ยามคิมหันต์
 มณีดิน ปิ่นนภา ยามสายัณห์
 จุดไฟฝัน ให้โลกงาม ด้วยความดี (*)
 จุดไฟฝัน... ให้โลกงาม... ด้วย... ความ... ดี

หิ่งห้อย

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสนพระราชหฤทัยในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งพรรณพืชและสัตว์ ตลอดจนสรรพสิ่งที่มีชีวิตทั้งหมดที่ประกอบกันขึ้นเป็นสิ่งแวดล้อมของป่า เมื่อทรงทอดพระเนตรเห็นเจ้าหิ่งห้อยตัวน้อยที่ส่องแสงกะพริบอยู่ชายป่า ก็ทรงตระหนักถึงความสำคัญของสมดุลงแห่งธรรมชาติ ทรงมีพระราชเสาวนีย์เกี่ยวกับหิ่งห้อย สรุปความว่า “หิ่งห้อยเป็นแมลงชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความอุดมสมบูรณ์ของป่าและธรรมชาติ มีพระราชประสงค์ให้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพรรณไม้ป่ากับหิ่งห้อย ให้ได้ครบวงจรชีวจักรและสมดุลงธรรมชาติ”

ดร.วีระชัย ณ นคร ผู้ประพันธ์คำร้อง เป็นผู้รับสนองพระราชดำริ และเป็นประธานคณะกรรมการโครงการโครงการศึกษาหิ่งห้อยตามพระราชดำริฯ ได้ประสานกับนักกีฏวิทยาชั้นนำจากทั่วประเทศร่วมกันถวายงาน ศึกษาถึงความหลากหลายชนิดของพันธุ์หิ่งห้อยในประเทศไทย แหล่งที่อยู่อาศัยจำนวนประชากรของหิ่งห้อยในแต่ละฤดูกาล การขยายพันธุ์ การเจริญเติบโต วงชีวจักรของหิ่งห้อยและความสัมพันธ์ของหิ่งห้อยกับระบบนิเวศน์ ทำให้ได้ทราบว่าประเทศไทยมีหิ่งห้อยชนิดต่าง ๆ ประมาณถึง ๖๐ ชนิด ที่อาศัยกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย

เนื้อหาของเพลง ได้บ่งบอกถึงความงามและความสำคัญของหิ่งห้อยในธรรมชาติ และแสดงให้เห็นว่าเจ้าแมลงตัวน้อยนี้ก็มีความสำคัญ เป็นหนึ่งในสมดุลงแห่งธรรมชาติ และสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าได้เป็นอย่างดี

ดร.ประจักษ์ ประทีปะเสน ซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านดนตรีมาโดยตรงจากมหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นผู้ที่ได้รับยกย่องเป็นอย่างสูงในวงการเพลงสากล ว่าเป็นผู้มีฝีมือยอดเยี่ยมในการเรียบเรียงเสียงประสานดนตรี ก็ได้ทำให้เพลงนี้มีความไพเราะขึ้นอย่างเป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งนักร้องของวงดนตรีกรมศิลปากร คุณดวงดาว เถาว์หิรัญ ก็สามารถขับร้องเพลงนี้ได้อย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้เพลงหิ่งห้อยนี้ มีความไพเราะมากขึ้นอีกเป็นพิเศษ 🌸

อุ้นบุญญาพระบารมี

คำร้อง : ท่านอง ดร.วีระชัย ณ นคร

เรียบเรียงเสียงประสาน : ร้อยเอก สุระชัย ถวิลไพโร

ขับร้อง : ส.อ.หญิง วรายาศิลป์ เอนกสุวรรณมณี

บรรเลง : วงดุริยางค์ทหารบก

ชาวไทย รวมใจมั่น ทุกวันนี้
ก็เพราะมี สิ่งทุนเทิด เลิศสูงส่ง
คือพระแม่ มิ่งโมลี จักรีวงศ์
ธ ผู้ทรง การุณยธรรม อันร่มเย็น

(*) ทรงห่วงใย อาณา ประชาชาษฎร์
ชนในชาติ ว่ามีสุข หรือทุกข์เช้ญ
ทุกถิ่น กันดารแดน แสนล้ำเค้ญ
ทรงเล็งเห็น ความเดือดร้อน ช่วยผ่อนปรน

น้ำพระทัย พระเมตตา มหาศาล
ดุจสายธาร ไสสะอาด เภกหยาดฝน
โปรยความชื่น ฉ่ำทรวง แก่ปวงชน
ทุกแห่งหน อุ้นบุญญา พระบารมี (*)

ทุกแห่งหน.....อุ้นบุญญา.....พระบารมี

เพลงอุ้นบุญญาพระบารมี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่
อภิเชกเป็นคู่พระบารมีขององค์ พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้ทรงงานและปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขเหล่าปวง
พสกนิกรของพระองค์ ในพื้นที่ทุกหนแห่งทั่วประเทศ
มาอย่างต่อเนื่อง จนมีความสัมฤทธิผลโดยเฉพาะการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร
สัตว์ป่า และการยกระดับความเป็นอยู่ของพสกนิกร
ในท้องถิ่นกันดารให้ดีขึ้น

โครงการพระราชดำริ อาทิ โครงการป่ารักษน้ำ
บ้านเล็กในป่าใหญ่ และฟาร์มตัวอย่าง ฯลฯ ที่ตั้งอยู่
บนพื้นที่ภูเขาสูงและใกล้พรมแดนประเทศเพื่อนบ้าน
ยังส่งผลสร้างเสริมให้เกิดความมั่นคงต่อประเทศชาติ
มีความสัมฤทธิผลเป็นอย่างดี

พระองค์เปรียบเสมือนศูนย์รวมใจของปวง
พสกนิกรทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าจะเสด็จพระราชดำเนินไปที่
แห่งหนใด ก็จะเป็นห่วงใยและหาหนทางบำบัด ปัดเป่า
ให้ทวยราษฎร์ในท้องถิ่นนั้น ได้มีการอยู่ดีกินดี มีความ
ผาสุกยิ่งขึ้น พสกนิกรทุกหมู่เหล่าทั้งแผ่นดินจึง
พากันศรัทธา ชื่นชมในพระบารมีและจงรักภักดี
อย่างเปี่ยมล้น

ผู้ประพันธ์คำร้องคือ ดร.วีระชัย ณ นคร ที่ปรึกษา
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้เรียบเรียง
เนื้อร้องจากแรงบันดาลใจและประสบการณ์ที่พบเห็น
ในโอกาสที่ได้ติดตามเสด็จ ในการทรงงานพื้นที่ต่าง ๆ
และได้ประมวลความรู้สึกประทับใจนั้นออกมาเป็น
บทเพลงบรรยายถึงความรู้สึกของมวลเหล่าพสกนิกร
ทุกหมู่เหล่าที่มีต่อพระองค์ท่าน แต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อย
กว่าเศษเสี้ยวที่สามารถถ่ายทอดออกมาได้เท่านั้น

พระราชกรณียกิจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งอังสนา ไปทรงเปิด ๕ โครงการชลประทาน

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ บริเวณหน้ากรมชลประทาน สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันเสาร์ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งอังสนา ไปทรงเปิด ๕ โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย อุโมงค์ผันน้ำลำพะยัง ภูมิพัฒน์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประตูระบายน้ำธารณิศนฤมิตร จังหวัดนครพนม ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก และเขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก ณ บริเวณหน้ากรมชลประทาน สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ในการนี้ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมาโดยสังเขป จากนั้นทอดพระเนตรการแสดงสื่อผสม “น้ำสร้างชีวิต” ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง ๕ จังหวัด เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ธูปเทียนแพ ผ่านวิดิทัศน์ และทรงวางพระหัตถ์บนแท่นตราสัญลักษณ์เปิด ๕ โครงการฯ ทอดพระเนตรวิดิทัศน์บรรยากาศสดจาก ๕ จังหวัด ที่ร่วมกันแปลอักษร คำว่า “ทรงพระเจริญ” จบแล้ววงดุริยางค์กองทัพเรือ

บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เรือพระที่นั่งอังสนา นำเสด็จฯ กลับโรงพยาบาลศิริราช

โครงการชลประทาน ทั้ง ๕ แห่ง ดังกล่าว ได้ช่วยบรรเทาอุทกภัย ช่วยเหลือด้านการเกษตร การอุปโภค-บริโภค ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 🌸

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ

เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานป้องกันอุทกภัยบริเวณโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล
ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ จากวังสราญชัย ไปยังวัดสุวรรณาราม ทอดพระเนตรการดำเนินงานป้องกันอุทกภัย บริเวณโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระพิมล อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยมีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการกปร. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ อธิบดีกรมชลประทาน นายนิมิต จันทน์วิมล ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม พร้อมด้วยข้าราชการและประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์

พระวรชายาฯ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชา หลวงพ่อพุทธสุวรรณบรรณรังสี ทรงพระเคนจตุปัจจัยไทยธรรมถวาย เจ้าคณะอำเภอพุทธมณฑลและเจ้าอาวาสวัดสุวรรณาราม จากนั้นเสด็จฯ ไปประทับรถยนต์พระที่นั่ง ทอดพระเนตรสภาพริมคลองมหาสวัสดิ์ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร ที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงและขุดลอกคลองเตรียมการป้องกันอุทกภัยเมื่อปี ๒๕๕๕ เมื่อถึงโครงการ เสด็จฯ ไปยังศาลาแปดเหลี่ยม และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับสภาพพื้นที่การเกิดอุทกภัยในปีที่ผ่านมา และการดำเนินการป้องกันอุทกภัย 🙏

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดำเนิน (โดยวิธีโยนกกล้าข้าว) ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดำเนิน (โดยวิธีโยนกกล้าข้าว) ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก โดยมี พลโท พอพพล มณีรินทร์ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นายสุรชัย ศรีสารคาม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายโกวิท เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. รวมทั้งหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นักเรียนนายร้อย และเกษตรกรในจังหวัดนครนายก ฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ได้ทรงทอดพระเนตรนิทรรศการการดำเนินงานแปลงสาธิตการเกษตร ในช่วงปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ซึ่งสามารถผลิตข้าวได้รวม ๒,๖๘๑ กิโลกรัม โดยใช้เป็นเมล็ดพันธุ์จำนวน ๑,๕๘๗ กิโลกรัม และกิจกรรมโรงสี ๑,๐๙๔ กิโลกรัม อีกทั้งมีการปลูกพืชหลังนา ได้แก่ ข้าวโพดหวานพันธุ์ไฮบริด ๓๙ ได้ผลผลิต ๑,๕๓๐ ฝัก และถั่วเขียวพันธุ์ชยันต ๗๒ โถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดสำหรับปรับปรุงบำรุงดิน

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานีกราบบังคมทูลถวายรายงานผลการดำเนินงานกระจายพันธุ์ข้าวพระราชทาน พันธุ์ข้าว กข ๓๑ (ปทุมธานี ๘๐) ให้แก่ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองตะลุมพุก หมู่ ๙ ตำบลบ้านพรึก

อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน ๒,๐๐๐ กิโลกรัม พบว่า ได้ดำเนินการปลูกเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ จะเก็บเกี่ยวได้ต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ คาดว่าจะได้ผลผลิต ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

จากนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทูลเกล้าฯ ถวายพันธุ์ข้าว และกราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯ ไปทรงโยนกกล้าข้าวพันธุ์ กข ๓๑ ณ แปลงสาธิตการเกษตรที่ ๕ จากนั้นทรงทอดพระเนตรการสาธิตวิธีปลูกข้าวโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวควบคุมระยะไกล ต่อมาทรงเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชล้มลุก ได้แก่ บวบ มะระ แล้วจึงเสด็จกลับ 🐼

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเป็นประธานเปิดงาน “ป่าเล็กในเมืองใหญ่ รักษ์ประชา รักษ์ป่า รักษ์น้ำ รักษ์แผ่นดิน” และทอดพระเนตรนิทรรศการ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข”

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงเป็นประธานเปิดงาน “ป่าเล็กในเมืองใหญ่ รักษ์ประชา รักษ์ป่า รักษ์น้ำ รักษ์แผ่นดิน” และทอดพระเนตรนิทรรศการ “๘๐ พรรษา ร่มเย็น เป็นสุข” ของ สำนักงาน กปร. ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยมี พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี นายสุเมธ ตันติเวชกุล

เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วย ผู้บริหาร สำนักงาน กปร. ผู้บริหารและผู้แทนจากหน่วยงานเจ้าภาพร่วม ประกอบด้วย สำนักงบประมาณ กองทัพบก กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน ตลอดจนข้าราชการ เจ้าหน้าที่จากสำนักงาน กปร. และประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงเปิดการประชุม “ความเชื่อมโยงด้านอาหารสู่ความมั่นคงด้านโภชนาการ”
และเปิดนิทรรศการ “มหัศจรรย์หญ้าแฝก”

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดการประชุมและทรงร่วมฟังการบรรยายพิเศษ เรื่อง “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กกับการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรอาหาร” ในงานการประชุมวิชาการโภชนาการแห่งชาติ ครั้งที่ ๖ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา กรุงเทพฯ โดยมี ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สมาคมโภชนาการแห่งประเทศไทย นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. ฝ่าฯ รับเสด็จ ซึ่งภายในงานมีการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งแบบปากเปล่าและโปสเตอร์ ด้วยเนื้อหาวิชาการที่เข้มข้น มีนักโภชนาการ แพทย์ พยาบาล และผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านสุขภาพ และผู้สนใจทั่วไปเข้าร่วมงานมากกว่า ๑,๐๐๐ คน

จากนั้นเสด็จฯ ไปยังศูนย์การค้าสยามพารากอน ทรงเปิดงานนิทรรศการ “มหัศจรรย์หญ้าแฝก” โดยมี คณะผู้บริหารมูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงาน กปร. กรมพัฒนาที่ดิน และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ฝ่าฯ รับเสด็จ ซึ่งงานดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ถึงความสำคัญและคุณประโยชน์ของหญ้าแฝกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดประกายและริเริ่มในการนำหญ้าแฝกมาเผยแพร่สู่ปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะเกษตรกรได้นำวิธีการปลูกหญ้าแฝกไปใช้ในการอนุรักษ์ดิน และน้ำ รวมถึงปรับปรุงสภาพพื้นที่เพาะปลูก อันส่งผลให้เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น 🌾

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังจังหวัดสระแก้ว ทอดพระเนตรโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาสารถิ ตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ และโรงเรียนบ้านโคกน้อย ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ โดยมีนายศานิตย์ นาคสุขศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว พล.ต.ท.ประยูร อำนวย ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ผู้แทนกรมชลประทาน และประชาชนเฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครู ผู้ดูแลเด็กเล็ก และนักเรียน และพระราชทานพันธุ์ไม้ผล และเมล็ดพันธุ์ผักแก่ชาวบ้าน พร้อมทอดพระเนตรการสาธิตการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการเกษตร

เพื่ออาหารกลางวัน โครงการฝึกออาชีพ ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงอาหาร-ห้องครัว และทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์เคลื่อนที่พระราชทาน และราษฎรในพื้นที่ที่เฝ้าฯ รับเสด็จ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเอกสาร รายงานสถานการณ์ไฟไหม้ป่าพรุควนเคือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับเรื่องนี้สรุปความว่า

“ต้องปิดทางเข้าออกป่าพรุควนเคือง เพื่อให้สามารถดำเนินการดับไฟโดยการสูบน้ำเข้าไปได้ง่ายขึ้น การทำฝนเทียมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง ถ้าไม่ปิดทางเข้าออก จะเทน้ำเข้าไปทำได้ยาก”

ในการนี้ นายชูชาติ ฉุยกลม วิศวกรใหญ่ที่ปรึกษาด้านวางแผนและโครงการกรมชลประทาน ได้กราบบังคมทูลว่า ขณะนี้ กรมชลประทานได้ปล่อยน้ำเพิ่มจากเดิม ๖๐๐,๐๐๐

ลูกบาศก์เมตรต่อวัน เป็น ๙๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
เพื่อการสูบน้ำเข้าพื้นที่

นอกจากนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรม
ราชกุมารี มีพระราชดำริให้ติดตามช่วยเหลือเด็กกำพร้า
จำนวน ๔ คน ที่มาเรียนอยู่ ณ โรงเรียนว่า “ต่อไปจะอย่างไร
จะเรียนต่อได้หรือไม่ ความเป็นอยู่เป็นอย่างไร ให้ติดตาม
พฤติกรรมการอยู่อาศัย และให้ความช่วยเหลือเด็กที่จะจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีนี้จะไปเรียนต่อได้อย่างไร” และ
“ให้ไปสำรวจโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใดที่ยัง
ขาดแคลนห้องน้ำ จะได้ไปดำเนินการให้” และมีพระราชดำริ
สรุปความว่า “ให้รักษาไถ่พันธุ์แซมดำไว้ให้ดี เมื่อได้ลูกเยอะ
แล้ว ค่อยแจกจ่ายให้ชาวบ้านนำไปเลี้ยง” ณ โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนบ้านเขาสารภี ได้มีครูใหญ่ โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดนบ้านสารภี ได้กราบบังคมทูล ว่าโรงเรียนประสบ
ปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเห็นด้วยกับแนวทางแก้ไข
ปัญหาตามที่กรมชลประทานเสนอ สรุปได้ว่า “ปัจจุบัน

โรงเรียนมีสระจำนวน ๔ แห่ง เก็บกักน้ำได้รวม
๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร โรงเรียนยังมีความ
ต้องการน้ำเพิ่มอีกประมาณ ๖,๐๐๐ ลูกบาศก์
เมตร ซึ่งแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำควรดำเนิ
การ ดังนี้

- ๑) สระทั้ง ๔ แห่ง ยังมีการรั่วซึมสูง เห็น
ควรดำเนินการป้องกัน
- ๒) ปรับปรุงอาคารรับน้ำที่มีอยู่ให้สมบูรณ์
- ๓) ปรับปรุงและขุดลอกสระน้ำ พร้อมทั้ง
แนวคูบริเวณหลังโรงเรียน
คาดว่าจะทำให้มีปริมาณน้ำเก็บกักเพิ่มอีก
ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร”

จากนั้นเสด็จฯ ไปโรงเรียนบ้านโคกน้อย
พระราชทานสิ่งของแก่ครูและนักเรียน พระราชทาน
พันธุ์ไม้ผล เมล็ดพันธุ์ผัก ทอดพระเนตรสาธิตการ
เรียนการสอน การฝึกอาชีพ โครงการเกษตรเพื่อ
อาหารกลางวัน แปลงนาสาธิต แปลงผักสวนครัว
การเลี้ยงกบในนาข้าว การผลิตปุ๋ยชีวภาพ การเพาะ
เห็ด การเลี้ยงไก่พื้นเมือง กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน
และทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ตามลำดับ

ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานในพิธีปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ ที่ทำการโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี

เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางไปเป็นประธานในพิธีปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ ที่ทำการโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมี นางสาวจิตรา พรหมชุติมา ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และผู้แทนกรมป่าไม้ ให้การต้อนรับ

ในการนี้ ฯพณฯ องคมนตรี ได้ปลูกต้นยางนาร่วมกับข้าราชการและประชาชน มอบกล้าไม้ให้แก่ผู้แทนหน่วยงานราชการ มอบโคพันธุ์อินดูบรามันให้แก่ราษฎร รับฟังบรรยายสรุปความก้าวหน้าโครงการห้วยโสมง พร้อมทั้งได้มอบแนวทางในการดำเนินงานว่าควรเร่งรัดการก่อสร้างโครงการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และขอให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานสนองพระราชดำริอย่างดีที่สุด 🐾

ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานเปิดงาน “๘๐ พรรษา เทิดไท้องค์ราชินี ดินชีวีปะการังสีรุ้ง ๘๐๐ หลัง สู่อ่าวไทย” ณ บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานเปิดงาน “๘๐ พรรษา เทิดไท้องค์ราชินี ดินชีวีปะการังสีรุ้ง ๘๐๐ หลัง สู่อ่าวไทย” ณ บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยมี นายจุลภัทร แสงจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร นายโกวิทย์ เพ่งวานิชย์ รองเลขาธิการกปร. นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พล.ร.ท.ชุมพล วงศ์เวคิน ผู้บัญชาการกองทัพอากาศที่ ๑ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมเจ้าท่า นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร และนายกสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ให้การต้อนรับ

ในการนี้ ฯพณฯ องคมนตรี ได้ชมวิถีทัศน์แนวพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีความห่วงใยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทย โดยรูปแบบเป็นโครงการร่วมสร้างบ้านให้สัตว์น้ำด้วยปะการังเทียม แนวการดำเนินงาน และการปล่อยปะการังเทียมที่ผ่านมามาตลอดจนประโยชน์ของปะการังเทียมต่อการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของไทยให้มีความอุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่อาศัยหลบภัยของสัตว์น้ำ จากนั้นได้ร่วมปล่อยพันธุ์กุ้งจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ ตัวลงเรือไปปล่อยแห่งคอนกรีตปะการังเทียม (ปะการังสีรุ้ง) และชมการจมเรือเพื่อทำเป็นปะการังเทียม ณ บริเวณจุดที่กำหนดในอ่าวไทย 🐠

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

เป็นประธานเปิดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี ตามรอยแม่ของแผ่นดิน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

วันพฤหัสบดีที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการ ๘๐ พรรษา มหาราชินี ตามรอยแม่ของแผ่นดินเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมี นายเร็กซ์ศักดิ์ มหาวิจิณฉัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ และนายสุวิทย์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานการจัดงาน ภายหลังกล่าวเปิดงานได้ เยี่ยมชมการจัดแสดงนิทรรศการของภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ของดีเขาหินซ้อน การส่งเสริมและสาธิตอาชีพทางการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ เป็นต้น พร้อมทั้งชมภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ ๓ มิติ จากนั้น ได้ปลูกต้นหลาวชะโอน ปล่อยปลาบึก จำนวน ๙ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำหัวเจ๊ก

จากนั้น เป็นประธานการประชุมศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสัญจร ครั้งที่ ๖ ณ ห้องประชุม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อรายงานผลให้ที่ประชุมทราบในเรื่องกรอบอัตรากำลัง พนักงานราชการศูนย์ศึกษา การติดตามผลการดำเนินงาน

ศึกษาวิจัย การซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์พลังงานทดแทนภายในศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง รวมถึงแนวทางการส่งเสริมด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร โดยจะจัดฝึกอบรมด้านการตลาดให้แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาฯ เจ้าหน้าที่จากสำนักพระราชเลขาธิการ และสำนักงาน กปร. โดยเริ่มที่ศูนย์ภูพานฯ เป็นแห่งแรก นอกจากนั้น ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาแนวทางการขยายผลของศูนย์ฯ และการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริทั้ง ๑๒๐ แห่งทั่วประเทศ ให้เป็นเครือข่ายในการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรต่อไป 🐼

ฯพณฯ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

ตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดปราจีนบุรี

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕
ฯพณฯ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี
ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าการดำเนินงาน
โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดปราจีนบุรี โดยมี นายโกวิท เพ่งวาณิช
รองเลขาธิการ กปร. นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล รองผู้ว่า
ราชการจังหวัดปราจีนบุรี ผู้แทนกรมชลประทาน
ให้การต้อนรับ

ในการนี้ ฯพณฯ องคมนตรี รับฟังบรรยาย
ความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการ และ
ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่ก่อสร้าง พร้อมทั้ง
ได้มอบแนวทางการดำเนินงานโครงการต่อทำ
หลายประเด็นไปด้วยกัน ให้สอดคล้องตามหลักการ
ทางกฎหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังไม่ได้จ่ายค่า
ที่ดิน ต้องดำเนินการด้วยความนุ่มนวล จะเกิดผลดี
ที่สุด จากนั้นได้ปลูกต้นพุงที่ทางโครงการได้จัด
เตรียมไว้ 🌿

ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานเปิดงาน “๓๐ ปี พระบารมีมหाराชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐ น. ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน “๓๐ ปี พระบารมีมหाराชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส โดยนายอภิรักษ์ ชื่อธานุวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กล่าวต้อนรับ และนายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์ของการจัดงานในครั้งนี้

งาน “๓๐ ปี พระบารมีมหाराชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔ - ๘ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนา สร้างงาน เพิ่มอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง ให้แก่พสกนิกรชาวไทยมากกว่า ๓๐ ปี และเผยแพร่พระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทางด้านงานศึกษาทดลอง วิจัยที่ประสบผลสำเร็จโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริในเรื่องต่าง ๆ โดยเน้นการศึกษา ทดลอง และ

พัฒนาการใช้ประโยชน์จากพื้นที่พรุ เพื่อนำผลการศึกษาดทดลองที่ประสบผลสำเร็จไปขยายผล โดยมีเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา คือ การพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกิน และพึ่งตนเองเป็นหลัก กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ ทั้งด้านดิน น้ำ พืช สัตว์ ประมง ป่าไม้ สาธารณสุข อุทสาหกรรม หลากหลายรูปแบบ ทั้งการศึกษา และการพัฒนาอาชีพ ในรูปแบบของจริงตามกิจกรรมของแต่ละงาน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้เข้าชมงานสามารถเข้าชมศึกษา เรียนรู้ดูงาน ทั้งรูปแบบนิทรรศการทางวิชาการ และพื้นที่ทำจริง ทั้งแปลงสาธิต ทดลอง วิจัย โดยในแต่ละกิจกรรมจะมีสิ่งที่น่าสนใจ อาทิ การเล่นเกมตอบปัญหา วอล์คแรลลี่ชิงรางวัล และบริการตกปลา เพื่อให้ผู้ชมงานทุกท่านได้ร่วมกิจกรรมทั้งภาคความรู้และบันเทิงมากมาย นอกจากนี้ ยังมีจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ การจำหน่ายอาหารพื้นบ้านนาชนิต และกิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย 🍀

ฯพณฯ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี

เป็นประธานพิธีปลูกป่าตามโครงการ “๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษามหามงคล” และตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันพุธที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีปลูกป่าตามโครงการ “๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษามหามงคล” ณ พื้นที่ปลูกต้นไม้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมี นายเรณูศักดิ์ มหาวิจิตรชัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา นายโกวิทย์ เฟ่งวานิชย์ รองเลขาธิการ กปร. พลตรี ยศนันท์ หรัยเจริญ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๑ พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ ให้การต้อนรับ

ในการนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ และผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๑ กล่าวรายงานการจัดงาน ประธานในพิธี กล่าวถวายอาเศียรวาท ร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงสดุดีมหาราชา จากนั้น มอบพันธุ์กล้าไม้ มอบทุนการศึกษา มอบเครื่องกีฬาให้กับผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ นักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน และกล่าวเปิดโครงการ “๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษามหามงคล” จากนั้นเดินทางไปตรวจเยี่ยมกิจกรรมการดำเนินงานภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และปลูกต้นยางนาบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยเจ๊ก 🌿

ฯพณฯ พลเรือเอก ชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี และ ฯพณฯ นายศุภชัย ภู่งาม องคมนตรี

ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕
ฯพณฯ พลเรือเอก ชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี และ
ฯพณฯ นายศุภชัย ภู่งาม องคมนตรี เดินทางไปตรวจ
เยี่ยมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี นายเริงศักดิ์
มหาวิจิตรชัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา
กล่าวต้อนรับ นายโกวิท พงษ์วานิชย์ รองเลขาธิการ
กปร. กล่าวแนะนำศูนย์ฯ และผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา
การพัฒนาเขาหินซ้อนฯ กล่าวรายงานการดำเนินงาน
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ พร้อมร่วมชม
วิถีทัศน์แนะนำศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ
จากนั้นได้ชมนิทรรศการถาวรบ้านของพ่อ และนั่งรถ
พ่วงเยี่ยมชมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. งานสวนพฤกษศาสตร์

แปลงรวบรวมสมุนไพรมากกว่า ๘๐ ชนิด อาคาร
แปรรูปสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร อาทิ
แชมพูดอกอัญชัน แชมพูว่านหางจระเข้ ครีมนวดผสม
ดอกอัญชัน สบู่เหลวขมิ้นชัน สบู่ว่านสาวหลง ยาหม่อง
เสลดพังพอน น้ำมันไพล ยากันยุงตะไคร้หอม โลชั่น
บำรุงผิว แชมพูอาบน้ำสมุนไพร

๒. งานพัฒนาที่ดิน

แปลงสาธิตการทำเกษตรในรูปแบบ
ทฤษฎีใหม่ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง

ประกอบด้วย แปลงนาข้าว แปลงพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล
เป็นต้น

๓. งานประมง

สาธิตการผลิตพันธุ์ปลา และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ชนิดต่าง ๆ เช่น ไรแดง กบนา ปลานิลแปลงเพศ และการ
เพาะเลี้ยงปลาสวยงาม เป็นต้น

๔. งานวิชาการเกษตร

งานสาธิตและศึกษาการเพาะเห็ดเศรษฐกิจพอเพียง
เช่น เห็ดหลินจือแดง รวมทั้งงานศึกษาเทคโนโลยีการเพาะปลูก
พืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๕. งานพัฒนาที่ดิน

แปลงรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝกและแปลงสาธิตการปลูก
หญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร

ฯพณฯ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

เยี่ยมชมประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และตรวจสภาพพื้นที่ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เดินทางไปตรวจสภาพ พื้นที่ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริให้อนุรักษ์ ไว้ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ แต่ได้เกิดไฟไหม้ตั้งแต่ เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากเกิดภาวะภัยแล้ง ทำให้ พื้นที่ป่าพรุเสียหายประมาณ ๑๒,๐๐๐ ไร่ ในการนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ตรวจเยี่ยมให้กำลังใจ มอบเครื่องอุปโภค-บริโภคแก่เจ้าหน้าที่ดับไฟป่า และได้ปรารภในการ แก้ปัญหาไฟไหม้ป่าพรุว่าต้องแก้ปัญหาทั้งระบบ

ต่อมาได้เดินทางไปเยี่ยมชมประตูระบายน้ำอุทก วิภาชประสิทธิ์โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริให้ก่อสร้างเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำทะเลรุกตัวเข้าไปในแม่น้ำปากพนังทำให้พื้นที่ลุ่มน้ำ เพาะปลูกไม่ได้ และเกิดอุทกภัยเป็นประจำในฤดูฝน นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งในการประกอบ อาชีพระหว่างนาุ้งกับนาข้าว ปัจจุบันมีพื้นที่นาปรัง

เพิ่มขึ้นจากเดิม ๕๒,๐๐๐ ไร่ เป็น ๒๒๐,๐๐๐ ไร่ ลดระยะเวลา การท่วมขังของน้ำในพื้นที่ มีการแบ่งพื้นที่ทำเกษตร เป็นสัดส่วน ไม่เกิดความขัดแย้งระหว่างอาชีพที่ต้องใช้น้ำ เค็มกับอาชีพที่ต้องใช้น้ำจืด ในการนี้ ฯพณฯ นายก รัฐมนตรีได้กล่าวชื่นชมในเรื่องการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ของโครงการฯ รวมทั้งการบริหารน้ำจืด-น้ำเค็มที่มีการ จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาบริหารจัดการ กำหนดระยะเวลา เปิดปิดประตูระบายน้ำ ทำให้ประชาชนสามารถอยู่ ร่วมกันได้ และสามารถใช้น้ำประโยชน์จากน้ำได้ทั้งสองฝั่ง 🌿

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

เป็นประธานพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ณ โรงเรียนอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี และตรวจเยี่ยมโครงการฟาร์มตัวอย่างหนองลาด จังหวัดสิงห์บุรี

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เดินทางไปเป็นประธานในพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ณ โรงเรียนอินทร์บุรี อำเภอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีนายพิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนโรงพยาบาลรามาริบัติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ผู้แทนสำนักพระราชวังเลขาธิการ เป็นสักขีพยานในการมอบทุนประกอบอาชีพ ทุนสนับสนุนการดำรงชีพ และสิ่งของพระราชทานแก่ครอบครัวนายภานุวัฒน์ หมื่นนคร นายสันตติศรีสวนพันธ์ เด็กชายธิตติเทพ พรหมบุรี จากนั้นได้มอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรยากจนในพื้นที่ ๖๐๐ ราย มอบพระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ มอบของที่ระลึกแก่ผู้แทนหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และมอบหนังสือและอุปกรณ์กีฬาแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ภายหลังเสร็จพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ได้เยี่ยมชมการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่โรงพยาบาลรามาริบัติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาให้บริการแก่ราษฎร จากนั้นเดินทางไปโครงการฟาร์มตัวอย่างหนองลาด หมู่ที่ ๑, ๒ ตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน และหมู่ที่ ๓ ตำบลวิหารขาว อำเภوتاช้าง จังหวัดสิงห์บุรี มีนายจรูญ อิมเอิบสิน ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ผู้แทนกรมประมง หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดสิงห์บุรี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้การต้อนรับ โดยนายจรูญ อิมเอิบสิน ได้กล่าวรายงานถึงความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของโครงการฯ จากนั้น ฯพณฯ องคมนตรี ได้ปล่อยปลาในอ่างเก็บน้ำ และเยี่ยมชมแผนกทอผ้า แผนกปักผ้า และแผนกแกะสลักไม้ และนั่งรถพ่วงชมกิจกรรมด้านการเกษตร ได้แก่ แปลงผัก โรงเพาะเห็ด โรงเลี้ยงแพะ และโรงเลี้ยงไก่ของโครงการ

งานเฉลิมพระเกียรติ

“๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข”

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานพระราชดำริก่อให้เกิดคุณูปการต่อประชาชน ประเทศชาติมาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับ มูลนิธิชัยพัฒนา กองทัพบก สำนักงบประมาณ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมชลประทาน ได้จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ พระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนา อาทิ ด้านป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่งทะเลและสิ่งแวดล้อม สถานีพัฒนาการเกษตรพื้นที่สูงตามพระราชดำริ ตลอดจนศิลปหัตถกรรม อันเป็นการอนุรักษ์วิถีไทยแต่ดั้งเดิม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดการตระหนักและร่วมกันสืบสานพระราชดำริได้อย่างถูกต้องชัดเจนและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง องค์กร และประเทศชาติ ตลอดจนเป็นการ

เสริมสร้างความรัก ความสามัคคีของคนในชาติสืบต่อไป การนี้ สำนักงาน กปร. ในฐานะหน่วยงานกลางในการประสานงาน วางแผน สนับสนุนการดำเนินงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้กำหนดจัดงานเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข” จำนวน ๕ ครั้ง ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้คนไทยที่อยู่ในทุกภูมิภาคได้รับรู้รับทราบ และเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึง โดยครั้งที่ ๑ จัดเมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จตุจักร กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๒ จัดขึ้น ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมี พิธีเปิดในวันที่ ๖ กันยายน โดย ฯพณฯ ศาสตราจารย์ ธานีทร กัรวินิเชียร องคมนตรี เป็นประธานในพิธี

นิทรรศการเฉลิมพระเกียรตินี้เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่สำคัญในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานไว้ทั่วประเทศ นับตั้งแต่การส่งเสริมหัตถกรรมผ้าไทยให้กลับฟื้นคืนมาสู่ความนิยมของประชาชนทั่วไป และชาวโลกอีกครั้ง จนเป็นที่มาของโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ตลอดถึงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีกว่า ๘๙๑ โครงการ อาทิ ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งน้ำ ป่าไม้ และ

ทรัพยากรชายฝั่งทะเล รวมถึง โครงการฟาร์มตัวอย่างที่มีอยู่กว่า ๔๐ แห่งทั่วประเทศ และสถานีพัฒนาการเกษตรพื้นที่สูง ตลอดจนศิลปหัตถกรรมอันเป็นการอนุรักษ์วิถีไทย แต่ดั้งเดิม ร่วมรับฟังการเสวนาพิเศษจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการน้ำ ชมกิจกรรมให้ความบันเทิง เช่น การแสดงดนตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การแสดงผลภัณฑ์จากโครงการศิลปาชีพต่าง ๆ พร้อมกิจกรรมตอบคำถามเพื่อรับหนังสือเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข” และของที่ระลึกอีกมากมาย

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

มอบเอกสารสิทธิ์ทำกิน (สทก.) โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานมอบเอกสารสิทธิ์ทำกิน (สทก.) โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีนายชัยวัฒน์ ลิมป์วรรณธะ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวต้อนรับ ผู้แทนกรมป่าไม้ กล่าวรายงานผลการดำเนินงาน ในการนี้ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน กปร. เดินทางไปร่วมงานในครั้งนี้ด้วย

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๓๓ ให้ฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากในขณะนั้นเป็นป่าเบญจพรรณ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเขาพระฤๅษี-เขาบ่อแร่ มีพื้นที่ประมาณ ๒๐,๖๒๕

ไร่ ภูราชภูรบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเป็นบริเวณกว้าง ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ในปัจจุบันสภาพป่าไม้ได้รับการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิมประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ โดยปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ได้แก่ มะค่าโมง ประดู่ป่า สะเดา ชี้เหล็กบ้าน ฯลฯ โดยเมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่ามีพันธุ์ไม้ ๒๙ ชนิด ประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ต้น ความหนาแน่นของต้นไม้ ประมาณ ๒๐๘ ต้น/ไร่ ซึ่งสามารถช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อนำไปสร้างมวลชีวภาพปริมาณ ๓๐,๕๘๘.๘๕ ตัน และสามารถปลดปล่อยก๊าซออกซิเจนสู่บรรยากาศ โดยกระบวนการสังเคราะห์แสงเป็นปริมาณทั้งสิ้น เท่ากับ ๒๔,๔๗๑.๐๘ ตัน

นอกจากนี้ ได้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ๕ แห่ง ฝายทดน้ำ
ในลำห้วยแม่ระวัง ๖ แห่ง ขุดสระน้ำ ๕๕๔ แห่ง และขุดลอก
ลำห้วย เพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำให้มีเพียงพอสามารถช่วยเหลือ
พื้นที่การเกษตรได้ ๘,๕๖๐ ไร่ และเมื่อปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ มี
การก่อสร้างฝายชะลอน้ำจำนวน ๓๗๐ ฝาย ซึ่งสามารถชะลอ
การไหลของน้ำในพื้นที่ป่าไม้ได้ประมาณ ๒ เดือนในรอบปี
ป้องกันการพังทลายของหน้าดิน ป้องกันไฟป่า และสร้าง
ความชุ่มชื้นแก่พื้นที่อีกด้วย

ปัจจุบันราษฎรในพื้นที่โครงการฯ ได้รับการส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้าน
ที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย การศึกษา สุขภาพอนามัย อาชีพ และ
มีการส่งเสริมให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพ เช่น การเลี้ยงไก่ การเลี้ยง
แพะ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสุกร มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ
พอเพียง โดยจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชเศรษฐกิจ

เลี้ยงสัตว์ การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล การอบรมความรู้
เพื่อให้ราษฎรที่มาศึกษาดูงานนำไปประยุกต์ใช้ในการ
ประกอบอาชีพของตนเอง ในรอบปีที่ผ่านมามีเกษตรกร
และผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานกว่า ๑๒,๐๐๐ คน

สำนักงาน กปร. กรมป่าไม้ และจังหวัดกาญจนบุรี
ได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำข้อมูลและสำรวจพื้นที่
เพื่อจัดทำเอกสารสิทธิทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
(สทก.) ให้แก่ราษฎรดังกล่าว โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมาย
ออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเดิมหรือทายาท และกลุ่ม
เปลี่ยนมือผู้ครอบครองสิทธิ ซึ่งในวันนี้สามารถมอบ
เอกสารสิทธิทำกิน (สทก.) ให้แก่ราษฎรได้ จำนวน ๖๕๖
ราย จำนวน ๙๒๗ ฉบับ ซึ่งจะได้ดำเนินการจัดทำข้อมูล
เพื่อมอบเอกสารสิทธิทำกิน (สทก.) ให้แก่ราษฎรที่เหลือ
ในโอกาสต่อไป

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เปิดงานท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานพิธีเปิดงานการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขาชะงุ้ม ๕๕ โดยมี นายโกวิท เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ผู้อำนวยการโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมในพิธีเปิดงานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

งานจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕ โดยกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านการพัฒนาดิน น้ำ ป่าไม้ และการเกษตร ผลงานของโครงการ การจัดฐานเรียนรู้เรื่องดิน การจัดอบรมเทคโนโลยีด้านการเกษตร การจำหน่ายสินค้า นอกจากนี้ ผู้สนใจยังรับพันธุ์ไม้ไปปลูกเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใต้รับการน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจำนวน ๗๐๐ ไร่ จากพลตำรวจตรี ทักษ์ ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา และผู้มีจิตศรัทธาร่วมน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินเพิ่มเติมอีกจำนวน ๖๓ ไร่ ต่อมามูลนิธิชัยพัฒนา ได้จัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมอีกประมาณ ๙๑ ไร่เศษ รวมพื้นที่ ๘๕๔ ไร่ ๓ งาน ๒๒ ตารางวา ซึ่งแต่เดิมทำเป็นฟาร์มปศุสัตว์ ที่ดินถูกชะล้างพังทลาย และ

ปลูกพืชไร่ โดยมีการใช้ดินอย่างผิดวิธี ทำให้หน้าดินเสียหาย ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้พระราชทานพระราชดำริในการปรับปรุงที่ดินเสื่อมโทรมแห่งนี้ให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ โดยวิธีปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก นอกจากนั้นทรงแนะนำให้ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน น้ำ และปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปัจจุบันโครงการฯ สามารถพลิกฟื้นผืนดินที่แห้งแล้งกลับมาสมบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำและแหล่งอาศัยของสัตว์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น นับได้ว่าโครงการฯ สามารถทำหน้าที่เป็นต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ให้กับเกษตรกร และราษฎรในจังหวัดราชบุรีได้เป็นอย่างดี โดยในขณะนี้ ได้มีการขยายผลการพัฒนาพื้นที่เสื่อมโทรมไปสู่หมู่บ้านรอบ ๆ ๑๒ หมู่บ้าน ให้เกิดการนำพื้นที่กลับมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ส่งผลให้มีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แบบสอบถามความคิดเห็น
วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๓/๒๕๕๕

๑. ความคิดเห็นในคอลัมน์ต่าง ๆ

คอลัมน์	อ่านทั้งหมด				อ่านบ้าง	ไม่ได้อ่าน
	มีประโยชน์ มาก	มีประโยชน์ ปานกลาง	มีประโยชน์ น้อย	ไม่มี ประโยชน์		
(๑) พระราชนิพนธ์						
(๒) บทความเฉลิมพระเกียรติ						
(๓) เศรษฐกิจพอเพียง						
(๔) ประโยชน์สุขของแผ่นดิน						
(๕) เพลงเฉลิมพระเกียรติ						
(๖) ความเคลื่อนไหว						

๒. คอลัมน์ที่ท่านชอบมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า ๑ คอลัมน์) ระบุเหตุผล

๓. ท่านได้นำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑. เพิ่มพูนความรู้
๒. ใช้ในการพัฒนาอาชีพ
๓. ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
๔. ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง (อภิปราย / รายงาน / การเรียนการสอน ฯลฯ)
๕. อื่น ๆ (ระบุ) _____

๔. สิ่งที่ควรปรับปรุง / ข้อเสนอแนะ

ชื่อ-สกุล _____ ตำแหน่ง _____

หน่วยงาน _____ โทรศัพท์ _____

ที่อยู่ _____

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวารสารฯ ให้ดียิ่งขึ้น

กรุณาส่งกลับคืนมาที่ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตามที่อยู่ด้านหลัง หรือ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๔๕๖๒

หมายเหตุ : ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมายังสำนักงาน กปร. ๑๐ ท่านแรก จะได้รับของรางวัลจากสำนักงาน กปร.
สามารถตรวจสอบรายชื่อผู้ได้รับรางวัลทาง website : www.rdpb.go.th

กรุณาส่ง

ตู้ ปณ.๙
ปณฝ.ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

ติดแสตมป์

โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ
คอกม่อนล้าน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

หนึ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ใน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ตราสัญลักษณ์

งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

แบบตราสัญลักษณ์ ประกอบด้วย

อักษรพระนามาภิไธย ส.ก. อยู่ภายในวงรี ด้านบนวงรีเป็นพระมหามงกุฎ ภายในพระมหามงกุฎ เป็นพระแสงจักร และพระแสงตรีศูล มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์โบราณมงคลพระมหาสังวาลนพรัตนราชวราภรณ์ ล้อมรอบวงรี ขนาบข้างด้วย พระสัปตปฎลเศวตฉัตร ด้านล่างวงรีเป็นเลขไทย ๘๐ อยู่ในรูปทรงของเพชร ด้านล่างเลขไทย ๘๐ เป็นผ้าแพรแถบอักษรข้อความ พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาสมเด็จพระราชินี เป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี แล้วพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์ อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์

พระมหามงกุฎ	:	เครื่องประกอบพระราชอิสริยยศของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ
พระสัปตปฎลเศวตฉัตร	:	เป็นเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศกิติ
พระแสงจักรและพระแสงตรีศูล	:	เครื่องหมายแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์
เลขไทย	:	พระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา
ผ้าแพรแถบสีชมพู	:	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
สีน้ำเงิน-สีฟ้า	:	สีวันพระราชสมภพ

ส่วนที่ ๑ พระราชประวัติ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นพระธิดาองค์ใหญ่ของหม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิติยากร และหม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิติยากร มีพี่น้อง ๓ คน คือ

หม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติ์ กิติยากร

หม่อมราชวงศ์อดุลกิติ์ กิติยากร

หม่อมราชวงศ์บุษบา กิติยากร

หม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิติยากร ทรงเป็นโอรสองค์ที่ ๓ ในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ (พระองค์เจ้ากิติยากรวรลักษณ) และหม่อมเจ้าหญิงอัปสรสมาน (เทวกุล) กิติยากร พระธิดาสมเด็จพระกรมพระยาเทววงศ์วโรปการ

หม่อมเจ้านักขัตรมงคล เสด็จไปทรงศึกษา ณ โรงเรียนเล็ก ๆ ในประเทศอังกฤษในฐานะนักเรียนสังกัดกระทรวงกลาโหม ต่อมาทรงย้ายไปเข้าโรงเรียน

มัธยมที่ประเทศฝรั่งเศสจนสำเร็จ ทรงได้รับประกาศนียบัตร Baccalaureat ในทางวิทยาศาสตร์ทั้งสองภาค และทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนฝรั่งเศส Ecole Speciale Militaire de Saint Cyr ด้วย

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ขณะนั้นเหตุการณ์บ้านเมืองไม่สู้ปกตินัก หม่อมเจ้านักขัตรมงคลทรงลาออกจากราชการทหาร และทรงย้ายไปรับราชการในกระทรวงการต่างประเทศ ประจวบกับรัฐบาลขณะนั้นมีนโยบายโยกย้ายข้าราชการ จึงได้แต่งตั้งหม่อมเจ้านักขัตรมงคลไปดำรง

ตำแหน่งเลขานุการเอก ประจำสถานอัครราชทูต
ไทย ณ กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา ขณะนั้น
หม่อมหลวงบัว กิติยากร มีอาการที่จะติดตามไปด้วยได้
ด้วยมีครรภ์แก่ใกล้ครบกำหนดจึงต้องอยู่กรุงเทพฯ

วันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕
ณ บ้านพัก พลเอก เจ้าพระยาวงศาอนุประพันธ์
(หม่อมราชวงศ์สท้าน กลาง สนิทวงศ์) ถนน
พระราม ๖ จังหวัดพระนคร ได้ต้อนรับทารก ซึ่ง
ได้เกิดมาท่ามกลางความชื่นชมและปิติยินดีอย่าง
ยิ่ง ณ ที่นั้น ทารกนั้นคือ หม่อมราชวงศ์หญิง ธิดา
คนใหญ่ของหม่อมเจ้านักขัตตรมงคล กิติยากร และ
หม่อมหลวงบัว (สนิทวงศ์) กิติยากร

ในเวลาต่อมาจากวันพระราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่
๗ ได้พระราชทานนามว่า “สิริกิติ์”

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เติบโตขึ้นใน
ระยะเวลาที่มีเหตุการณ์ผันผวนทางการเมือง ต้อง
อยู่ห่างไกลจากพระบิดามารดา บางคราวต้อง
ระหกระเหินไปตามต่างจังหวัดกับพระบรมวง
ศานุวงศ์โดยเริ่มการศึกษาชั้นอนุบาลที่โรงเรียน
ราชินีในปี ๒๔๗๙ ต่อมาย้ายไปเรียนที่โรงเรียน
เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์ และได้เริ่มเรียน
เปียโนที่โรงเรียนนี้ด้วย

ในสมัยของรัฐบาลพันตรี ควง อภัยวงศ์ เป็น
นายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งให้หม่อมเจ้านักขัตตรมงคล
เป็นรัฐทูตวิสามัญและอัครราชทูตผู้มีอำนาจเต็ม
ประจำราชสำนักอังกฤษ หม่อมเจ้านักขัตตรมงคล

ได้ทรงพาโอรสธิดาทั้งหมดไปด้วย ขณะนั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์
อายุได้ ๑๓ ปี

ในต่างแดนนั่นเอง เป็นครั้งแรกที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ได้
พบกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และในปี พ.ศ. ๒๔๙๑
ณ กรุงปารีส หม่อมเจ้านักขัตตรมงคลและครอบครัวได้รับเสด็จ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งโปรดเสด็จฯ
มาปารีสเพื่อทอดพระเนตรโรงงานทำรถยนต์อยู่เนื่อง ๆ จนทรง
คุ้นเคยกับหม่อมเจ้านักขัตตรมงคลและครอบครัว

อีก ๑ ปีต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้า
นักขัตตรมงคลและครอบครัวมาเฝ้าฯ แล้วสมเด็จพระราชชนนีได้
รับสั่งขอหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ต่อหม่อมเจ้านักขัตตรมงคล พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงหมั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เป็นพิธีภายใน
เงียบ ๆ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๒

วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๔๙๓ สมเด็จพระศรีสวรินทิรา
บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ทรงประกอบพระราชพิธี
ราชาภิเษกสมรส ณ วังสระประทุม โดยพระองค์ทรงเป็นประธาน
พระราชทานน้ำพระพุทธมนต์ และเทพมนต์ ได้ทรงจดทะเบียน
สมรสตามกฎหมาย และในวันเดียวกันนั้น ได้มีประกาศสถาปนา
หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พร้อม
รับพระราชทานสายสะพายขัตติยราชอิสริยาภรณ์ อันมีเกียรติคุณ
รุ่งเรืองยิ่งมหากัศิรบรมราชวงศ์

ต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระ
ประสูติกาลพระราชโอรส พระราชธิดา ดังนี้

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๔ ณ โรงพยาบาลมงชัวซีส์ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

๒. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิศิราลงกรณ ประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ในพุทธศักราช ๒๕๑๕

๓. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ สถาปนาเป็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ในพุทธศักราช ๒๕๒๐

๔. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

นับแต่ทรงเข้าสู่พระราชพิธีบรมราชาภิเษกเป็นสมเด็จพระบรมราชินี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๓ นั้น พระราชภารกิจต่อประชาชนชาวไทยในฐานะคู่พระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า

ครึ่งศตวรรษ ตัวอย่างเช่น การกำเนิดมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ในพุทธศักราช ๒๕๑๙ โรงฝึกศิลปาชีพสวนจิตรลดา ก็เกิดขึ้นตามมาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ เป็นต้น

โรงฝึกศิลปาชีพสวนจิตรลดา คือแหล่งสร้างสรรค์งานหัตถศิลป์ชั้นราชสำนัก และเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพทั่วประเทศ มีการสอน ฝึก และสร้างสรรค์งานช่าง ๒๓ สาขา ได้แก่ ช่างทอง หลวง ช่างเครื่องเงิน ถมทอง คร่ำ ลงยาสี ทอผ้าไหม (ทอผ้าไหมพื้น ทอผ้าหางกระรอก ทอผ้าเกร็ดเต่า ทอผ้าลายลูกแก้ว ทอผ้าลาย ผ้าขาวม้า ทอผ้าไหมมัดหมี่) ทอผ้าแพรวา ทอผ้าจก ทอผ้ายกดอกและผ้าลายขีด แกะสลักไม้ (แกะสลักไม้ลวดลายต่าง ๆ และแกะตุ๊กตาไม้) แกะสลักหินสบู่ แกะสลักหนังตะลุง สานย่านลิเภา สานไม้ไผ่ลายขีด ช่างไม้และช่างหวาย ปั่นตุ๊กตา ขาววัง เขียนลาย ตกแต่งด้วยปีกแมลงทับ ประดับมุก ปักผ้า ดอกไม้ประดิษฐ์ ตัดเย็บเสื้อผ้า บรรจุภัณฑ์

และการถักทอสายใยของผ้า นับเป็นหัตถศิลป์ที่โดดเด่นไม่แพ้งานอื่นใด หรือการนำผ้าทอมาเป็นผลิตภัณฑ์อันโดดเด่นในงานหัตถศิลป์ด้วย ผ้า...คือการถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาติ เป็นเรื่องบรรพบุรุษได้สร้างไว้ เรามาสืบสานรักษาเป็นลูกโซ่ต่อเนื่องกันไปกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ คนหนุ่มสาวถ้ามีความภูมิใจในการทอผ้าก็ไม่ละทิ้งบ้านเกิด สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระมหากรุณาธิคุณสูงยิ่งต่อประชาชนและประเทศชาติ เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่า ทรงตรากตรำบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อความร่มเย็นเป็นสุขของปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่ง ความว่า

“เป็นพระราชินีตั้งแต่อายุ ๑๗ ไปที่ไหนด แม่แต่อายุ ๑๗ - ๑๘ ประชาชน ก็ยังเรียก คุณแม่ ที่แรกก็ตกใจ เอ๊ะ...คนเรียกเราดูเขาแก่กว่าเรา ทีหลังก็สำนึกได้ว่า คำว่าแม่นี้เป็นคำที่ศักดิ์สิทธิ์และสูงส่งที่สุด การที่ใครเรียกคนคนหนึ่งว่าแม่ บุคคลที่ถูกเรียกจะต้องคิด และสำนึกในเกียรติยศอันนี้ และทำหน้าที่ให้ดีที่สุด”

ด้วยพระราชปณิธานและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ดำเนินสืบเนื่องมามีได้ขาดจวบจนปัจจุบันสมัยนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่งต่อพสกนิกรชาวไทยทุก ๆ คน และจักตราตรึงไว้ในหัวใจของปวงชนชาวไทยตลอดไป 🌸

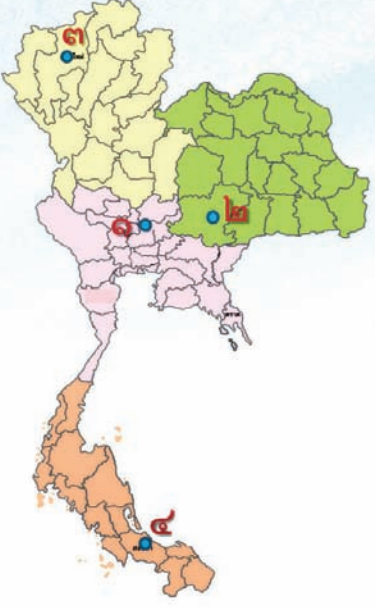
“...ท้าวอีสาน บน ล่าง กลาง เหนือ ได้
หล่อเลี้ยงแผ่นดินไทยไม่รู้สิ้น
ธ ทรงทำเพื่อคนไทยได้มีกิน
อีกเสกศิลป์สร้างชื่อไทยลือชา
ทรงถนอมประเทศไทยให้อารัง
คือคงทุกสิ่งอันอนันต์ค่า
เก็บขุนเขาทะเลรอบถึงขอบฟ้า
โอบอุ้มป่าเอื้อต้นน้ำลำธาร...”

กิจกรรมที่ ๑ จัดแสดงผลงานการสัญจรเฉลิมพระเกียรติ

ในภูมิภาค ๔ ครั้ง และจัดครั้งใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ มีรายละเอียด ดังนี้

ระยะเวลาการจัดงาน

- ครั้งใหญ่ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จตุจักร กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑ ศูนย์ศิลปะาชีบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔ ศูนย์ประชุมนานาชาติฯ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๑ โถงต้อนรับ ชุ่มทางเข้า จุดลงทะเบียน

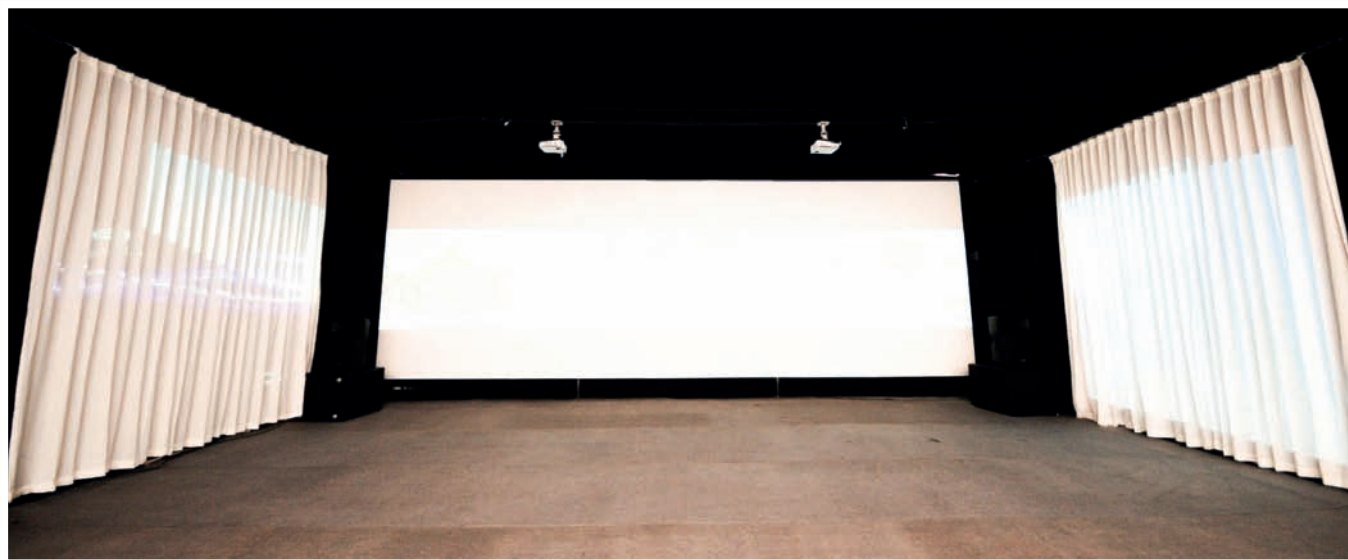
ส่วนที่ ๒ ห้องประมวลภาพถ่าย “๘ ทศวรรษ แห่งการทรงงาน”

นำเสนอพระราชกรณียกิจเป็นการเดินเรื่องด้วยการประมวลภาพบนพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๔๐ ตร.ม.

ส่วนที่ ๓ ภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ

นำเสนอพระราชประวัติ พระราชปณิธานทรงงานพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และพระราชกรณียกิจ
ด้านต่าง ๆ นำเสนอผ่านภาพยนตร์สั้นประมาณ ๙ นาที

ส่วนที่ ๔ นิทรรศการพระราชกรณียกิจ “น้ำพระราชหฤทัยสู่งานพัฒนา”

แสดงถึงเรื่องราวผลสำเร็จของโครงการ มีการจำลองบรรยากาศและพื้นที่โครงการผ่านผนังกราฟิกเพื่อให้ได้
บรรยากาศคล้ายกับสถานที่จริง พร้อมนำเสนอข้อมูลรายละเอียดโครงการผ่านจอวีดิทัศน์

ส่วนที่ ๕ เวทีกลาง

พร้อมฉากหลังและอุปกรณ์ ระบบแสง ระบบเสียง สำหรับจัดกิจกรรม พร้อมประดับตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม สำหรับพิธีเปิดงาน การเสวนาวิชาการ และการแสดงของสถานศึกษาต่าง ๆ

ส่วนที่ ๖ นิทรรศการของหน่วยงานเจ้าภาพร่วมจัดงาน และโครงการสำคัญในแต่ละภูมิภาค

ส่วนที่ ๗ การออกร้านจัดแสดงผลภัณฑ์โครงการฯ พื้นที่สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการและการออกร้านแสดงสินค้าของหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๑๐ ร้าน หรือตามเหมาะสมของขนาดพื้นที่จัดงาน

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๒๑

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

กิจกรรมที่ ๒ จัดสื่อมวลชนสัญจร

เดินทางไปเยี่ยมชมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทุกภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง เพื่อขยายผลแนวพระราชดำริ และการทรงงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างกว้างขวาง

กิจกรรมที่ ๓ จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด “พระราชินี ด้วยพลังแห่งรัก”

เผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง ๙ อสมท) ความยาว ๓๐ นาที จำนวน ๖ ตอน ออกอากาศทุกวันศุกร์ตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น.

- ตอนที่ ๑ สานศิลป์ สร้างอาชีพ สร้างชีวิต
- ตอนที่ ๒ จากปาร์กน้ำ สู่ บ้านเล็กในป่าใหญ่
- ตอนที่ ๓ ขาดทุนของฉันทือคือกำไรของแผ่นดิน
- ตอนที่ ๔ ท่วงโซ่ชีวิต...สิ่งแวดล้อม
- ตอนที่ ๕ สร้างความรู้ สร้างคนที่สมบูรณ์
- ตอนที่ ๖ งานศิลป์ของแผ่นดิน อนุรักษ์และพัฒนา

เนื้อหาสารคดีโดยสังเขป

เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๒ หลังรัฐบาลประกาศใช้รัฐธรรมนูญและธงชาติให้คนไทยแต่งกายแบบสากล ความนิยมในการใช้ผ้าทอ เครื่องแต่งกายแบบไทยก็เสื่อมถอยอย่างเห็นได้ชัดเรื่อยมา มีแต่เพียงสตรีในชนบทที่ยังคงทอผ้าและนุ่งห่มผ้าที่ทอไว้ใช้ในครัวเรือน ถึงกระนั้นคนไทยยังได้เห็นภาพหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร พระคู่หมั้นในยามรับเสด็จพระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระภูษาผ้าชิ้นใหม่ และผ้าชิ้นมัดหมี่เป็นประจำ กระทั่งเมื่อดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระราชินี และได้โดยเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เยี่ยมราษฎรผู้ประสบอุทกภัย ที่อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ ในคราวนั้นทอดพระเนตรเห็นราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ แต่งกายด้วยผ้าไหมมัดหมี่ ความงดงามของ “ผ้าชาวบ้าน” เป็น

แรงบันดาลใจพระราชหฤทัยให้ส่งเสริมอาชีพตามแนวพระราชดำริ ที่เราค้นเคยในนาม “ศิลปาชีพ”

“...เมื่อข้าพเจ้าเห็นเขามารับเสด็จ เห็นผ้าถุงที่เขาใส่สวยงาม เสียเหลือเกินเป็นไหมมัดหมี่ แล้วเขาก็นั่งกับพื้นอยู่อย่างนั้นก็ถามเขาว่านี่ทำเอง เขาก็บอกว่าทำเอง เขาเลี้ยงไหมเองที่บ้าน ...เมื่อข้าพเจ้าเห็นดังนั้น เห็นความสามารถ ความสวยของมัดหมี่ ก็เลยบอกเขาว่า

ขอให้พี่น้องทอนี้ให้ฉันได้ไหม จะขอซื้อ เขาบอกได้ เต็มใจ เขาก็ขอให้ฉันล่ะเป็นการตั้งต้นศิลปะอาชีพ...”

ในเวลานั้น พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังแห้งแล้ง ราษฎรส่วนใหญ่ยากจนแร้นแค้น ประกอบกับยังมีความรุนแรงจากความขัดแย้งทางลัทธิการเมืองการปกครอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการต่อสู้กับ

นอกจากนี้ ยังนำเสนอการทำงานกลุ่มชาวบ้านที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณหลายกลุ่มที่ดำเนินงานตามพระราชดำริต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวอย่างของชาวบ้าน ที่ใช้งานฝีมือเป็นอาชีพเสริมเลี้ยงครอบครัว มีรายได้ ไม่ต้องย้ายถิ่นฐานบ้านเรือน และเป็นกำลังสำคัญของการฟื้นฟูอนุรักษ์ หรือพัฒนางานหัตถกรรมไทยให้ประณีตงดงาม ยิ่งขึ้นไปกว่าเดิม

ความยากจนโดยแก้ปัญหาปัจจัยหลักด้านการเกษตร คือ น้ำ ดิน ในขณะเดียวกัน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงใส่พระราชหฤทัยในการสร้างอาชีพเสริมแก่ชุมชน ด้วยการทำงานหัตถกรรมประจำท้องถิ่นควบคู่กันไป จนกระทั่งทุกวันนี้ ความมั่งคั่งของพระราชดำริเกิดขึ้นในพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค

ตอนที่ ๑ สาขาศิลป์ สร้างอาชีพ สร้างชีวิต

เป็นเรื่องราวของการสร้างงาน ศิลปอาชีพ นับตั้งแต่ กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแรกของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อสะท้อนแนวพระราชดำริในการส่งเสริมอาชีพของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่แตกต่างไปจากที่คนส่วนใหญ่คุ้นเคยกัน ด้วยไม่ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานความช่วยเหลือเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งเน้นให้ชาวบ้านเรียนรู้และพัฒนาฝีมืออยู่ตลอดเวลาเพื่อให้พวกเขา ยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอคอยที่จะพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นในวันข้างหน้า เป็นการสะท้อนแนวทางในการส่งเสริมให้ชาวบ้านพัฒนาฝีมือทอผ้า พวกเขาได้เรียนรู้เปลี่ยนแปลงความคิดของชาวบ้านในการใช้ชีวิตและการทำงานอย่างไรบ้าง ซึ่งปัจจุบันกลุ่มทอผ้าไหมบ้านนาหว้า

ยังคงทอผ้าไหมแบบไทญ้อดั้งเดิม อันเป็นแนวทางที่ทรงเน้นย้ำเสมอว่าถึงจะพัฒนาไปอย่างไรแต่ให้รักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเอาไว้

ในส่วนของ การนำศิลปะ โบราณมาสานต่อ เพื่อให้ชาวบ้านได้ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมมาพัฒนาอาชีพ เนื้อหา สารคดีตอนนี้นำเสนอเรื่องราวของการฟื้นฟูและอนุรักษ์งานช่าง

ไทยโบราณที่เนินธัมมัง คือ อาจารย์ แผลมทอง ศิริภู ได้ลงมือถอดแบบ ลวดลายผ้ายกเมืองนครจากผืนผ้า โบราณที่จัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์และทดลองให้ช่างทอจากศูนย์ศิลปาชีพ เนินธัมมัง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัด นครศรีธรรมราช ทอขึ้นใหม่ เพื่อ

ให้ฝ้ายกเมืองนครแบบโบราณที่ครั้งหนึ่งเคยได้ชื่อว่าผ้าทอที่มีเอกลักษณ์ของภาคใต้ จะกลับมามีชีวิตหลังจากสาบสูญไปเมื่อนานมาแล้ว

ตอนที่ ๒ จากป่ารกน้ำ สู่ บ้านเล็กในป่าใหญ่

พ.ศ. ๒๔๘๑ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ร้อยละ ๗๒

พ.ศ. ๒๕๑๖ พื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทยลดลง เหลือเพียงร้อยละ ๔๓

และยังลดลงอย่างต่อเนื่อง จนเหลือเพียงร้อยละ ๒๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑

แม้รัฐบาลจะประกาศ “ปิดป่า” ยกเลิกสัมปทานป่าไม้ทั่วประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ แต่สถานการณ์ ป่าไม้ของไทยยังอยู่ในขั้นวิกฤต

ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้ เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ จึงทรงสืบสานพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการอนุรักษ์

ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างพึ่งพาอาศัย และเป็นที่มาของโครงการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าหลายโครงการ เช่น โครงการป่ารกน้ำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ กระจายอยู่ในหลายพื้นที่ที่เป็นเขตป่าต้นน้ำลำธารทั่วทุกภูมิภาค

สารคดีตอนนี้นำเสนอเรื่องราวของแนวพระราชดำริ ป่ารกน้ำ นับตั้งแต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ปลูกป่าเป็นตัวอย่างด้วยพระองค์เอง จำนวน ๑ ไร่ ที่บริเวณเชิงภูผาเหล็ก ติดกับอ่างเก็บน้ำคำจวง บ้านถ้ำด้วง อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๕ พร้อมทั้งพระราชทานชื่อโครงการนี้ว่า โครงการป่ารกน้ำ และได้ขยายต่อไปในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีก ๕ โครงการ ในสกลนคร

ในส่วนของ บ้านเล็กในป่าใหญ่ นำเสนอเรื่องราวของชาวไทยภูเขา ที่ตัดสินใจมาอยู่ในพื้นที่โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ที่บ้าน

ห้วยหญ้าไซ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ก็เพียงแค่อยากมีที่ทำกิน อยากให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่นานวันพวกเขาได้เรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากที่เคยทำไร่เลื่อนลอย ก็หันมาทำนาขั้นบันไดที่ไม่ทำลายชั้นหน้าดิน พวกเขามีข้าวไว้กินตลอดทั้งปี ทุกวันนี้ชาวบ้านห้วยหญ้าไซเป็นกำลังสำคัญในการดูแลรักษาผืนป่าที่เป็นต้นน้ำของ

ก่อน ด้วยทรงทราบดีว่าความยากจน ความขาดแคลน คือ ความด้อยโอกาสที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต ชวนาปะขอ ที่อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ตระหนักถึงความจริงของแนวพระราชดำริข้อนี้ เพราะเมื่อก่อนนั้น พัทลุง...เคยได้ชื่อว่าเป็นอยู่ข้าวอยู่น้ำของชาวใต้มาแต่โบราณ

ทว่าต่อมา...ประชากรชาวพัทลุงกลับได้ชื่อว่ามีรายได้ต่อครัวเรือนต่ำสุดใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ อันเป็นผลมาจากการใช้พื้นที่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นเวลานาน ทำให้ผืนดินเสื่อมโทรมจนปลูกอะไรแทบไม่ได้

เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรที่อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ และทรงทราบความนั้นจึงมีพระราชดำริให้หาพื้นที่เพื่อดำเนินการในลักษณะฟาร์มตัวอย่างฯ เพื่อเป็นแหล่งจ้างงาน ช่วยให้ชาวบ้านในพื้นที่มีรายได้เลี้ยงครอบครัว และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรจากการลงมือปฏิบัติจริง

ในที่สุดมีชาวบ้านในตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว กลุ่มหนึ่งร่วมกันทูลเกล้าฯ ถวายที่ดินคนละเล็กคนละน้อยให้ใช้เป็นพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ที่พัทลุง ดำเนินงานอย่างสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และใช้หลักการเช่นเดียวกับฟาร์มตัวอย่างฯ ที่กระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ คือ “ขาดทุนของฉันทัน คือกำไรของแผ่นดิน” ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

ตอนที่ ๓ ขาดทุนของฉันทันคือกำไรของแผ่นดิน

คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องสำคัญลำดับแรก จึงทรงมุ่งเน้นให้ราษฎรมีอาหารการกิน พึ่งพาตนเองให้ได้เสีย

**“...อย่ามาพูดเรื่องกำไร
ขาดทุนกับฉัน ฉันต้องการให้ชาว
บ้านที่ยากจนเดือดร้อนมีงานทำ เมื่อ
เขามีงานทำ มีรายได้ เขาสามารถ
เอารายได้ไปเลี้ยงครอบครัว เขาไม่
เป็นโจร ไม่เป็นขโมย ไม่ติดยาเสพติด
นั่นคือกำไรของแผ่นดิน...”**

และในบรรดาราชฎาที่ถวายเป็น
ที่ดินมีครอบครัวของสุภัทราธิญา
ขุนไพฑิต หรือ มาศ รวมอยู่ด้วย

เมื่อเธอตัดสินใจทิ้งงานนัก
กฎหมายจากเมืองหลวงกลับไปอยู่กับ
ครอบครัวที่บ้านเกิด ฟาร์มตัวอย่างฯ
ที่พัทลุงเปิดประตูต้อนรับให้เธอ
เข้าทำงาน และเป็นโอกาสที่เธอ
ได้เรียนรู้การทำเกษตรกรรมแบบ
ต่าง ๆ ที่เธอไม่เคยรู้จักมาก่อน และ
ความรู้เหล่านี้ช่วยให้เธอมีอาชีพ มี
รายได้เสริม นอกเหนือจากการทำ
สวนยางพาราที่เป็นอาชีพหลักของ
ครอบครัว สามารถใช้ชีวิตอยู่กับ
ครอบครัวได้อย่างเป็นสุข

สารคดีตอนนี้จะบอกเล่าเรื่องราว

ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ความคิด
ความรู้สึกของเธอและครอบครัว
เพื่อเป็นตัวแทนของราษฎรอีกหลาย
ครอบครัว ในหลายพื้นที่ที่ได้รับ
พระมหากรุณาธิคุณเช่นเดียวกัน
และยังสะท้อนถึงแนวพระราชดำริ
“ขาดทุนของฉันคือกำไรของแผ่นดิน”
แสดงถึงน้ำพระราชหฤทัยเปี่ยมด้วย
เมตตาธรรม มนุษยธรรม ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ คือ
ภาพสะท้อนที่แจ่มชัดว่า มนุษยธรรม
ไม่มีเชื้อชาติและพรมแดน ดังจะ
เห็นได้จากเหตุการณ์เมื่อ พ.ศ.

๒๕๒๒ เกิดสงครามกลางเมือง
อันเนื่องมาจากความขัดแย้งทาง
อุดมการณ์ทางการเมืองในกัมพูชา
ทำให้มีผู้อพยพลี้ภัยชาวกัมพูชา
ข้ามแดนเข้ามาในประเทศไทยทาง
ชายแดนจังหวัดตราดนับแสนคน
ทางจังหวัดได้ให้การช่วยเหลือเบื้องต้น
โดยให้มาอยู่รวมกันที่ชายหาดบ้าน
เขาล้าน แต่ติดขัดด้วยงบประมาณ
และบุคลากร จึงมีหนังสือขอความ
ช่วยเหลือมายังสภากาชาดไทย

เมื่อความทราบถึงพระเนตร
พระกรรณ สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถได้เสด็จฯไปทรงทอด
พระเนตรความเดือดร้อนของผู้ลี้ภัย
ด้วยพระองค์เอง แม้ในเวลานั้น
บริเวณบ้านเขาล้านยังเป็นพื้นที่เสี่ยง
อันตรายจากการปะทะของกองกำลัง
ฝ่ายกัมพูชา และทรงให้จัดตั้งศูนย์
สภากาชาดไทยขึ้นที่นั่นเพื่อช่วยเหลือ
ผู้อพยพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงน้ำพระราช
หฤทัยอันเปี่ยมด้วยมนุษยธรรม ไม่
เลือกปฏิบัติแม้คนเหล่านั้นจะเป็นคน
ชาติอื่นก็ตาม

พระราชจริยาวัตร พระราช
กรณียกิจต่างๆ ความเดือดร้อนจาก
ภัยสงครามอันเนื่องมาจากความ
ขัดแย้งทางอุดมการณ์ในช่วงเวลานั้น
ยังอยู่ในความทรงจำของชาวเขาล้าน

จังหวัดตราด และชาวกัมพูชาหลายคน ที่ตัดสินใจตั้งรกรากอยู่ในเมืองไทย พวกเขาจำผู้หญิงคนที่ใส่หมวกกว้าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือพวกเขาได้เป็นอย่างดี โดยที่ไม่เคยรู้ว่านั่นคือพระราชินีของประเทศไทย เหตุการณ์ครั้งนั้นอาจเป็นบทเรียนให้เราได้รู้ว่ามนุษยธรรมไม่มีพรมแดนและเชื้อชาติ ความขัดแย้ง ความรุนแรงไม่เคยให้ประโยชน์แก่ใคร

ตอนที่ ๔ ท่องโซ่ชีวิต...สังเวดล้อม

จากดินแดนใต้สุดของปลายด้ามขวานเมื่อ ๑๐ กว่าปีก่อน ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งในแถบจังหวัดปัตตานี และนราธิวาส เกิดกรณีพิพาทกับเรือประมงขนาดใหญ่ที่เข้ามาลักลอบทำประมงในเขตชายฝั่งที่ใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำอย่าง อวนรุน อวนลาก กวาดจับเอาสัตว์น้ำชายฝั่ง ทำให้สัตว์น้ำวัยอ่อนถูกจับก่อนเวลาอันสมควร สร้างความเสียหายให้แก่ระบบนิเวศทางทะเล และยิ่งไปกว่านั้น สถานการณ์ยังเลวร้ายถึงกับใช้กำลังเข้าหากัน

จากความเดือดร้อนดังกล่าว ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านจากอำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น จังหวัด

ปัตตานีกลุ่มหนึ่ง ขอพระราชทานความช่วยเหลือ และเกิดเป็นโครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลปัตตานี และนราธิวาส เป็นครั้งแรกที่บ้านละเวง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ในปีเดียวกัน โดยวางปะการังเทียมจากการจมน้ำมันเรือ รถถัง เลียนแบบกองหินใต้น้ำ ช่วยสร้างบ้านใหม่ให้กับสัตว์ทะเล กำบังคลื่นลมแรง ทำให้มีทั้งปะการัง กัลปังหา มาอาศัยกลายเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์ทะเลวัยอ่อน ใช้เป็นที่หลบภัย วางไข่ จนทำให้อิสมาแอกับเพื่อนบ้านที่เคยต้องขายเรือ ไปขายแรงงานในมาเลเซีย กลับมาซื้อเรือทำประมง และมีความหวังที่จะประกอบอาชีพในบ้านเกิดอีกครั้ง

จากนั้นเดินทางสู่ภาคเหนือติดตามเรื่องราวของพงศาวดาร กับเพื่อนช่างเลี้ยงเร่ร้อนอีกหลายเชือก ได้มาอาศัยอยู่ในป่าดอยผาเมือง และมีสุขภาพสมบูรณ์ดี ทั้งหมดเป็นผลมาจากโครงการคืนช้างสู่ธรรมชาติในพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อสนองพระราชปณิธานภายใต้แนวความคิด “ช่างเลี้ยงก็คือช่างป่า” ด้วยทรงห่วงใยต่อสถานการณ์ช้างไทย คือ ช้างป่าลดจำนวนลงอย่างรวดเร็วจากปัญหาการ

ถูกล่า และผืนป่าซึ่งเป็นถิ่นอาศัยถูกทำลายลง และช่างเลี้ยงจำนวนมากต้องตกงานกลายเป็นช่างเร่ร้อนและช่างขอทานในเมืองใหญ่ หรือถูกใช้งานลักลอบลากไม้ผิดกฎหมาย

การดำเนินงานนานกว่า ๑๔ ปี ได้ปล่อยช่างเลี้ยงมากกว่า ๓๐ เชือกคืนสู่ธรรมชาติ โดยที่บางกลุ่มได้กลับเข้าไปอาศัยในป่าธรรมชาติอย่างถาวร ขณะที่บางกลุ่มยังอยู่ระหว่างบำรุงสุขภาพ และเลี้ยงแบบกึ่งเลี้ยงกึ่งปล่อย เพื่อปรับพฤติกรรมก่อนนำกลับไปปล่อยคืนสู่ป่าธรรมชาติต่อไป โดยสารคดีเรื่องนี้จะติดตามภารกิจในการปรับพฤติกรรมช่างป่าให้รู้จักใช้ชีวิตในป่าที่มันไม่เคยรู้จัก ซึ่งเป็นงานที่ประสบความสำเร็จในไม่กี่แห่งในโลกเท่านั้น

ตอนที่ ๕ สร้างความรู้ สร้างคนดี สมบูรณ์

ไม่ว่าสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะทรงงานอะไร สิ่งหนึ่งที่ทรงคำนึงเสมอคือ การศึกษาอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้หาแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องและตรงจุด ไม่ว่าจะป็นงานหัตถกรรม สิ่งแวดล้อม หรือการพัฒนาอาชีพ อาทิ

- การศึกษาวงจรชีวิตแมลงทับ เพื่อนำปึกมาทำเครื่องประดับ ปึกที่ได้ ต้องมาจากแมลงทับวัยโต ให้สีอะไร และไม่ไปทำลายชีวิต

- การศึกษาความแตกต่างของ เส้นไหม ความมันวาวของเส้นไหม สี ที่ใช้ย้อม รวมไปถึงเทคโนโลยีพื้นบ้าน ในการทอ ความกว้างของผืนผ้าทอที่ เหมาะสมกับการตลาด

- การวิจัยระบบนิเวศของป่า ชุ่มน้ำและความสัมพันธ์กับหิ้งห้อย เพื่อแก้ปัญหาการลดลงของหิ้งห้อย ดังที่มีพระราชดำริว่า

“...หิ้งห้อยเป็นแมลงชนิดหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับความสมบูรณ์ของป่า และธรรมชาติ ให้สวนพฤกษศาสตร์ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของ พรรณไม้ป่ากับหิ้งห้อย ให้ได้ทราบ ครบวงจรชีววัฏจักรชีวิต...”

และเป็นที่มาของ “โครงการ ศึกษาความหลากหลายและนิเวศ วิทยาของหิ้งห้อยในประเทศไทย ในพระราชดำริ” ที่ได้รวบรวมนัก กิจวิทยาจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศมาช่วยกันสำรวจและศึกษา วิจัยเพื่อสนองพระราชดำริดังกล่าว

ณ วันนี้ ทรงรับผิดชอบงาน แทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อยู่หลายโครงการ โดยพระราชทาน คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาให้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงงาน อาทิ โครงการยามชายแดน ที่มีพระราชดำริถึงว่า

“...เราทั้งหลาย รวมทั้งตัว ข้าพเจ้าเองนั้น จะต้องมีหน้าที่ที่จะ

ตอบแทนบุญคุณประเทศชาติหรือ ผืนแผ่นดินนี้ อันเป็นที่เกิดที่อาศัย และกระทำกิจทุกอย่างทุกประการ ที่จะก่อให้เกิดความมั่นคง ความผาสุก ความสวัสดิแก่แผ่นดินนี้...”

ตอนที่ ๖ งานศิลป์ของแผ่นดิน อนุรักษ์และพัฒนา

มุ่งเน้นที่แนวคิดของศิลป์แผ่นดิน การอนุรักษ์ภูมิปัญญาโบราณให้คง มีชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบัน โดยส่งเสริม ให้คิดค้นปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย และ สอดคล้องกับวิถีชีวิตในสังคม ทุกวันนี้ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไป ทำให้นับวันงานช่าง ฝีมือไทยโบราณมีแต่จะสาบสูญ เสื่อมถอย เพราะขาดแคลนช่างฝีมือ สืบต่อภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ แต่ ด้วยทรงเชื่อว่าคนไทยทุกคนมีฝีมือ ช่างอยู่ในสายเลือด แม้เป็นชาวไร่ ชาวนา หากได้ฝึกฝน เรียนรู้ คนเหล่านี้ จะเป็นกำลังในการฟื้นฟู อนุรักษ์งาน ช่างแบบโบราณหลายแขนงได้ จึงทรง สนับสนุนให้ลูกหลานชาวไร่ชาวนา ได้มีโอกาสฝึกฝนงานช่างแบบไทย โบราณ

ปัจจุบันมีงานช่างฝีมือหลายแขนง กำลังได้รับการฟื้นฟูจากการทำงาน ตามพระราชปณิธานในการอนุรักษ์ งานช่างฝีมือไทยให้มีชีวิตยืนยาวต่อ ไป โดยนำเสนอการทำงานผ้าและ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอของแสงเดือน จันทร์นวล ได้สืบต่องานทอผ้าและ พัฒนางานผ้าไหมของกลุ่มศิลปาชีพ ทอผ้าไหมบ้านนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

ของผู้เป็นมารดาที่เป็นสมาชิก ศิลปาชีพกลุ่มแรก ๆ ให้ทันสมัย โดย มีการทรงงานหนักเพื่ออนุรักษ์ผ้า ทอพื้นบ้านของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เป็นแรงบันดาลใจให้เธอหันมาสืบสานงานทอผ้า แทนที่จะรับราชการตามที่เคยตั้งใจไว้ โดยงานของเธอจะยึดหลักใช้เทคนิค วัตถุดิบที่เป็นไหมพื้นบ้านแบบ ตั้งเดิมเอาไว้อย่างเคร่งครัด มุ่งมั่น สืบสานพระราชปณิธานที่ทรงวาง รากฐานไว้เมื่อ ๓๐ ปีก่อน จนทุก วันนี้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยของเธอ เป็นที่ยอมรับ และได้รับรางวัล มากมาย

กิจกรรมที่ ๔ จัดพิมพ์หนังสือ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข”

จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม ซึ่งได้ รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนาด้านต่าง ๆ กว่า ๘๙๑ โครงการ อาทิ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนา อาชีพและคุณภาพชีวิต การศึกษา และสาธารณสุข ตลอดจนศิลปาชีพ อันเป็นการอนุรักษ์วิถีไทยแต่ดั้งเดิม เป็นต้น

ประโยชน์ สุขประชาฐาน

เสียงจากชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ตำบลดาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นางแก้ว ทัพย์กองลาศ จังหวัดราชบุรี

“แต่เดิมมีอาชีพเก็บแร่ดีบุกขาย ๒ - ๓ วัน จะได้แร่ประมาณ ๑ กิโลกรัม ขายได้ กิโลกรัมละ ๑๒๐ บาท ต่อมาทำอาชีพรับจ้างตัดไม้รวก รายได้วันละ ๔๐ บาท จนในปี ๒๕๓๓ เริ่มมีโครงการศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินครอบครัวละ ๑๔ ไร่ ๒ งาน และมีการจ้างชาวบ้านในพื้นที่ปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลาย ปัจจุบันได้รับการบรรจุเป็นพนักงานของอุทยานแห่งชาติฯ มีรายได้ประมาณเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ...ฉันมีความสุข เป็นอยู่ดีขึ้น มีที่ทำกิน มีอาชีพที่มั่นคง ไม่ต้องทำงานนอกพื้นที่ ครอบครัวอยู่พร้อมหน้า ขอให้พระองค์ท่านมีพระชนมายุยืนนาน”

นายสมพร บุญเลิศ จังหวัดราชบุรี

“เดิมมีอาชีพทำไร่ แต่ไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะแห้งแล้ง จึงทำไร่หมุนเวียนและบุกกรูป่า บางทีไปรับจ้างทั่วไปมีรายได้วันละประมาณ ๓๐ บาท บางวันก็ไม่มีรายได้ เมื่อมีโครงการศูนย์ศึกษาพรรณไม้ป่า มีงานทำ หน้าที่ส่วนใหญ่เป็นการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ เตรียมพื้นที่ปลูกกล้าไม้ กำจัดวัชพืช โครงการฯ ได้จัดสรรพื้นที่ทำกินให้ครอบครัวละ ๘ ไร่ ได้ฝึกอบรบ การเกษตร มีความรู้ มีรายได้เพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีรายได้จากการทำเกษตรและรับจ้างประมาณ เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท และภรรยาได้ทำงานที่ศูนย์ศิลปาชีพ ...เป็นพระมหากษัตริย์คุณ อย่างยิ่งที่ท่านทรงห่วงใยราษฎร ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอาชีพมั่นคง ขอให้พระองค์ ทรงพระเจริญ”

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดฯ

นายลำไย ท่าใหญ่ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านใหม่พัฒนา จังหวัดสระแก้ว

“อาชีพหลักของชาวบ้านคืออาชีพเกษตรกรรม แต่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพียงปีละครั้ง และวัตถุดิบที่ใช้ในการเกษตรกับข้าวของต่าง ๆ ที่มีราคาแพง ทำให้ผลตอบแทนต่ำ หลังจากมีโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัดฯ มาส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชน เช่น กลุ่มทำก้อนเชื้อเห็ด ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมยามที่ว่างจากฤดูเก็บเกี่ยว ...กระผมและชาวบ้านรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้นที่ทรงห่วงใยราษฎรในระดับรากหญ้าอย่างพวกเรา ทำให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๓๑

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

นายคำสิงห์ พันธไมตรี ผู้ใหญ่บ้าน บ้านไทรงาม จังหวัดสระแก้ว

“ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตร
ทำไร่ ทำนา ปลูกลูกยางพารา มีอาชีพเสริม คือ การ
ทอผ้า แต่ระยะหลังประสบปัญหาไม่มีตลาดรองรับ
หลังจากที่โครงการฯ เข้ามาสนับสนุนการพัฒนา
คุณภาพชีวิตทำให้เกิดการรวมกลุ่มทำอาชีพประสาน
จนประสบความสำเร็จ ...กระผมและชาวบ้าน
รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยพสกนิกรชาวไทยใน
ทุกหย่อมหญ้า ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป”

นางสาวมาลัย นามวัย จังหวัดระยอง

“เป็นพนักงานของโครงการป่าสิริเจริญวรรษมาประมาณ ๕ ปี แต่เดิมรับจ้าง
ทั่วไป และขึ้นเขาตัดไม้ มีอาชีพไม่แน่นอน โครงการนี้ทำให้มีอาชีพและสามารถ
ดำรงชีวิตอยู่ได้ ไม่ต้องไปทำงานไกลครอบครัว หรือต้องห่างลูก ...ขอเทิดทูนไว้ยิ่ง
กว่าชีวิต”

นางแดง มูลสาร ชาวจังหวัดชลบุรี

“...อาศัยอยู่ติดต่อกับพื้นที่โครงการ เดิมมีอาชีพทำไร่ทั่วไป เมื่อตอนเริ่มโครงการ
ป่าสิริเจริญวรรษ คุณพ่อได้ทุลเกล้าฯ ถวายที่ดินแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
หลังจากนั้นได้เข้ามาเป็นพนักงานโครงการฯ ทำมาได้ประมาณ ๒๐ ปี ...รักในหลวง
และพระราชินีมากที่สุด”

ภาพถ่ายในอดีตปี ๒๕๓๖

ภาพถ่ายปี ๒๕๕๓

นายประมวล เกษมสันต์ ชาวตำบลเกาะเกิด

เมื่อก่อนนี้ทำมาหลายอาชีพ ทำไร่ ทำนา เป็นนยาม หาเช้ากินค่ำ และไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตัวเอง เมื่อได้รับคัดเลือกเข้ามาเป็นเกษตรกรในโครงการก่อสร้างศิลปาชีพ ตำบลเกาะเกิด สิ่งที่ได้รับทุกบ้านเลยคือที่ดินทำกินครอบครัวละ ๒ ไร่ และบ้านอีกหนึ่งหลัง พร้อมกับอบรมเกี่ยวกับการทำการเกษตร และสอนให้รู้จักขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน รวมทั้งให้สามัคคี ตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้าโครงการฯ จนถึงทุกวันนี้ มีความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม มีรายได้จากการทำงานในโครงการฯ เดือนละ ๑๔,๐๐๐ บาท และยังมีรายได้จากการขายพืชผลทางการเกษตรที่ปลูกเองอีกประมาณเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท รวมแล้วเกือบ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ...รู้สึกว่าคุณเองมีความสุขมากขึ้น ครอบครัวอบอุ่น ได้อยู่ร่วมกันพร้อมหน้า ถือเป็นโอกาสที่ดีที่สุดของชีวิตเลยก็ว่าได้ จะทำงานและทำทุกอย่างให้ดีที่สุด จะไม่ทำให้ตัวเองมีปัญหา เพื่อที่จะได้ไม่เป็นปัญหาให้กับส่วนรวม นี่คือการตั้งใจที่จะทำให้พระองค์ท่าน...”

นายบุญเตือน อิ่มเกษม อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

“เดิมเป็นลูกจ้างในโรงงานมีรายได้เดือนละ ๕,๒๐๐ บาท แต่ร่างกายไม่แข็งแรงต้องเข้าโรงพยาบาลบ่อย พอเข้าไปทำงานในโครงการฟาร์มตัวอย่างก็ทำให้มีรายได้ ๕,๔๐๐ บาท/เดือน และได้รับความรู้การทำนาข้าว การลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมี จึงมีผลกำไรมากขึ้น ร่างกายแข็งแรงขึ้น จึงนำกลับไปใช้กับแปลงนาข้าวที่บ้านจำนวน ๘ ไร่ ได้ข้าว ๗.๕ ตัน จำหน่ายได้ราคาตันละ ๑๔,๐๐๐ บาท ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกเดือนละ ๗,๓๖๒ บาท รวมเป็น ๑๒,๗๖๒ บาทต่อเดือน ทำให้มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายภายในบ้าน และมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ...ฟาร์มตัวอย่างที่นี่ เป็นสถานที่ที่เตือนให้รู้สึกถึงความภาคภูมิใจ ที่มีต่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ขึ้น ทำให้สืบทอดอาชีพดั้งเดิมของท้องถิ่นคือการปลูกข้าว และได้ความรู้ในการประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงครอบครัวให้มีความสุขได้”

นายอนุชิต ฤทธิโย จังหวัดอ่างทอง

“ก่อนเข้ามาทำงานในฟาร์มตัวอย่างฯ มีอาชีพรับจ้างตัดอ้อย มีรายได้เดือนละ ๖,๓๐๐ บาท แต่ปีหนึ่งจะมีงานทำประมาณ ๓ เดือน รายได้จึงไม่แน่นอน แต่เมื่อมาทำงานในฟาร์มตัวอย่างฯ นี้ จึงมีรายได้แน่นอนเดือนละ ๕,๔๐๐ บาท ไม่ต้องตระเวนหางานทำไกลบ้าน มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น การทำงานในฟาร์มฯ ทำให้ได้เรียนรู้เรื่องราวการทำมาหากิน ได้เรียนรู้การเพาะเห็ด จึงนำก้อนเชื้อเห็ดกลับไปเพาะเองที่บ้าน มีรายได้จากการขายดอกเห็ดอีกเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท และได้ปลูกผักสวนครัวเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวอีกด้วย ...รู้สึกดีใจที่ทรงก่อตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ขึ้นในพื้นที่ ทำให้ตนเองมีที่ทำงาน มีอาชีพ และมีรายได้เลี้ยงครอบครัว ภาคภูมิใจที่เกิดได้ร่วมพระบารมีของพระองค์...”

โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

นายเร่ บุ่งกี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

“สมัยก่อนปลูกพืชไร่เลื่อนลอย ความเป็นอยู่แยะมาก แต่พอมีโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวีของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ขึ้นมา ทำให้ได้รับความรู้ในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับดิน การปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งได้รับน้ำใช้เพื่อการเกษตรด้วย ทำให้ผมและเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณโครงการมีน้ำทำการเกษตร ซึ่งได้ทำการปลูกพริกหยวก ถั่วฝักยาว และมันสำปะหลัง มีผลผลิตและรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงครอบครัว ผมดีใจอย่างมากที่มีโครงการนี้ ทุกวันนี้มีความสุขมาก มีกำลังใจในการทำการเกษตร เพราะไม่ต้องกังวลเจอปัญหาฝนแล้ง ผมขอกราบขอบคุณสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ให้มีโครงการนี้เสมือนกับได้มอบชีวิตใหม่ให้กระผม ...ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

นายศุภกิจ จ๋อยทรัพย์ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

“เดิมทำไร่เลื่อนลอย เมื่อมีโครงการนี้ได้มีโอกาสมาทำงานเป็นลูกจ้างในฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวีทำให้ได้เห็นและเรียนรู้การปลูกพืชหลายชนิด การเลี้ยงสัตว์ การประมง การจัดหาน้ำ สนับสนุนแปลงกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ทำให้ตนเองได้เพาะปลูกพืช การดูแลบำรุงรักษาพืช การปรับปรุงบำรุงดิน การทำการเกษตรที่เหมาะสมกับที่ดินทำกินของตนเอง ทำให้มีรายได้ที่พออยู่อย่างสบาย ไม่ต้องไปทำงานไกลบ้าน ปัจจุบันผมเป็นคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีหน้าที่แนะนำให้สมาชิกทุกคนรู้จักคุณค่าของน้ำและใช้น้ำอย่างประหยัด ผมนำความรู้ที่ได้จากฟาร์มตัวอย่างฯ มาใช้ในแปลงผักโดยการปลูกแตงกวา, ถั่วฝักยาว, มะนาว และมะกรูด ซึ่งได้ผลดีและแนะนำให้เพื่อนบ้านนำไปเป็นตัวอย่าง ...ผมรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานโครงการนี้ให้แก่หมู่บ้านบ่อหวี ทำให้ได้ชาวบ้านทุกคนในหมู่บ้านบ่อหวีแห่งนี้รับรู้ว่พระองค์ไม่เคยทอดทิ้งประชาชน...ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างแบบผสมผสาน ตำบลบางแก้ว อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

นายชู เจริญนาค รองประธานกลุ่มธนาคารปูม้า ตำบลบางแก้ว จังหวัดเพชรบุรี

“เดิมมีการทำการประมงแบบท้องถิ่น เช่น เดินเก็บหอย ปู การชิงอวน ตักปลา กุ้ง ปู สัตว์น้ำต่าง ๆ ขณะน้ำทะเลลดต่ำ การใช้เรือรุน เรืออวนปู เรืออวนปลา และเรืออวนล้อม นอกจากนี้ เรือประมงขนาดใหญ่จากต่างถิ่น เข้ามาทำการประมงผิดประเภท ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในบริเวณนี้มีน้อยลง จนในฤดูร้อนแทบจะจับสัตว์น้ำไม่ได้เลย

หลังจากมีโครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริขึ้น การทำการประมงพื้นบ้าน เช่น การวางอวนปูก็ได้ปูเยอะขึ้น และมีปริมาณสมำเสมอ ชาวบ้านที่เดินเก็บหอยตลับ หรือที่นี้เรียก หอยขาว หอยแครง หอยเสียบ ก็มีมากขึ้น อีกทั้งกรมประมงยังมาส่งเสริมเรื่องธนาคารปูม้าอีกด้วย และในโครงการก็มีการเลี้ยงหอยแมลงภูแบบแพเชือกแขวน ซึ่งเป็นแนวกันเรือประมงขนาดใหญ่ อดี และเป็นแหล่งอนุบาลลูกปูที่มีสำคัญของพื้นที่ ชาวบ้านเริ่มมีความรู้สึกหวงแหนทรัพยากร ทางทะเลในพื้นที่มากขึ้น ช่วยกันสอดส่องดูแลไม่ให้คนต่างถิ่นเข้ามาลกรุก้าทำการประมงอย่างผิด กฎหมาย รู้สึกดีใจที่โครงการฯ มาตั้งในพื้นที่นี้ ชาวประมงแถวนี้ทั้งหมดรักท่านมาก ที่ท่านเมตตาให้ สร้างโครงการนี้ ซึ่งคนในตำบลจะนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการฯ ไปประยุกต์ใช้ในชุมชนของตนเอง จากเดิมที่ต้องไปรับจ้างไกลบ้าน ก็ได้กลับมาทำงานใกล้บ้าน ครอบครัวก็อบอุ่น ตำบลของ พวกเราก็จะเจริญ พวกเราต่างมีความหวังว่าพระองค์ท่านจะเสด็จฯ มาที่โครงการฯ แล้วพวกเราก็ จะกล่าวขอบคุณพระองค์ท่าน *ขอจงทรงพระเจริญ*”

นายน้อง เปี้ยวน้อย สมาชิกโครงการฟาร์มทะเลตัวอย่าง

“เดิมที่แห่งนี้เป็นนาเกลือเก่า พวกเราแทบไม่เชื่อเลยว่าจะเปลี่ยนสภาพเป็นฟาร์ม สัตว์น้ำที่รวมทุกอย่างเอาไว้ในที่แห่งนี้ อาจเป็นเพราะบารมีของพระองค์ท่านก็เป็นได้ ชาวบ้านละแวกนี้ต่างสรรเสริญพระองค์ท่านที่นำเอากุ้ง หอย ปู ปลา และสัตว์น้ำต่าง ๆ ที่เดิมแทบหายไปจากพื้นที่นี้ให้กลับมีขึ้นมา นอกจากนี้ ในโครงการยังเป็นการทำฟาร์ม ทะเลแบบผสมผสานกลมกลืนกัน มีการปลูกต้นไม้ชนิดต่าง ๆ มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้งให้ ได้ผลผลิตดี ไม่มีโรค มีการเพาะพันธุ์ปลาหายากและปลาเศรษฐกิจ แล้วอย่างนี้เราจะไม่ รักพระองค์ท่านได้อย่างไร

ทุกวันนี้พวกเราก็รอวันที่พระองค์ท่านจะเสด็จฯ มาที่นี้ พวกเราจะบอกท่านว่า เรารัก พระองค์ท่านที่สร้างงาน สร้างอาชีพให้พวกเรา ทรงแนะแนวทางทำมาหากินให้พวกเรามี พอยู่พอกิน *ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ*”

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๓๕

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

นายจำลอง คำน้อย จังหวัดเลย

ก่อนมีโครงการสภาพป่าส่วนใหญ่ถูกบุกรุกตัดไม้เพื่อทำไร่เลื่อนลอยและขายไม้ให้กับนายทุน เนื่องจากราษฎรส่วนใหญ่ยากจน ไม่มีที่ทำกิน และไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง

เมื่อก่อนต้องเร่ร่อนไปรับจ้างต่างถิ่น แต่ปัจจุบันมีที่ทำกิน ๔ - ๕ ไร่ เป็นของตนเอง มีบ้าน มีอาชีพ มีรายได้จากการขายยางพารา และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ชีวิตมีความสุข มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามลำดับสามารถเก็บเงินปลูกบ้านเป็นของตนเอง “...พวกเราขอให้คำมั่นสัญญาว่า จะตั้งใจทำมาหากิน ทำความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระองค์ท่าน”

นางสายแก้ว ไชยรบ อำเภोजังหวัดสุพรรณบุรี

เมื่อก่อนครอบครัวมีอาชีพทำนา ทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ปัจจุบันหลังจากทำนาเสร็จจะทำอาชีพเสริม เช่น ไปทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ และนำเอาความรู้ที่ได้จากฟาร์มมาเลี้ยงไก่ เป็ด หมูที่บ้าน เพื่อใช้เป็นอาหารและนำไปขาย มีรายได้เสริมเฉลี่ยเดือนละ ๓,๒๐๐ - ๓,๕๐๐ บาท/เดือน ทำให้มีรายได้เพียงพอสำหรับใช้จ่ายในครอบครัว

“...รู้สึกดีใจ เพราะพระองค์ท่านได้เสด็จ มาที่บ้านกุดนาขามหลายครั้ง และได้ชื่นชมพระบารมีของพระองค์ท่าน ทรงเสียดสละและให้ความช่วยเหลือกับชาวบ้านกุดนาขามอย่างมากมาย ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ...”

นางนิภาพร บัวล้า อำเภोजังหวัดสุพรรณบุรี

ก่อนเข้ามาเป็นสมาชิกที่ศูนย์ศิลปาชีพ บ้านกุดนาขาม ชีวิตค่อนข้างลำบาก เป็นลูกชานา เรียนหนังสือไม่สูง พอมาทำงานประจำในศูนย์ฯ ในตำแหน่งช่างเขียนภาพบนเซรามิก ทำให้มีรายได้จุนเจือครอบครัว ได้อยู่กับครอบครัวอย่างพร้อมหน้า มีรายได้และมีงานทำอย่างมั่นคง “...รู้สึกปลาบปลื้ม ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ทำให้ดิฉันและชาวบ้านคนอื่น ๆ ได้มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ ได้อยู่กับบ้านเกิด พัฒนาบ้านเกิดให้เจริญ ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญยั่งยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของประชาชนคนไทยตลอดกาลนานค่ะ”

นายทัศน นาพงษ์ อำเภोजังหวัดสกลนคร

ก่อนเข้าเป็นสมาชิกโครงการศูนย์ศิลปาชีพ บ้านกุดนาขาม ชีวิตจัดอยู่ในขั้นลำบากมาก ต้องหาเช้ากินค่ำ เมื่อเข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ ก็ไม่ดีเท่าที่หวัง แต่หลังจากได้เข้ามาทำงานในศูนย์ฯ แล้ว มีอาชีพมั่นคง มีรายได้ช่วยเหลือพ่อแม่ และสามารถส่งเสียให้ลูกได้เรียนหนังสือสูง ๆ นับว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง “...พระองค์ท่าน ทำให้ผมและชาวบ้านคนอื่น ๆ ได้มีงานทำ มีอาชีพ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิด ได้อยู่กับครอบครัว สิ่งที่ผมจะตอบแทนพระองค์ท่านได้ก็คือ จะตั้งใจทำความดี”

นางศิริพร แสงสว่าง บ้านยางน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

ความเป็นอยู่แต่ก่อนค่อนข้างลำบาก เพราะหลังจากฤดูทำนาแล้ว ก็ไม่มีรายได้อื่นเลยโดยเฉพาะช่วงหน้าแล้งยิ่งลำบาก แต่เพราะได้เข้าไปทำงานในโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางน้อย ทำให้มีความสำเร็จคือมีความรู้ความเข้าใจเรื่องของเกษตรมากขึ้น และมีรายได้เสริม ทำให้เข้าใจคำว่า พอเพียง เลี้ยงตนเองได้ ชีวิตก็เริ่มดีขึ้นมาเรื่อย ๆ เพราะรายได้อีกส่วนหนึ่งก็มาจากการที่ได้มาฝึกอาชีพที่โครงการ

“รู้สึกดีใจ และขอขอบพระคุณในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทำให้ชีวิตดีขึ้น มีงานทำ มีอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และมีอาหารที่ปลอดภัยสารพิษให้พวกเราได้กินดีอยู่ดี ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

นางก้านก่อง เสมามิ่ง คนงานกลุ่มงานทอผ้าไหม จังหวัดอุบลราชธานี

การมาทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางน้อย ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเกษตรมากขึ้น ทำให้มีรายได้เสริม นอกจากนี้ ยังมีความรู้เรื่องการเลี้ยงไหม การทอผ้าไหม การย้อมสีเส้นไหม ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถจุนเจือครอบครัวได้

“...รู้สึกดีใจมากเมื่อรู้ว่าจะได้มีงานทำ มีรายได้ไปเลี้ยงครอบครัวชีวิตก็ดีขึ้นมาก มีงานทำในช่วงหลังการทำนา มีรายได้เสริมเพิ่มให้กับครอบครัว จึงสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทำให้มีงานทำ มีอาชีพเสริม มีอาหารที่ดีให้พวกเราได้กินตลอด ขอพระองค์ท่านทรงพระเจริญ”

นายทองเตา บ้านทะลา อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

“...ตั้งแต่มีโครงการฟื้นฟูอาหารช้างป่าภูหลวงฯ นี้ดีมาก ช่วยทำให้ช้างป่ามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และการปลูกพืชอาหารให้ช้างในพื้นที่ป่าช่วยลดจำนวนช้างออกมาหากินพืชไร่ของชาวบ้านได้อย่างเห็นผล กระผมรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ท่านทรงห่วงใยชาวบ้าน และช้างป่า ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ”

นางสมพาน ผิวละออง อำเภอบุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

เมื่อก่อนมีโครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ มีอาชีพทำนาอย่างเดียว มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เมื่อเข้ารับการอบรม “การปลูกมะนาวนอกฤดู” และได้รับการสนับสนุนพันธุ์มะนาว จำนวน ๑๐ ต้น จึงซื้อวัสดุอุปกรณ์ เช่น ท่อซีเมนต์ ระบบน้ำทดลองปลูก เริ่มปลูกเดือนกันยายน ๒๕๕๔ ตอนนี้งดน้ำมะนาวเจริญเติบโตดีมาก คาดว่าในฤดูแล้งปี ๒๕๕๖ จะสามารถให้ผลนอกฤดู และขายมะนาวได้หลายหมื่นบาทต่อปี

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าต่อสู้ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ขอให้พระองค์ท่านมีพระพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง และมีอายุยืนนาน และข้าพเจ้าจะเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรทั่วไป โดยยึดหลักตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

นางลำพูน นิลไชย ตำบลค้อเหนือ จังหวัดยโสธร

ในอดีตมีอาชีพทำการเกษตรแล้วหารายได้เสริมด้วยการเก็บของป่ามาขาย หรือใช้กินในครอบครัว แต่ปัญหาก็คือป่าถูกทำลาย เช่น ตัดไม้ไปขายให้กับนักธุรกิจไม้แปรรูป หรือพวกเขาทำเตาถ่าน เมื่อป่าเสื่อมโทรมผลผลิตจากป่าก็ลดน้อยลงตามไปด้วย

เมื่อมีโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิ่งๆ จังหวัดยโสธร ป่าชุมชนดงมันเริ่มมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น ของป่าก็เพิ่มปริมาณมากขึ้น โดยเฉพาะเห็ดโคนและเห็ดตระไค้ และเมื่อมีการรวมกลุ่มชาวบ้านชุมชนต่าง ๆ ก็ได้จัดตั้งเป็น “สหกรณ์การเกษตร

ในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิ่งๆ จำกัด” ทำให้ชาวบ้านที่ไม่มียางทำก็เก็บของป่าหาเห็ดโคนและอื่น ๆ มาขายให้แก่สหกรณ์ และมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าภายใต้สินค้าตราวาทิพย์ จนได้เป็นสินค้าโอท็อป ๕ ดาว ของจังหวัด ปัจจุบันสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ไม่รวมรายได้จากการทำนาและรายได้เสริมอื่น ๆ

“เป็นบุญคุณอย่างประเสริฐที่สุดที่ทรงเห็นความสำคัญของป่า ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นป่านี้ผืนป่าดงมัน คงเป็นทะเลทรายไปนานแล้ว ด้วยพระบารมีของพระองค์ท่าน ทำให้สภาพป่าดีขึ้น มีต้นไม้ใหญ่หนาแน่นและทำให้มีอาชีพเสริมเกิดขึ้นมากมาย”

นายแสวง บุญยะใบ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านถ้ำด้ว จังหวัดสกลนคร

เมื่อก่อนในพื้นที่บ้านถ้ำด้ว มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม มีการปลูกมันสำปะหลัง ทำไร่ ทำนา ความเป็นอยู่แร้นแค้นยากจน น้ำทำการเกษตรไม่เพียงพอแห้งแล้ง ต้องไปทำงานรับจ้างต่างถิ่น เมื่อมีโครงการป่ารีกน้ำ ทำให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น มีไม้ใช้สอย มีน้ำทำการเกษตร มีแหล่งหาอาหาร มีงานทำ ไม่ต้องไปรับจ้างต่างถิ่น ในหมู่บ้านก็มีความเจริญขึ้น มีไฟฟ้า ประปา มีปั้มน้ำมันหยอดเหรียญ และมีการรวมกลุ่มเพื่อส่งเสริมอาชีพ “...รู้สึกปลาบปลื้มดีใจที่พระองค์มาให้การช่วยเหลือ และขอให้ทุกพระองค์มีพระชนมายุยืนนาน”

นางจันทร์เพ็ญ ตามูล จังหวัดเชียงราย

ในอดีตก่อนมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ตนและครอบครัวมีรายได้จากการทำสวนและขายใบเมี่ยงเพียงอย่างเดียว ในหน้าแล้งไม่สามารถทำการเกษตรได้และไม่มีอาชีพเสริม แต่เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเข้ามาส่งเสริมการปลูกกาแฟแซมบนไร่เมี่ยง ทำให้มีรายได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากฤดูเก็บเกี่ยวใบเมี่ยงจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม เมื่อมีการปลูกกาแฟก็สามารถเก็บผลผลิตส่งโครงการหลวง ทำให้มีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท “...ขอบคุณแม่หลวงที่เห็นความสำคัญของชุมชนเล็ก ๆ ในป่าในดอย เพื่อชาวบ้านจะได้มีอาชีพเสริม ขอขอบพระคุณท่าน”

นายหลวงโจ๊ะ จงใจพนา เผ่าลีซอ

วิถีชีวิตในอดีตมีความลำบากมากโดยเฉพาะการคมนาคม เนื่องจากถนนไม่ดี ต้องเดินเท้าอย่างเดียว เมื่อก่อนปลูกฝิ่นเป็นอาชีพเพราะน้ำมีน้อย ไม่รู้จะทำอะไร ไม่รู้จะปลูกอะไร จะกินจะอยู่ก็ลำบาก ต่อมาเมื่อมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อนุรักษ์ ตามแนวพระราชดำริ สนับสนุนส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ฝรั่ง ถั่วดำ ข้าว และเลี้ยงสัตว์ ชาวบ้านเก็บผลผลิตได้มาก เพราะมีฝายชะลอน้ำช่วยเก็บกักน้ำมาใช้ในช่วงฤดูแล้งทำเกษตร ถนนดีขึ้น การเดินทางก็สะดวกขึ้น “...เคยไปเฝ้าฯ รับเสด็จ ทั้งพ่อหลวงและแม่หลวงที่ศูนย์วิจัยข้าวแม่ฮ่องสอนที่บ้านท่าไคร้ ดีใจมากและคิดถึงอยากเจอพระองค์ท่านอีก ชาบซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณที่แม่หลวงเข้ามาช่วยเหลือทำให้มีกินมีใช้ มีความเป็นอยู่ที่ดี ขอให้แม่หลวงอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ให้สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนนาน”

นายสมชาย หลักแตง (เผ่าลีซอ)

ความเปลี่ยนแปลงหลังจากมีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริว่ามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมากโดยเฉพาะถนน มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นเรื่อยๆ มีการสร้างฝายชะลอน้ำทำให้เก็บกักน้ำได้มาก มีน้ำใช้ทำการเกษตร ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกพืชในช่วงฤดูแล้งมีอาชีพเสริมให้ชาวบ้าน เช่น การเลี้ยงไก่ ปลา หมู การทำปุ๋ย สามารถพึ่งตัวเองได้โดยไม่ต้องรอนชดสนอะไร และทางโครงการฯ ได้ให้ความรู้ว่ามีประโยชน์อย่างไร ทำให้ชาวบ้านรู้สึกห่วงแหนป่ามากขึ้น และการตัดไม้ทำลายป่าก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง “...ดีใจและซาบซึ้งใจที่พระองค์ท่านเห็นความลำบากของพวกเราและเข้ามาช่วยเหลือพวกเราชาวเขา ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าแต่ก่อน ขอขอบคุณพระองค์ท่าน และขอให้พระองค์ท่านแข็งแรง ขอพระองค์ทรงพระเจริญ”

นางนากอ กำเนิดกรุณา

กล่าวถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตว่า “เดินมาจากหมู่บ้านข้างล่าง ไม่มีทาง ไม่มีถนน มาตั้งบ้านเรือนที่นี่ แต่เดิมเป็นพื้นที่ปลูกฝิ่นของพม่า มีน้ำใช้แต่ไม่มากเท่าปัจจุบัน ต้องปลูกผักเลี้ยงสัตว์กินเอง ถ้าซื้อกินก็ไกล”

ต่อมาเมื่อเกิดโครงการหมู่บ้านยามชายแดนฯ ในพื้นที่บ้านปางคอง “อะไรก็มีใช้ทุกอย่าง มีไฟฟ้า มีถนน น้ำในห้วยมีตลอดปี มีน้ำใช้ดื่ม ใช้กิน ใช้ทำไร่มากขึ้น ได้ปลา ได้หมู มาเลี้ยง เดียวนี้ต้นไม้ ป่าไม่มีมาก ตั้งแต่ทหารป่าไม้เข้ามาอยู่ไม่มีการปลูกฝิ่นแล้ว และไม่มียาบ้าในพื้นที่”

“...รู้สึกซาบซึ้ง เคยเฝ้าฯ รับเสด็จแม่หลวง เมื่อครั้งเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรที่นี่ เมื่อปี ๒๕๔๕ ดีใจที่แม่หลวงเสด็จฯ มา แม่หลวงใจดี อยากเจออีกครั้ง ขอให้แม่หลวงมีสุขภาพแข็งแรง”

นางสาวโสภิต วรรณวงษ์ จังหวัดลำปาง

เมื่อก่อนมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตร แต่หลังจากมีอ่างเก็บน้ำแม่ต๋า และมีโครงการพระราชดำริศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต๋า เข้ามา ก็เข้าไปทำงานในศูนย์ศิลปาชีพฯ และทำการเกษตร ปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ย เดือนละ ๕,๘๖๐ บาท ด้วยเหตุนี้ทำให้รู้จักเกี่ยวกับการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง รู้สึกประทับใจและปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ ทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้นเรื่อย ๆ

“...รู้สึกประทับใจและปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณทำให้ชีวิตของประชาชนดีขึ้นเรื่อย ๆ มีที่ทำกินให้แก่ราษฎร มีน้ำพอกิน พอใช้ในการทำการเกษตรและดำรงชีวิต”

นายป่าหน่อ จะล่อ ชาวเขาเผ่าลาหู่ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อก่อนปลูกข้าวโพด ปลูกกะหล่ำปลี มีรายได้เดือนละไม่ถึงหนึ่งพันบาท น้ำสำหรับอุปโภค-บริโภคก็อาศัยจากลำห้วยแม่เกี้ยงเท่านั้น หลังจากมีโครงการฯ ตนและภรรยาได้เข้ามารับจ้างทำงานในสถานีวิจัยพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริห้วยแม่เกี้ยง ครอบครัวยังมีรายได้มากขึ้น มีรายได้เฉลี่ย เดือนละ ๗,๐๐๐ บาท และน้ำก็มีใช้ตลอดปีจากระบบประปาภูเขา

นายป่าหน่อฯ ยังเล่าถึงเรื่องเมื่อครั้งมีโอกาสเฝ้าฯ รับเสด็จ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ รู้สึกดีใจมากเพราะมีโอกาสได้คุยกับพระราชินี พระองค์ท่านถามว่า “เป็นชนเผ่าอะไร”

ตนตอบว่า “เป็นชนเผ่าลาหู่ อยู่มานานแล้ว” และวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ตนก็มีโอกาสเฝ้าฯ รับเสด็จอีกครั้ง

“...ขอให้ราชินีอยู่ดี มีความสุข อยู่ไปนานๆ ดีใจที่ไม่ต้องอพยพไปไหน มีที่ดินทำกินที่นี้ไม่รู้จะขอบคุณอย่างไร ทุกอย่างที่ท่านทำเป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านมากมาย...”

นายวันชัย ศิริลาภเจริญ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โครงการธนาคารอาหารชุมชนตามพระราชดำริ ทำให้ราษฎรได้ใช้เป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคได้ตลอดทั้งปี โดยการปลูกไม้ต่าง ๆ ได้แก่ ขี้เหล็ก คอแลน จิก กระโดน ไข่ นำมาเป็นสมุนไพรรักษาโรค เช่น กระโดน เปลือกใบ และผล ใช้เป็นยาสมานแผล เปลือกใช้เป็นยาขับเสมหะ ผลช่วยย่อยอาหาร ดอกเป็นยาบำรุง นอกจากนี้ ยังลดการทำลายพื้นที่ป่าซึ่งเดิมถูกบุกรุก

“รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงเล็งเห็นถึงประโยชน์ของธนาคารอาหารชุมชนและได้รับสั่งให้จัดตั้งโครงการนี้ขึ้นมา ปัจจุบันตนได้หาเลี้ยงชีพโดยการเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลาตุ๊ก รวมทั้งเลี้ยงหมู โดยได้รับความรู้จากโครงการฯ ทำให้สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงสภาพแวดล้อมดีขึ้นด้วย”

นายหลง อุ่นถิ่น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

มีอาชีพทำนาและปลูกผักหลังนา เดิมทำนาแบบกระทุ่งหยอดข้าวไร่ ในพื้นที่ ๑๐ ไร่ ได้ผลผลิตเพียง ๙๐ ปัจจุบันแบ่งเป็นพื้นที่ทำนาขั้นบันได ๑ ไร่ ได้ผลผลิต ๓๐ ถึง “...ผลผลิตได้มากกว่าเดิมกว่า ๓ เท่า นอกจากนี้ ในพื้นที่ ดำเนินการของโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านสะจุก-สะแก้ง จะมีพื้นที่ทำนาขั้นบันไดอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาริมลำห้วย หรือในบริเวณ ไหล่เขาที่มีความลาดชันของพื้นที่ไม่สูงมากนัก และสามารถต่อระบบน้ำมาถึงพื้นที่ ทำนาได้ ซึ่งการปรับพื้นที่เป็นนาขั้นบันได ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ราษฎรในพื้นที่มีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน”

นายฉัตรชัย บัวแสน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

อาชีพหลักคือทำนา ทำไร่ มีพื้นที่ทำนา ๑๐ ไร่ เดิมปลูกข้าวไร่แบบกระทุ่งหยอด และไร่หมุนเวียนจำนวน ๕ ไร่ ได้ผลผลิตข้าว ๑๐ ถึงต่อไร่ ต่อมาเมื่อมีพระราชดำริให้ทำ นาขั้นบันได จึงได้เปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว ๓ ไร่ โดยขุดปรับพื้นที่นาเตรียมดินและซ่อม คันนาที่ชำรุด ซ่อมแซมท่อน้ำหรือคลองส่งน้ำลงนา “...การทำนาแบบขั้นบันไดได้ ผลผลิตดีกว่าแบบเดิม คือได้ข้าวผลผลิต ๓๐ ถึงต่อไร่ คุณภาพข้าวมีน้ำหนักดีกว่า ทำให้ขายได้ราคา ใช้พื้นที่น้อยกว่า แต่ผลผลิตได้มากกว่าเดิม ทำง่าย มีระบบน้ำ ที่แน่นอน รู้สึกปลาบปลื้มและสำนึกในพระมหากรุณาเป็นล้นพ้น ที่ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และยังมีน้ำเอามาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เข้ากับวิถีชีวิตในท้องถิ่น”

นายเงาะอูมา เงาะโต ตำบลตะลุง จังหวัดนราธิวาส

เป็นชาวประมงพื้นบ้าน บางวันหาปลาไม่ได้เลย ปลาหายากมาก บาง คนขายเรือทิ้งไปทำงานที่อื่น ไปเป็นลูกน้องอวนดำแถวประเทศมาเลเซีย แต่ ตอนนี่เริ่มทยอยกลับบ้าน มาซื้อเรือใช้เบ็ดหาปลาทำประมงกันต่อ เพราะมี โครงการปะการังเทียมของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ปลา ก็ มีเพิ่มขึ้น เตา ก็มีให้เห็น ความเป็นอยู่ดีกว่าเดิมเยอะ เทียบไม่ได้กับสมัยก่อน ปลาที่พบมาก ปลาอินทรี ปลากระเบน ปลาช่อนทะเล รายได้หักค่าน้ำมัน ร้อยกว่าบาท แล้วแบ่งกันอีก ๓ คน ได้คนละ ๑๕๐ - ๒๐๐ บาท ก็พออยู่พอกิน แต่ที่ยังห่วงอยู่ อยากให้มีการกำหนดเขตไม่ให้อวนลากเรือใหญ่เข้ามาจะทำให้ปะการัง เสี่ยงหาย สัตว์น้ำก็จะหายไปอีก

นางหนูกลิ่น นวลศรี อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง

มีอาชีพหลักคือทำนาในพื้นที่ ๔ ไร่ เดิมปลูกข้าวพันธุ์เล็บนก และหันมาปลูกข้าวสังข์หยด เนื่องจากทนทานต่อภัยธรรมชาติ เป็นพันธุ์ที่มีชื่อเสียงและทางราชการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เก็บผลผลิตได้ ๕๐๐ กิโลกรัม มีรายได้เฉลี่ย ๘๐,๐๐๐ บาท/ปี “ปลื้มใจที่พระองค์เสด็จฯ มาทรงเยี่ยมและห่วงใยประชาชนในพื้นที่ ขอให้พระองค์เสด็จฯ ทรงเยี่ยมและห่วงใยประชาชนในพื้นที่ ขอให้พระองค์ทรงมีพระชนมายุยิ่งยืนนาน”

นางร้อสีะ สุภาพ อำเภอลำดวน จังหวัดกระบี่

แต่ก่อนในชุมชน ในหมู่บ้านทะเลาะวิวาท แบ่งพรรค แบ่งพวก การเดินทางและการทำมาหากินลำบาก หาปู หาปลาไม่ค่อยได้ รายได้ไม่พอเลี้ยงครอบครัว เมื่อได้ถวายพื้นที่แด่สมเด็จพระราชินีแล้ว ทำให้ความสงบกลับคืนมาอีกครั้ง มีการทำถนนลาดยาง เดินไฟฟ้า ทำประปา ทำให้สะดวกขึ้นมาก นอกจากนี้ การเป็นสมาชิกศูนย์ศิลปาชีพทุ่งทะเล ใช้เวลาว่างทอผ้าส่งสวนจิตรลดาพอมีรายได้ขึ้นบ้าง ทุกวันนี้ลูก ๆ ออกหาปลาไม่ต้องไปไกล และไม่หนักก็ได้ปลากลับมาแล้ว รู้สึกว่ากุ้ง หอย ปู ปลามีมากขึ้น ตั้งแต่ตั้งโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล ปัจจุบันหาดทุ่งทะเลเป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีธรรมชาติป่าไม้ที่สมบูรณ์ เงียบสงบ ร่มรื่นจนเป็นที่รู้จัก สร้างรายได้เข้าหมู่บ้าน ชาวบ้านมีอาชีพเป็นหลักแหล่ง

นายจักรกฤษณ์ และนางนลินี สามัคคี อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

เดิมปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง เช่น ข้าวหัวนา ข้าวหอมจันทร์ ต่อมาโครงการฟาร์มตัวอย่างบางแก้วพัทลุง ศูนย์บ้านเรียนรู้เกษตรธรรมชาติ ได้นำเมล็ดพันธุ์พื้นบ้านข้าวสังข์หยดมาปลูกขยายพันธุ์ จึงมีการส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายนำไปเพาะปลูกเมื่อปี ๒๕๔๗ โดยนาของตนเองและสมาชิกรวม ๑๒๗ ไร่ ได้ผลผลิตต่อไร่ ๓๐๐ - ๓๕๐ กก./ไร่ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มาส่งเสริมการปลูกแบบธรรมชาติในระบบเกษตรอินทรีย์ และขยายผลไปสู่เครือข่ายจนถึงปัจจุบัน

“ในฐานะที่เป็นชาวนาและได้รับความชื่นชมจากการเสวยข้าวสังข์หยด รู้สึกปลาบปลื้มใจเป็นล้นพ้น จะดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะขยายผลไปสู่เครือข่าย”

นางอายีชะ สะมาโนง อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

แต่เดิมอยู่อำเภอสู่โขงโก-ลก สามีเป็น รปภ. อยู่ที่เทศบาลอำเภอสู่โขงโก-ลก และถูกยิงเสียชีวิตเมื่อปี ๒๕๔๗ จากนั้นได้ขอเข้ามาอยู่ภายในโครงการฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดันบาตู โดยจัดพื้นที่รอบบ้านปลูกพืชแบบผสมผสาน เช่น มะนาว เงาะ มังคุด สะท้อน อีกทั้งเลี้ยงไก่ เป็ด ปลานิล และปลาแรด ซึ่งผลผลิตที่ได้จะนำไปส่งกับฟาร์ม ตัวอย่างฯ สร้างรายได้ให้ครอบครัว ๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ บาทต่อเดือน

“รู้สึกดีใจเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ อยู่ที่นี่มีพร้อมทุกอย่าง ตอนเข้ามา มีกระเป๋าแค่ใบเดียว ในโครงการฯ ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันทั้งคนพุทธและคนอิสลาม ขอขอบพระคุณต่อพระมหากษัตริย์คุณเป็นอย่างยิ่ง”

นางวรรณมา ศรีริگانนท์ อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

เดิมอยู่อำเภอสู่โขงปาตี สามีเป็นทหารอยู่ในพื้นที่ และถูกยิงเสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ได้ขอเข้ามาอยู่กับโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านรอดันบาตู ในปี ๒๕๔๙ มีการปลูกพืชผักสวนครัว และพืชสวน เช่น อ้อย กล้าย และมะม่วง อีกทั้งได้จัดตั้งกลุ่มซอแม เป็นกลุ่มเย็บกระเป๋าจากผ้าพื้นเมืองนำไปจำหน่ายตามงาน OTOP สร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกประมาณวันละ ๑๐๐ บาท/คน

“พวกเราทุกคนมีชะตากรรมเดียวกัน จึงรับรู้ถึงความรู้สึกในแบบเดียวกัน พอเข้ามาอยู่ที่นี่ รู้สึกอบอุ่นใจ รู้สึกว่าไม่ถูกทอดทิ้ง และทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่มีการละเว้นให้ความช่วยเหลือกับศาสนาใด ๆ อีกทั้งทำให้เรามีที่ทำกิน มีความหวังที่ทำให้อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป เพราะท่านทรงให้ทุกสิ่งทุกอย่างต่อเรา ถึงไม่ได้เสด็จฯ มา ท่านก็ส่งคนมาดูแล จึงไม่รู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้งหรืออยู่อย่างโดดเดี่ยว”

สภาพบ้านเรือนของนางวรรณมา ศรีริگانนท์ และกิจกรรมการเย็บกระเป๋าของกลุ่ม

นางเวิน โสระมัด อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

เดิมอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ไปทำงานอำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๔๙ ลูกชายเป็นทหารพรานถูกยิงเสียชีวิต ส่วนตนเองและสามีบาดเจ็บสาหัสจากเหตุการณ์ความไม่สงบเช่นกัน จากนั้นได้ขอเข้ามาอยู่ภายในโครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านรอดต้นบาตู่ ได้ปรับพื้นที่รอบที่พักอาศัยปลูกพืชผสมผสาน เลี้ยงเป็ด ไก่ และปลา อีกทั้งรับจ้างซักรีดเสื้อผ้า และเลี้ยงไหม พร้อมทอผ้าส่งให้กลุ่มงานศิลปาชีพของโครงการฯ สร้างรายได้ให้ครอบครัวประมาณ ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน

“การที่มีวันนี้ เพราะพระมหากษัตริย์คุณ ถ้าไม่ได้อยู่ที่นี้ก็ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักเป็นแหล่ง อยู่ที่นี้ไม่ค่อยมีค่าใช้จ่ายอะไร มีอาหารในสวนของตนเอง อีกทั้งอยู่ที่นี้รู้สึกปลอดภัย”

นายธนพล นาพั่ง อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อก่อนการทำนาบ้านเนินธัมมังไม่ค่อยจะได้ผล เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มมีน้ำท่วมพื้นที่เกือบทุกปี สภาพดินพุ่มมีความเปรี้ยวจัด ทำนาได้ปีละครั้ง ไม่มีระบบชลประทาน ชาวบ้านทำงานนอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาในปี ๒๕๓๖ มีโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านเนินธัมมัง มีการส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มแม่บ้านงานฝีมือหัตถกรรม พื้นที่การทำนาก็มีโครงการสร้างพนังกั้นน้ำท่วมครอบคลุมเนื้อที่ ๑,๙๐๐ ไร่เศษ มีการจัดระบบชลประทานสามารถทำการเกษตรได้ โดยเฉพาะการทำนา มีการส่งเสริมเมล็ดข้าวพันธุ์ดี การปรับปรุงดินและพัฒนาแปลงนา มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความคิดจากทำนาผลิตข้าวเพื่อการจำหน่ายอย่างเดียวเป็นการผลิตข้าวอย่างครบวงจร คือการผลิตเพื่อการบริโภคเหลือจากการบริโภคจึงจำหน่าย และนำเอาวัตถุดิบจากการแปรรูปข้าว (รำ ปลายข้าว) ไปเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริม ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ข้าพเจ้าและชาวบ้านหายพ้นจากความทุกข์ยาก ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ข้าพเจ้าขออุทิศตนช่วยเหลือสังคมและจะทำแต่ความดีถวายเป็นพระราชกุศลตลอดไป

นางชำนาญ มาเพ็ง

แต่เดิมไม่มีงานทำไม่มีรายได้ประจำ ชีวิตความเป็นอยู่ลำบาก สมเด็จพระราชินีได้ทรงสร้างศูนย์ศิลปาชีพให้ชาวบ้านได้มีงานทำ ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่ไปสมาชิกในกลุ่มงานทอผ้า ได้มีโอกาสเรียนรู้จากครูผู้สอน และพัฒนาฝีมือการทอผ้าจนมีรายได้ประจำ ปัจจุบันมีรายได้เฉลี่ยจากการทอผ้าประมาณเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าปลื้มใจและดีใจมากที่พระองค์ท่านได้ช่วยเหลือให้ได้มีอาชีพและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ขอให้พระองค์ท่านทรงพระเจริญเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพสกนิกรยิ่งยี่นนาน

นางกาญจลินี นวลศรี และนางบุญรมณ์ เกื้อเพชร

เมื่อก่อนไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ สามเณรเป็นผู้หารายได้เลี้ยงครอบครัวเพียงคนเดียว เมื่อมีโครงการศิลปาชีพได้มีการส่งเสริมกิจกรรมจักสานและแปรรูปกระจูด ข้าพเจ้าทั้งสองคนได้เรียนรู้จากครูผู้สอนของโครงการในการคิดค้นลายการประดิษฐ์แปรรูปผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ จนชำนาญ

ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ส่งสวนจิตรลดา และจำหน่ายให้กลุ่มลูกค้าทั่วไป มีรายได้สามารถส่งให้ลูก ๆ ได้เรียนหนังสือจนมีงานทำที่มั่นคง รู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ขอให้พระองค์ท่านมีพระวรกายแข็งแรงและข้าพเจ้าจะมุ่งมั่นทำแต่ความดีถวายเป็นพระราชกุศลตลอดไป

นางระเบียบ ทาตะภิรมย์ อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง

มีอาชีพทำนา ทำสวนยางพารา มีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ ๒๘๘,๐๐๐ บาท/ปี ปลูกข้าวสังข์หยดในพื้นที่ ๒๙ ไร่ แบ่งทำนาปี ๑๗ ไร่ สวนยางพารา ๑๒ ไร่ แต่ก่อนปลูกข้าวพันธุ์เล็บนกอย่างเดียว แต่ได้หันมาปลูกข้าวพันธุ์สังข์หยด เพราะเป็นพันธุ์ดั้งเดิมปลูกมาตั้งแต่บรรพบุรุษทนทานต่อภัยธรรมชาติ

“...ภูมิใจที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่ยังคงปลูกข้าวสังข์หยด ซึ่งก่อนหน้านี้เกือบจะเลิกปลูก ปัจจุบันพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น เป็นเพราะราคาสูง มีการรวมกลุ่มกันผลิต การพัฒนาเกษตรกรต้องจัดระบบการผลิตให้ถูกต้อง มีการจัดหาการตลาดที่แน่นอน”

เศรษฐกิจพอเพียง

โรงพยาบาลพอเพียง

“ส่งเสริมสุขภาพมากกว่าปล่อยให้เจ็บป่วย”

■ สำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

เมื่อ นึกถึงโรงพยาบาลเราจะเห็นภาพคุณหมอ พยาบาล ห้อง
ไม่ จำ่ายยา เครื่องมือทางการแพทย์ และผู้ป่วยที่เข้ามาได้รับการรักษา
หลายคนมองว่าภารกิจหลักของโรงพยาบาลคือการรักษาความเจ็บป่วย
แต่มีโรงพยาบาลแห่งหนึ่งมีหน้าที่ให้บริการสาธารณสุข
ทุกด้านแก่ประชาชน ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ
การป้องกันโรค ภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือ
ลักษณะที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การรักษา
พยาบาล และการฟื้นฟูสภาพภายหลังการเจ็บป่วย อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลคงเป็นสถานที่
ที่ไม่มีใครอยากเข้าไปเยี่ยมเยียนบ่อยนัก แต่เรามีแบบอย่างโรงพยาบาล ที่ดีในการปฏิบัติตาม
ภารกิจอีกรูปแบบหนึ่งให้ผู้อ่านได้ทำความรู้จักกัน

“โรงพยาบาลหนองม่วงไข่” ซึ่งได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วารสารอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๔๗

ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๕

ในโรงพยาบาลจะมีอุปกรณ์หน้าต่างาแปลก ๆ ที่เป็นเครื่องมือทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นที่กันฝุ่นเข้าตา ที่ใส่หลอดฉีดยา ตะแกรงและแผ่นกันขยะติดเชื้อ ที่นี้เขาใช้ทรัพยากรที่ประหยัด มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ ประยุกต์ใช้ของที่มีอยู่ในสำนักงานมาสร้างสรรค์ประดิษฐ์เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์ นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือทางการแพทย์อีกมากมายที่เจ้าหน้าที่ช่วยกันทำใช้ในโรงพยาบาล

ครั้งที่ ๒ ประเภทหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ ในส่วนภูมิภาค และได้ตอบรับเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงาน กปร.

เมื่อเดินเข้าไปข้างในโรงพยาบาลจะเห็นเจ้าหน้าที่ เห็นชาวบ้านที่มาารอการรักษามากมาย ได้พบเห็นคุณหมอ นายแพทย์สมศักดิ์ โสพลสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองม่วงไข่ เห็นความใจดีที่แสดงออกทางวาจา แววตา และการต้อนรับจากคุณพยาบาลที่เป็นกันเอง คุณหมอเล่าให้ฟังว่าปี ๒๕๕๗ โรงพยาบาลประสบปัญหาเกิด

ภาวะหนี้ค้ำชำระค่ายาและเวชภัณฑ์ เงินบำรุงคงเหลือไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ขาดความเชื่อมั่นและกำลังใจไปมาก

วิกฤตครั้งนั้นทำให้ทุกคนในโรงพยาบาลหันหน้าเข้าหากัน ระดมความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหา เพื่อความอยู่รอดของโรงพยาบาล และช่วยเหลือชาวบ้านที่ยังต้องการการรักษาอยู่ทุกวัน คุณหมอจึงนำการบริหารจัดการแบบชีววิถีควบคู่ไปกับการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จาก ดร.พิสิฐ วรอุไร และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มาประยุกต์ใช้กับนโยบายให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างแนวทางในการปฏิบัติบนพื้นฐานของความพอเพียง

เช่น ที่ปิดตาผู้ป่วย กล่องกระดาษ ที่ถูกนำมาดัดแปลงเป็นที่ใส่หลอดยา แผ่นกันขยะติดเชื้อในตะแกรงทำแผล ซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายในบัญชีได้ไม่น้อยเลย

ชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลมีความเป็นกันเอง ด้วยวิสัยทัศน์ที่มอง **คน เป็น ทรัพยากรที่สำคัญมาก** คนมีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์งานที่มีคุณภาพ ทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีและมีคุณภาพด้วย สร้างช่องทางสื่อสารระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในโรงพยาบาลด้วยกันเอง หรือเจ้าหน้าที่กับ

ผู้ป่วย การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ อาศัยการประชุมเพียงอย่างเดียวไม่พอ ต้องหาเวลาพูดคุยกันในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ใช้ระยะเวลาไม่มากแต่ให้บ่อยครั้ง และได้ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้มีเวลาในการสื่อสารมากขึ้น เพราะการสื่อสารกันทำให้เกิดความจริงใจและการดำเนินงานที่ง่ายขึ้น

ตามบอร์ดกิจกรรมจะเห็นภาพการ ตักบาตร ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังเทศน์ ตลอดจน นั่งสมาธิของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลและผู้ป่วย ซึ่งเป็นกิจกรรมของวันเกิดเจ้าหน้าที่ กิจกรรมก่อนประชุมประจำเดือน เจ้าหน้าที่บอกว่า คุณหมอมองเป็นต้นแบบที่ดีในการนำหลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต และให้ศาสนาเป็นเครื่องมือที่ช่วยขัดเกลาจิตใจทุกคนในโรงพยาบาลให้มีคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ต้องยอมรับว่าเป็นโรงพยาบาลวิถีพุทธจริง ๆ โดยนำหลักธรรมมาภิบาล ความโปร่งใส เป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้บริการแก่ผู้ป่วยทุกคนเหมือนญาติมิตร ปฏิบัติด้วยความเสมอภาค สามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างรวดเร็ว ควบคู่ไปกับ ส่งเสริมประชาชนให้ดูแลสุขภาพให้แข็งแรงมากกว่าปล่อยให้เกิดการเจ็บป่วย แล้วมาทำการรักษา ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมกีฬาให้เจ้าหน้าที่และประชาชน ได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เมื่อร่างกายแข็งแรงย่อมลดรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้

ในโรงพยาบาลที่มีทั้งสวนสมุนไพรที่นำไปใช้ในการนวดแผนโบราณ แปลงผักสวนครัว นาข้าว การเพาะเห็ด ต้นกล้วยที่มีเป็นพันธุ์หลากหลาย พืชผลที่ได้ใช้ผู้ป่วยด้วยระบบจูลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพทดแทนการใช้สารเคมี ปลอดภัย พิษ ลดรายจ่ายสร้างรายได้ให้โรงพยาบาล สามารถลดหนี้ให้โรงพยาบาลได้ นอกจากนี้ มีการเลี้ยงวัว หมู ปลา และยังมีการเลี้ยงไส้เดือนด้วย มีบ้านหลังเล็ก ๆ ที่ชาวบ้านนำมาบริจาคหลังจากใช้ในพิธีงานศพของคนท้องถิ่นนำมาเป็นที่อยู่อาศัยของเป็ด และด้วยการเลี้ยงแบบ

“
**มอง คน เป็นทรัพยากร
ที่สำคัญมาก
คนมีคุณภาพ
สามารถสร้างสรรคงาน
ที่มีคุณภาพ**
”

ชีวภาพจึงไม่ต้องกังวลกับปัญหากลิ่นให้กังวล ที่น่าประทับใจและเป็นต้นแบบที่ดีคือ การทำ น้ำยาทำความสะอาดอเนกประสงค์ ซึ่งทำให้ โรงพยาบาลลดค่าใช้จ่ายในการซื้อน้ำยาฆ่าเชื้อโรคได้ และเป็นต้นแบบกระบวนการดำเนินงาน ในขั้นตอนทำให้ปราศจากเชื้อของโรงพยาบาล นอกจากนี้ โรงพยาบาลยังมีระบบบำบัดน้ำเสียโดยจุลินทรีย์ของโรงพยาบาลเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

การเกิดพื้นที่สีเขียวของโรงพยาบาล เป็นผลที่มาจากการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลได้มีองค์ความรู้ทั้งในทางวิชาการ และการปฏิบัติ ซึ่งจะเน้นสาขาวิชาชีพที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานตามของ โรงพยาบาล เช่น การอบรมหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น พยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว การควบคุมการติดเชื้อ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจะได้ขยายผลความรู้ต่าง ๆ สู่ชุมชนได้ ประโยชน์ที่ได้รับนอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้ว ในอนาคต

ความไม่ประมาท รอบคอบ และรอบรู้ที่มีจะสร้าง ภูมิคุ้มกัน ที่เข้มแข็งให้กับเจ้าหน้าที่ และองค์กร การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปกับการปฏิบัติตามหลักพุทธศาสนา นำไปใช้ในการประกอบอาชีพเสริมได้ โดยที่ไม่ต้องกลัวว่าจะเบียดเบียนเวลาราชการของอาชีพหลัก และเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลมีการปลูกฝังจิตสำนึก ในจรรยาบรรณของอาชีพตนเอง เป็นการ “ระเบิด จากข้างใน” ทำให้โรงพยาบาลหนองม่วงไข่ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบอยู่ได้จนหมดสิ้น สามารถพึ่งตนเอง อยู่ได้อย่างพอเพียง พอใช้พอกิน มีความสุข และมุ่งมั่นขยายผลสู่การพัฒนาชุมชนอย่างมั่นคง และจากการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว ทำให้คุณหมอสถิตศักดิ์ โสฬสลิขิต ได้รับรางวัลแพทย์ดีเด่นในชนบท ประจำปี ๒๕๕๔ จากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล นำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคุณหมอ เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล และชาวบ้านหนองม่วงไข่เป็นอย่างยิ่ง 🌸

ศึกษาดูงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารคดีชุดพิเศษ “ประโยชน์สุขของแผ่นดิน” ผลิตขึ้นเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ความยาว ๒๐ นาที จำนวน ๕๒ ตอน ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา ๒๐.๒๐ น. ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี และเปิดโอกาสให้ผู้ชมรายการสารคดีชุดพิเศษมีส่วนร่วมในการตอบคำถามท้ายรายการ โดยส่ง SMS ร่วมสนุก ผู้ร่วมตอบคำถาม ๔ ท่านแรก จะได้เดินทางไปศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้จัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการฯ ครั้งที่ ๔ ในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ, เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก และโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ศึกษาดูงานได้เดินทางไปศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นโครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา สาธิตการใช้ที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตในทุก ๆ ด้านอย่างพอเพียง ต่อจากนั้นได้เดินทางไปเยือนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก เพื่อรับฟังบรรยายพิเศษ เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมกับได้นั่งรถพ่วงเข้าชมเขื่อนขุนด่านปราการชล

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕ คณะเดินทางไปยังโครงการพัฒนาส่วนพระองค์ ตำบลบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อชมแปลงทดลองสาธิตการปลูกข้าว การเพาะเลี้ยงกุ้ง ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงใช้ที่ดินส่วนพระองค์ และพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จัดทำโครงการพัฒนา เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับประชาชน ได้นำไปปฏิบัติตาม มีการสาธิตการทำเกษตรปลอดสารพิษในรูปแบบต่าง ๆ สนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนได้อยู่อย่างพอมีพอกิน ไม่เดือดร้อน ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของชาติอยู่ในภาวะผันผวนจากกระแสภายนอก

นอกจากนี้ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สำนักงาน กปร. ร่วมกับ มูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงบประมาณ กองทัพบก กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข” จำนวน ๕ ครั้ง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในภูมิภาค โดยครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ กรุงเทพมหานคร โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเปิดงานในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ จังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๗ -

๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ และครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติฯ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่มเย็น เป็นสุข” นอกจากนี้ ยังได้จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติชุด “พระราชินี...ด้วยพลังแห่งรัก” จำนวน ๖ ตอน ทุกวันศุกร์ เวลา ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี โดยเริ่มออกอากาศตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ อีกด้วย 🐉

สรุปจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สำนักงาน กปร. ได้รวบรวมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๙๑ โครงการ แยกเป็นภาคและการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามตารางสรุปได้ ดังนี้

การพัฒนาด้าน	ภาค				รวม
	เหนือ	กลาง	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้	
๑. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	๒๔๖	๒๔	๑๕๓	๖๗	๔๙๐
๒. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	๒๐	๕	๑๐	๒	๓๗
๓. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	๓๗	๕	๑๕	๘	๖๕
๔. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ	๓๖	๑๒	๘๗	๘๐	๒๑๕
๕. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข	๑	๑	๑	๑	๔
๖. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร	๑	๑	๘	๐	๑๐
๗. โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	๑๑	๑	๔	๒	๑๘
๘. โครงการพัฒนาด้านแบบบูรณาการ	๒๗	๗	๑๑	๗	๕๒
รวมทั้งสิ้น	๓๗๙	๕๖	๒๘๙	๑๖๗	๘๙๑

**ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร**

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กรุงเทพมหานคร	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๒
กาญจนบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๑
จันทบุรี	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๒
ฉะเชิงเทรา	๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓
ชลบุรี	๒	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๓
ชัยนาท	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ตราด	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นครนายก	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นครปฐม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นนทบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ปทุมธานี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ประจวบคีรีขันธ์	๒	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๓
ปราจีนบุรี	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๐	๒
พระนครศรีอยุธยา	๐	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๑	๔
เพชรบุรี	๒	๒	๑	๒	๐	๐	๐	๐	๗
ราชบุรี	๔	๐	๐	๒	๐	๑	๐	๑	๘
ระยอง	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๒
ลพบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สมุทรปราการ	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สมุทรสงคราม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สมุทรสาคร	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สระบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สระแก้ว	๖	๒	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๙
สิงห์บุรี	๒	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๓
สุพรรณบุรี	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
อ่างทอง	๑	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๓	๗
รวม	๒๔	๕	๕	๑๒	๑	๑	๑	๗	๕๖

ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กาฬสินธุ์	๒	๐	๑	๔	๐	๐	๐	๐	๗
ขอนแก่น	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๒
ชัยภูมิ	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๒
นครพนม	๒๘	๕	๐	๑๑	๐	๑	๑	๐	๔๖
บึงกาฬ	๔	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๖
บุรีรัมย์	๑๘	๐	๑	๗	๐	๐	๐	๒	๒๘
มหาสารคาม	๕	๐	๐	๕	๐	๐	๐	๐	๑๐
มุกดาหาร	๕	๑	๐	๗	๐	๐	๐	๑	๑๓
ยโสธร	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๐	๑	๔
ร้อยเอ็ด	๗	๐	๐	๓	๐	๐	๑	๐	๑๑
เลย	๓	๐	๐	๔	๐	๐	๐	๑	๘
ศรีสะเกษ	๘	๒	๑	๖	๐	๐	๑	๓	๒๑
สกลนคร	๔๐	๑	๕	๑๘	๑	๖	๐	๑	๗๒
สุรินทร์	๑	๐	๑	๒	๐	๐	๐	๐	๔
หนองคาย	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๑
หนองบัวลำภู	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๒
อำนาจเจริญ	๑	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๒
อุดรธานี	๑๐	๑	๑	๔	๐	๐	๐	๐	๑๖
อุบลราชธานี	๒๐	๐	๐	๘	๐	๑	๑	๑	๓๑
รวม	๑๕๓	๑๐	๑๕	๘๗	๑	๘	๔	๑๑	๒๘๙

ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กำแพงเพชร	๙	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๒	๑๒
เชียงราย	๑๖	๒	๓	๐	๐	๐	๐	๖	๒๗
เชียงใหม่	๑๒๒	๗	๑๗	๑๑	๑	๑	๑๑	๓	๑๗๖
ตาก	๒๒	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๓	๒๗
น่าน	๑๐	๓	๒	๗	๐	๐	๐	๐	๒๒

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านการเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
นครสวรรค์	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑
พะเยา	๗	๒	๒	๐	๐	๐	๐	๔	๑๕
แพร่	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓
เพชรบูรณ์	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
พิจิตร	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
พิษณุโลก	๗	๐	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๑๐
แม่ฮ่องสอน	๒๒	๒	๕	๑๐	๐	๐	๐	๗	๔๖
ลำปาง	๑๕	๐	๑	๑	๐	๐	๐	๒	๑๙
ลำพูน	๖	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๘
สุโขทัย	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
อุตรดิตถ์	๘	๐	๑	๖	๐	๐	๐	๐	๑๕
อุทัยธานี	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑๐
รวม	๒๔๖	๒๐	๓๗	๓๖	๑	๑	๑๑	๒๗	๓๗๙

**ตารางแสดงประเภทของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเขตพื้นที่ภาคใต้**

จังหวัด	ประเภทของโครงการ								รวม
	ด้านแหล่งน้ำ	ด้านการเกษตร	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ด้านสาธารณสุข	ด้านคมนาคม/สื่อสาร	ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	บูรณาการ/อื่น ๆ	
กระบี่	๒	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๑	๕
ชุมพร	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ตรัง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
นครศรีธรรมราช	๓	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๑	๕
นราธิวาส	๔๐	๒	๓	๓๘	๑	๐	๑	๒	๘๗
ปัตตานี	๙	๐	๐	๒๘	๐	๐	๑	๑	๓๙
พังงา	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑
พัทลุง	๓	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๒	๘
ภูเก็ต	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ยะลา	๘	๐	๑	๕	๐	๐	๐	๐	๑๔
ระนอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สงขลา	๑	๐	๑	๓	๐	๐	๐	๐	๕
สตูล	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑
สุราษฎร์ธานี	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๒
รวม	๖๗	๒	๘	๘๐	๑	๐	๒	๗	๑๖๗

เพลง อัคราภิรักษ์

ประพันธ์คำร้องโดย : นายชาติ อินทรวิจิตร ศิลปินแห่งชาติ
 นายเกียรติพงศ์ กาญจนภี
 (สุนทรียา ณ เวียงกาญจน์) ศิลปินแห่งชาติ
 คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ราชบัณฑิต
 นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ

ประพันธ์ทำนองโดย : นายนคร ถนอมทรัพย์ ศิลปินแห่งชาติ
 นายวิรัช อยู่ถาวร
 นายจิรวุฒิ กาญจนะผลิน

เรียบเรียงเสียงประสานโดย : นายกิตติ ศรีเปารยะ

ร่มเย็นเพ็ญพระคุณ	การุณย์ไพโรฟ้า
อัคราภิรักษ์ประจักษ์	เพ็ญพระทัย
คู่บุญนฤบดี	ราชจักรีประชาธิปไตย
ดอกไม้ควีนสิริกิติ์	งามล้ำค่า
โปรดส่งเสริมและส่ง	อาชีพสตรี
สดใสใหม่มัดหมี่	สดสีแพรวา
บัดนี้ใหม่มัดหมี่	ก้องธรณีความโสภาค
ไปมัดใจคนทั่วหล้า	ใหม่ไทย
เกริกเกียรติยิ่งล้ำ	นำสู่สุขชาติชน
ถักปักทอผล	งามยิ่งใหญ่เกริกไกร
งามป่าพื้นฟู	ชูถิ่นทุกแนวไพร
ทูนเกียรติกรานกราบไหว้	จิตน้อมสดุดี
ขอพระทรงจรัสถาย	เจริญชนม์
ถวายมงคลชัย	แต่มีงมหาธาซินี
ฟ้าคงอยู่	คู่ฟ้าธาตรี
พระอภิรักษ์	ศักดิ์ศรีคู่ไทย

กิ่งห้อย

คำร้อง/ทำนอง : ดร.วีระชัย ณ นคร
 ขับร้อง : ดวงดาว เถาว์ศิริ
 เรียบเรียงเสียงประสานและอำนวยเพลง : ดร.ประทีป ปะระทีปะเสน
 บรรเลง : วงดุริยางค์สากล กรมศิลปากร

วิบวิบวิบ วิบวาว ดุจเกล้าแก้ว
 วิบแวมแวม แวมวิบแวม แต้มพุกษา
 แวมวิบวาม กะพริบพ้อ ล้อดารา
 เชิญขวัญมา ร่วมบรรเลง เพลงราตรี

อังกลับประดับหล้า คราเย็นคร่ำ
 ยามเดือนต่ำ เปล่งประกาย ฉายรังสี
 ระยิบยับ ผ่องผุด ดุจเพชรมณี
 งามสุดที่ เสกสรร เกินบรรยาย

(* แม่ชีวิต นิดน้อย ดูด้อยค่า
 ไร้แสงจ้า แข่งตะวัน ฤจันทร์ฉาย
 มีอาจเทียม ดาราพราวฟ้าพราย
 เจ้ากิ่งห้อย คือสายสร้อย ร้อยสัมพันธ์

คือประทีป โคมทอง สาดส่องหล้า
 อร่ามตา วาววิบวาม ยามคิมหันต์
 มณีดิน ปิ่นนภา ยามสายัณห์
 จุดไฟฝัน ให้โลกงาม ด้วยความดี (*)
 จุดไฟฝัน... ให้โลกงาม... ด้วย... ความ... ดี

หิ่งห้อย

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงสนพระราชหฤทัยในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งพรรณพืชและสัตว์ ตลอดจนสรรพสิ่งที่มีชีวิตทั้งหมดที่ประกอบกันขึ้นเป็นสิ่งแวดล้อมของป่า เมื่อทรงทอดพระเนตรเห็นเจ้าหิ่งห้อยตัวน้อยที่ส่องแสงกะพริบอยู่ชายป่า ก็ทรงตระหนักถึงความสำคัญของสมดุลงแห่งธรรมชาติ ทรงมีพระราชเสาวนีย์เกี่ยวกับหิ่งห้อย สรุปลงความว่า “หิ่งห้อยเป็นแมลงชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความอุดมสมบูรณ์ของป่าและธรรมชาติ มีพระราชประสงค์ให้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพรรณไม้ป่ากับหิ่งห้อย ให้ได้ครบวงจรชีวจักรและสมดุลงธรรมชาติ”

ดร.วีระชัย ณ นคร ผู้ประพันธ์คำร้อง เป็นผู้รับสนองพระราชดำริ และเป็นประธานคณะกรรมการโครงการโครงการศึกษาหิ่งห้อยตามพระราชดำริฯ ได้ประสานกับนักกีฏวิทยาชั้นนำจากทั่วประเทศร่วมกันถวายงาน ศึกษาถึงความหลากหลายชนิดของพันธุ์หิ่งห้อยในประเทศไทย แหล่งที่อยู่อาศัยจำนวนประชากรของหิ่งห้อยในแต่ละฤดูกาล การขยายพันธุ์ การเจริญเติบโต วงชีวจักรของหิ่งห้อยและความสัมพันธ์ของหิ่งห้อยกับระบบนิเวศน์ ทำให้ได้ทราบว่าประเทศไทยมีหิ่งห้อยชนิดต่าง ๆ ประมาณถึง ๖๐ ชนิด ที่อาศัยกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย

เนื้อหาของเพลง ได้บ่งบอกถึงความงามและความสำคัญของหิ่งห้อยในธรรมชาติ และแสดงให้เห็นว่าเจ้าแมลงตัวน้อยนี้ก็มีความสำคัญ เป็นหนึ่งในสมดุลงแห่งธรรมชาติ และสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าได้เป็นอย่างดี

ดร.ประจักษ์ ประทีปะเสน ซึ่งสำเร็จการศึกษาด้านดนตรีมาโดยตรงจากมหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ เป็นผู้ที่ได้รับยกย่องเป็นอย่างสูงในวงการเพลงสากล ว่าเป็นผู้มีฝีมือยอดเยี่ยมในการเรียบเรียงเสียงประสานดนตรี ก็ได้ทำให้เพลงนี้มีความไพเราะขึ้นอย่างเป็นเอกลักษณ์ อีกทั้งนักร้องของวงดนตรีกรมศิลปากร คุณดวงดาว เถาว์หิรัญ ก็สามารถขับร้องเพลงนี้ได้อย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้เพลงหิ่งห้อยนี้ มีความไพเราะมากขึ้นอีกเป็นพิเศษ 🌸

อุ้นบุญญาพระบารมี

คำร้อง : ท่านอง ดร.วีระชัย ณ นคร

เรียบเรียงเสียงประสาน : ร้อยเอก สุระชัย ถวิลไพโร

ขับร้อง : ส.อ.หญิง วายาศิลป์ เอนกสุวรรณณณี

บรรเลง : วงดุริยางค์ทหารบก

ชาวไทย รวมใจมั่น ทุกวันนี้
ก็เพราะมี สิ่งทุนเทิด เลิศสูงส่ง
คือพระแม่ มิ่งโมลี จักรีวงศ์
ธ ผู้ทรง การุณยธรรม อันร่มเย็น

(*) ทรงห่วงใย อาณา ประชาชาษฎร์
ชนในชาติ ว่ามีสุข หรือทุกข์เชิญ
ทุกถิ่น กันดารแดน แสนล้ำเค็ญ
ทรงเล็งเห็น ความเดือดร้อน ช่วยผ่อนปรน

น้ำพระทัย พระเมตตา มหาศาล
ดุจสายธาร ไสสะอาด เภกหยาดฝน
โปรยความชื่น ฉ่ำทรวง แก่ปวงชน
ทุกแห่งหน อุ้นบุญญา พระบารมี (*)

ทุกแห่งหน.....อุ้นบุญญา.....พระบารมี

เพลงอุ้นบุญญาพระบารมี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่
อภิเษกเป็นคู่พระบารมีขององค์ พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้ทรงงานและปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขเหล่าปวง
พสกนิกรของพระองค์ ในพื้นที่ทุกหนแห่งทั่วประเทศ
มาอย่างต่อเนื่อง จนมีความสัมฤทธิผลโดยเฉพาะการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร
สัตว์ป่า และการยกระดับความเป็นอยู่ของพสกนิกร
ในท้องถิ่นกันดารให้ดีขึ้น

โครงการพระราชดำริ อาทิ โครงการป่ารักษน้ำ
บ้านเล็กในป่าใหญ่ และฟาร์มตัวอย่าง ฯลฯ ที่ตั้งอยู่
บนพื้นที่ภูเขาสูงและใกล้พรมแดนประเทศเพื่อนบ้าน
ยังส่งผลสร้างเสริมให้เกิดความมั่นคงต่อประเทศชาติ
มีความสัมฤทธิผลเป็นอย่างดี

พระองค์เปรียบเสมือนศูนย์รวมใจของปวง
พสกนิกรทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าจะเสด็จพระราชดำเนินไปที่
แห่งหนใด ก็จะเป็นห่วงใยและหาหนทางบำบัด ปัดเป่า
ให้ทวยราษฎร์ในท้องถิ่นนั้น ได้มีการอยู่ดีกินดี มีความ
ผาสุกยิ่งขึ้น พสกนิกรทุกหมู่เหล่าทั้งแผ่นดินจึง
พากันศรัทธา ชื่นชมในพระบารมีและจงรักภักดี
อย่างเปี่ยมล้น

ผู้ประพันธ์คำร้องคือ ดร.วีระชัย ณ นคร ที่ปรึกษาฯ
สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้เรียบเรียง
เนื้อร้องจากแรงบันดาลใจและประสบการณ์ที่พบเห็น
ในโอกาสที่ได้ติดตามเสด็จ ในการทรงงานพื้นที่ต่าง ๆ
และได้ประมวลความรู้สึกประทับใจนั้นออกมาเป็น
บทเพลงบรรยายถึงความรู้สึกของมวลเหล่าพสกนิกร
ทุกหมู่เหล่าที่มีต่อพระองค์ท่าน แต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อย
กว่าเศษเสี้ยวที่สามารถถ่ายทอดออกมาได้เท่านั้น

ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานในพิธีปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ ที่ทำการโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี

เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เดินทางไปเป็นประธานในพิธีปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ณ ที่ทำการโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมี นางสาวจิตรา พรหมชุติมา ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และผู้แทนกรมป่าไม้ ให้การต้อนรับ

ในการนี้ ฯพณฯ องคมนตรี ได้ปลูกต้นยางนาร่วมกับข้าราชการและประชาชน มอบกล้าไม้ให้แก่ผู้แทนหน่วยงานราชการ มอบโคพันธุ์อินโดบรามันให้แก่ราษฎร รับฟังบรรยายสรุปความก้าวหน้าโครงการห้วยโสมง พร้อมทั้งได้มอบแนวทางในการดำเนินงานว่าควรเร่งรัดการก่อสร้างโครงการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และขอให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันทำงานสนองพระราชดำริอย่างดีที่สุด

ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานเปิดงาน “๕๐ พรรษา เทิดไท้องค์ราชินี ดินชีวีปะการังสีรุ้ง ๕๐๐ หลัง สู่อ่าวไทย”

ณ บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานเปิดงาน “๕๐ พรรษา เทิดไท้องค์ราชินี ดินชีวีปะการังสีรุ้ง ๕๐๐ หลัง สู่อ่าวไทย” ณ บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยมี นายจุลภัทร แสงจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร นายโกวิทย์ เพ่งวานิชย์ รองเลขาธิการกปร. นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พล.ร.ท.ชุมพล วงศ์เวคิน ผู้บัญชาการกองทัพอากาศที่ ๑ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมเจ้าท่า นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร และนายกสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย ให้การต้อนรับ

ในการนี้ ฯพณฯ องคมนตรี ได้ชมวิถีทัศน์แนวพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีความห่วงใยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของไทย โดยรูปแบบเป็นโครงการร่วมสร้างบ้านให้สัตว์น้ำด้วยปะการังเทียม แนวการดำเนินงาน และการปล่อยปะการังเทียมที่ผ่านมามาตลอดจนประโยชน์ของปะการังเทียมต่อการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของไทยให้มีความอุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่อาศัยหลบภัยของสัตว์น้ำ จากนั้นได้ร่วมปล่อยพันธุ์กุ้งจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ ตัวลงเรือไปปล่อยแห่งคอนกรีตปะการังเทียม (ปะการังสีรุ้ง) และชมการจมเรือเพื่อทำเป็นปะการังเทียม ณ บริเวณจุดที่กำหนดในอ่าวไทย 🐠

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

เป็นประธานเปิดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาราชินี ตามรอยแม่ของแผ่นดิน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

วันพฤหัสบดีที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการ ๘๐ พรรษา มหาราชินี ตามรอยแม่ของแผ่นดินเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมี นายเร็กซ์ศักดิ์ มหาวิจิตรชัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ และนายสุวิทย์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานการจัดงาน ภายหลังกล่าวเปิดงานได้ เยี่ยมชมการจัดแสดงนิทรรศการของภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ของดีเขาหินซ้อน การส่งเสริมและสาธิตอาชีพทางการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ เป็นต้น พร้อมทั้งชมภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ ๓ มิติ จากนั้น ได้ปลูกต้นหลาวชะโอน ปล่อยปลาบึก จำนวน ๙ ตัว ลงในอ่างเก็บน้ำหัวเจ๊ก

จากนั้น เป็นประธานการประชุมศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสัญจร ครั้งที่ ๖ ณ ห้องประชุม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อรายงานผลให้ที่ประชุมทราบในเรื่องกรอบอัตรากำลัง พนักงานราชการศูนย์ศึกษา การติดตามผลการดำเนินงาน

ศึกษาวิจัย การซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์พลังงานทดแทนภายในศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง รวมถึงแนวทางการส่งเสริมด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร โดยจะจัดฝึกอบรมด้านการตลาดให้แก่เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาฯ เจ้าหน้าที่จากสำนักพระราชเลขาธิการ และสำนักงาน กปร. โดยเริ่มที่ศูนย์ภูพานฯ เป็นแห่งแรก นอกจากนั้น ที่ประชุมได้ร่วมพิจารณาแนวทางการขยายผลของศูนย์ฯ และการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริทั้ง ๑๒๐ แห่งทั่วประเทศ ให้เป็นเครือข่ายในการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกรต่อไป 🐼

ฯพณฯ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

ตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดปราจีนบุรี

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕
ฯพณฯ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี
ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมความก้าวหน้าการดำเนินงาน
โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดปราจีนบุรี โดยมี นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์
รองเลขาธิการ กปร. นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล รองผู้ว่า
ราชการจังหวัดปราจีนบุรี ผู้แทนกรมชลประทาน
ให้การต้อนรับ

ในการนี้ ฯพณฯ องคมนตรี รับฟังบรรยาย
ความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการ และ
ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่ก่อสร้าง พร้อมทั้ง
ได้มอบแนวทางการดำเนินงานโครงการต้องทำ
หลายประเด็นไปด้วยกัน ให้สอดคล้องตามหลักการ
ทางกฎหมาย โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังไม่ได้จ่ายค่า
ที่ดิน ต้องดำเนินการด้วยความนุ่มนวล จะเกิดผลดี
ที่สุด จากนั้นได้ปลูกต้นพุงที่ทางโครงการได้จัด
เตรียมไว้ 🌱

ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เป็นประธานเปิดงาน “๓๐ ปี พระบารมีมหाराชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐ น. ฯพณฯ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน “๓๐ ปี พระบารมีมหाराชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส โดยนายอภิรักษ์ ชื่อธานุวงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส กล่าวต้อนรับ และนายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์ของการจัดงานในครั้งนี้

งาน “๓๐ ปี พระบารมีมหाराชา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๔ - ๘ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระมหากรุณาธิคุณที่ได้พระราชทาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนา สร้างงาน เพิ่มอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง ให้แก่พสกนิกรชาวไทยมากกว่า ๓๐ ปี และเผยแพร่พระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทางด้านงานศึกษาทดลอง วิจัยที่ประสบผลสำเร็จโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริในเรื่องต่าง ๆ โดยเน้นการศึกษา ทดลอง และ

พัฒนาการใช้ประโยชน์จากพื้นที่พรุ เพื่อนำผลการศึกษาดทดลองที่ประสบผลสำเร็จไปขยายผล โดยมีเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา คือ การพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกิน และพึ่งตนเองเป็นหลัก กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย จัดแสดงนิทรรศการทางวิชาการ ทั้งด้านดิน น้ำ พืช สัตว์ ประมง ป่าไม้ สาธารณสุข อุตุสหากรรม หลากหลายรูปแบบ ทั้งการศึกษา และการพัฒนาอาชีพ ในรูปแบบของจริงตามกิจกรรมของแต่ละงาน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผู้เข้าชมงานสามารถเข้าชมศึกษา เรียนรู้ ดูงาน ทั้งรูปแบบนิทรรศการทางวิชาการ และพื้นที่ทำจริง ทั้งแปลงสาธิต ทดลอง วิจัย โดยในแต่ละกิจกรรมจะมีสิ่งที่น่าสนใจ อาทิ การเล่นเกมตอบปัญหา วอล์คแรลลี่ชิงรางวัล และบริการตกปลา เพื่อให้ผู้ชมงานทุกท่านได้ร่วมกิจกรรมทั้งภาคความรู้ และบันเทิงมากมาย นอกจากนี้ ยังมีจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ การจำหน่ายอาหารพื้นบ้านนาาชนิด และกิจกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกมากมาย 🍀

ฯพณฯ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี

เป็นประธานพิธีปลูกป่าตามโครงการ “๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษามหามงคล” และตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันพุธที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีปลูกป่าตามโครงการ “๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษามหามงคล” ณ พื้นที่ปลูกต้นไม้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมี นายเริงศักดิ์ มหาวิจิฉัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา นายโกวิทย์ เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. พลตรี ยศนันท์ หรัยเจริญ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๑ พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในพื้นที่ ให้การต้อนรับ

ในการนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวต้อนรับ และผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๑ กล่าวรายงานการจัดงาน ประธานในพิธีฯ กล่าวถวายอาเศียรวาท ร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงสดุดีมหาราชา จากนั้น มอบพันธุ์กล้าไม้ มอบทุนการศึกษา มอบเครื่องกีฬาให้กับผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ นักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน และกล่าวเปิดโครงการ “๙ ล้านกล้า ๘๐ พรรษามหามงคล” จากนั้นเดินทางไปตรวจเยี่ยมกิจกรรมการดำเนินงานภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และปลูกต้นยางนาบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยเจ๊ก

ฯพณฯ พลเรือเอก ชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี และ ฯพณฯ นายศุภชัย ภู่งาม องคมนตรี

ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕
ฯพณฯ พลเรือเอก ชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี และ
ฯพณฯ นายศุภชัย ภู่งาม องคมนตรี เดินทางไปตรวจ
เยี่ยมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี นายเริงศักดิ์
มหาวิจิตรชัยมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา
กล่าวต้อนรับ นายโกวิท พงษ์วานิชย์ รองเลขาธิการ
กปร. กล่าวแนะนำศูนย์ฯ และผู้อำนวยการศูนย์ศึกษา
การพัฒนาเขาหินซ้อนฯ กล่าวรายงานการดำเนินงาน
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ พร้อมร่วมชม
วิถีทัศน์แนะนำศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ
จากนั้นได้ชมนิทรรศการถาวรบ้านของพ่อ และนั่งรถ
พ่วงเยี่ยมชมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. งานสวนพฤกษศาสตร์

แปลงรวบรวมสมุนไพรมากกว่า ๘๐ ชนิด อาคาร
แปรรูปสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร อาทิ
แชมพูดอกอัญชัน แชมพูว่านหางจระเข้ ครีมนวดผสม
ดอกอัญชัน สบู่เหลวขมิ้นชัน สบู่ว่านสาวหลง ยาหม่อง
เสลดพังพอน น้ำมันไพล ยาแก้ปวดตะไคร้หอม โลชั่น
บำรุงผิว แชมพูอาบน้ำสมุนไพร

๒. งานพัฒนาที่ดิน

แปลงสาธิตการทำเกษตรในรูปแบบ
ทฤษฎีใหม่ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง

ประกอบด้วย แปลงนาข้าว แปลงพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล
เป็นต้น

๓. งานประมง

สาธิตการผลิตพันธุ์ปลา และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ชนิดต่าง ๆ เช่น ไรแดง กบนา ปลานิลแปลงเพศ และการ
เพาะเลี้ยงปลาสวยงาม เป็นต้น

๔. งานวิชาการเกษตร

งานสาธิตและศึกษาการเพาะเห็ดเศรษฐกิจพอเพียง
เช่น เห็ดหลินจือแดง รวมทั้งงานศึกษาเทคโนโลยีการเพาะปลูก
พืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๕. งานพัฒนาที่ดิน

แปลงรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝกและแปลงสาธิตการปลูก
หญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร

ฯพณฯ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

เยี่ยมชมประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และตรวจสภาพพื้นที่ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ นางสาว ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เดินทางไปตรวจสภาพ พื้นที่ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริให้อนุรักษ์ ไว้ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ แต่ได้เกิดไฟไหม้ตั้งแต่ เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากเกิดภาวะภัยแล้ง ทำให้ พื้นที่ป่าพรุเสียหายประมาณ ๑๒,๐๐๐ ไร่ ในการนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ตรวจเยี่ยมให้กำลังใจ มอบเครื่องอุปโภค-บริโภคแก่เจ้าหน้าที่ดับไฟป่า และได้ปรารภในการ แก้ปัญหาไฟไหม้ป่าพรุว่าต้องแก้ปัญหาทั้งระบบ

ต่อมาได้เดินทางไปเยี่ยมชมประตูระบายน้ำอุทก วิภาชประสิทธิ์โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริให้ก่อสร้างเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำทะเลรุกตัวเข้าไปในแม่น้ำปากพนังทำให้พื้นที่ลุ่มน้ำ เพาะปลูกไม่ได้ และเกิดอุทกภัยเป็นประจำในฤดูฝน นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งในการประกอบ อาชีพระหว่างนาุ้งกับนาข้าว ปัจจุบันมีพื้นที่นาปรัง

เพิ่มขึ้นจากเดิม ๕๒,๐๐๐ ไร่ เป็น ๒๒๐,๐๐๐ ไร่ ลดระยะเวลา การท่วมขังของน้ำในพื้นที่ มีการแบ่งพื้นที่ทำเกษตร เป็นสัดส่วน ไม่เกิดความขัดแย้งระหว่างอาชีพที่ต้องใช้น้ำ เค็มกับอาชีพที่ต้องใช้น้ำจืด ในการนี้ ฯพณฯ นายก รัฐมนตรีได้กล่าวชื่นชมในเรื่องการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ของโครงการฯ รวมทั้งการบริหารน้ำจืด-น้ำเค็มที่มีการ จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาบริหารจัดการ กำหนดระยะเวลา เปิดปิดประตูระบายน้ำ ทำให้ประชาชนสามารถอยู่ ร่วมกันได้ และสามารถใช้น้ำประป้อนจากน้ำได้ทั้งสองฝั่ง 🌊

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

เป็นประธานพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ณ โรงเรียนอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี และตรวจเยี่ยมโครงการฟาร์มตัวอย่างหนองลาด จังหวัดสิงห์บุรี

เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เดินทางไปเป็นประธานในพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ณ โรงเรียนอินทร์บุรี อำเภอินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีนายพิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้แทนโรงพยาบาลรามาริบัติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ผู้แทนสำนักพระราชวังเลขาธิการ เป็นสักขีพยานในการมอบทุนประกอบอาชีพ ทุนสนับสนุนการดำรงชีพ และสิ่งของพระราชทานแก่ครอบครัวนายภานุวัฒน์ หมื่นนคร นายสันตติศรีสวนพันธ์ เด็กชายธิตินเทพ พรหมบุรี จากนั้นได้มอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรยากจนในพื้นที่ ๖๐๐ ราย มอบพระบรมฉายาลักษณ์ พระฉายาลักษณ์ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ มอบของที่ระลึกแก่ผู้แทนหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และมอบหนังสือและอุปกรณ์กีฬาแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน ภายหลังเสร็จพิธีมอบความช่วยเหลือพระราชทาน ได้เยี่ยมชมการปฏิบัติงานของหน่วยแพทย์เคลื่อนที่โรงพยาบาลรามาริบัติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงาน

ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มาให้บริการแก่ราษฎร จากนั้นเดินทางไปโครงการฟาร์มตัวอย่างหนองลาด หมู่ที่ ๑, ๒ ตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน และหมู่ที่ ๓ ตำบลวิหารขาว อำเภท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี มีนายจรูญ อิมเอิบสิน ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ผู้แทนกรมประมง หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดสิงห์บุรี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้การต้อนรับ โดยนายจรูญ อิมเอิบสิน ได้กล่าวรายงานถึงความเป็นมาของโครงการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของโครงการฯ จากนั้น ฯพณฯ องคมนตรี ได้ปล่อยปลาในอ่างเก็บน้ำ และเยี่ยมชมแผนกทอผ้า แผนกปักผ้า และแผนกแกะสลักไม้ และนั่งรถพ่วงชมกิจกรรมด้านการเกษตร ได้แก่ แปลงผัก โรงเพาะเห็ด โรงเลี้ยงแพะ และโรงเลี้ยงไก่ของโครงการ

งานเฉลิมพระเกียรติ

“๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข”

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานพระราชดำริก่อให้เกิดคุณูปการต่อประชาชน ประเทศชาติมาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับ มูลนิธิชัยพัฒนา กองทัพบก สำนักงบประมาณ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมชลประทาน ได้จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ พระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนา อาทิ ด้านป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่งทะเลและสิ่งแวดล้อม สถานีพัฒนาการเกษตรพื้นที่สูงตามพระราชดำริ ตลอดจนศิลปหัตถกรรม อันเป็นการอนุรักษ์วิถีไทยแต่ดั้งเดิม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดการตระหนักและร่วมกันสืบสานพระราชดำริได้อย่างถูกต้องชัดเจนและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง องค์กร และประเทศชาติ ตลอดจนเป็นการ

เสริมสร้างความรัก ความสามัคคีของคนในชาติสืบต่อไป
 การนี้ สำนักงาน กปร. ในฐานะหน่วยงานกลางในการประสานงาน วางแผน สนับสนุนการดำเนินงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้กำหนดจัดงานเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข” จำนวน ๕ ครั้ง ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้คนไทยที่อยู่ในทุกภูมิภาคได้รับรู้รับทราบ และเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึง โดยครั้งที่ ๑ จัดเมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ จตุจักร กรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๒ จัดขึ้น ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมี พิธีเปิดในวันที่ ๖ กันยายน โดย ฯพณฯ ศาสตราจารย์ อานันท์ ทรัพย์วิเชียร องคมนตรี เป็นประธานในพิธี

นิทรรศการเฉลิมพระเกียรตินี้เป็นนิทรรศการที่จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่สำคัญในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานไว้ทั่วประเทศ นับตั้งแต่การส่งเสริมหัตถกรรมผ้าไทยให้กลับฟื้นคืนมาสู่ความนิยมของประชาชนทั่วไป และชาวโลกอีกครั้ง จนเป็นที่มาของโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ตลอดถึงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีกว่า ๘๙๑ โครงการ อาทิ ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งน้ำ ป่าไม้ และ

ทรัพยากรชายฝั่งทะเล รวมถึง โครงการฟาร์มตัวอย่างที่มีอยู่กว่า ๔๐ แห่งทั่วประเทศ และสถานีพัฒนาการเกษตรพื้นที่สูง ตลอดจนศิลปหัตถกรรมอันเป็นการอนุรักษ์วิถีไทย แต่ดั้งเดิม ร่วมรับฟังการเสวนาพิเศษจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการน้ำ ชมกิจกรรมให้ความบันเทิง เช่น การแสดงดนตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ การแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การแสดงผลภัณฑ์จากโครงการศิลปาชีพต่าง ๆ พร้อมกิจกรรมตอบคำถามเพื่อรับหนังสือเฉลิมพระเกียรติ “๘๐ พรรษา ปวงประชา ร่วมเย็น เป็นสุข” และของที่ระลึกอีกมากมาย

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี

มอบเอกสารสิทธิ์ทำกิน (สทก.) โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานมอบเอกสารสิทธิ์ทำกิน (สทก.) โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีนายชัยวัฒน์ ลิมป์วรรณธะ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวต้อนรับ ผู้แทนกรมป่าไม้ กล่าวรายงานผลการดำเนินงาน ในการนี้ นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ กปร. และเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน กปร. เดินทางไปร่วมงานในครั้งนี้ด้วย

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๓๓ ให้ฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากในขณะนั้นเป็นป่าเบญจพรรณ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเขาพระฤๅษี-เขาบ่อแร่ มีพื้นที่ประมาณ ๒๐,๖๒๕

ไร่ ภูราชภูรบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเป็นบริเวณกว้าง ทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ในปัจจุบันสภาพป่าไม้ได้รับการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิมประมาณร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ โดยปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ได้แก่ มะค่าโมง ประดู่ป่า สะเดา ชี้เหล็กบ้าน ฯลฯ โดยเมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่ามีพันธุ์ไม้ ๒๙ ชนิด ประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ต้น ความหนาแน่นของต้นไม้ ประมาณ ๒๐๘ ต้น/ไร่ ซึ่งสามารถช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อนำไปสร้างมวลชีวภาพปริมาณ ๓๐,๕๘๘.๘๕ ตัน และสามารถปลดปล่อยก๊าซออกซิเจนสู่บรรยากาศ โดยกระบวนการสังเคราะห์แสงเป็นปริมาณทั้งสิ้น เท่ากับ ๒๔,๔๗๑.๐๘ ตัน

นอกจากนี้ ได้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ๕ แห่ง ฝายทดน้ำ
ในลำห้วยแม่ระวัง ๖ แห่ง ขุดสระน้ำ ๕๕๔ แห่ง และขุดลอก
ลำห้วย เพื่อสนับสนุนแหล่งน้ำให้มีเพียงพอสามารถช่วยเหลือ
พื้นที่การเกษตรได้ ๘,๕๖๐ ไร่ และเมื่อปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ มี
การก่อสร้างฝายชะลอน้ำจำนวน ๓๗๐ ฝาย ซึ่งสามารถชะลอ
การไหลของน้ำในพื้นที่ป่าไม้ได้ประมาณ ๒ เดือนในรอบปี
ป้องกันการพังทลายของหน้าดิน ป้องกันไฟป่า และสร้าง
ความชุ่มชื้นแก่พื้นที่อีกด้วย

ปัจจุบันราษฎรในพื้นที่โครงการฯ ได้รับการส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้าน
ที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย การศึกษา สุขภาพอนามัย อาชีพ และ
มีการส่งเสริมให้จัดตั้งกลุ่มอาชีพ เช่น การเลี้ยงไก่ การเลี้ยง
แพะ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสุกร มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ
พอเพียง โดยจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชเศรษฐกิจ

เลี้ยงสัตว์ การผลิตน้ำมันไบโอดีเซล การอบรมความรู้
เพื่อให้ราษฎรที่มาศึกษาดูงานนำไปประยุกต์ใช้ในการ
ประกอบอาชีพของตนเอง ในรอบปีที่ผ่านมามีเกษตรกร
และผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานกว่า ๑๒,๐๐๐ คน

สำนักงาน กปร. กรมป่าไม้ และจังหวัดกาญจนบุรี
ได้ร่วมกันดำเนินการจัดทำข้อมูลและสำรวจพื้นที่
เพื่อจัดทำเอกสารสิทธิทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
(สทก.) ให้แก่ราษฎรดังกล่าว โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมาย
ออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเดิมหรือทายาท และกลุ่ม
เปลี่ยนมือผู้ครอบครองสิทธิ ซึ่งในวันนี้สามารถมอบ
เอกสารสิทธิทำกิน (สทก.) ให้แก่ราษฎรได้ จำนวน ๖๕๖
ราย จำนวน ๙๒๗ ฉบับ ซึ่งจะได้ดำเนินการจัดทำข้อมูล
เพื่อมอบเอกสารสิทธิทำกิน (สทก.) ให้แก่ราษฎรที่เหลือ
ในโอกาสต่อไป 🐾

ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เปิดงานท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ฯพณฯ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานพิธีเปิดงานการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขาชะงุ้ม ๕๕ โดยมี นายโกวิท เพ่งวาณิชย์ รองเลขาธิการ กปร. ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ผู้อำนวยการโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมในพิธีเปิดงานการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

งานจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕ โดยกิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านการพัฒนาดิน น้ำ ป่าไม้ และการเกษตร ผลงานของโครงการ การจัดฐานเรียนรู้เรื่องดิน การจัดอบรมเทคโนโลยีด้านการเกษตร การจำหน่ายสินค้า นอกจากนี้ ผู้สนใจยังรับพันธุ์ไม้ไปปลูกเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้รับการน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจำนวน ๗๐๐ ไร่ จากพลตำรวจตรี ทักษ์ ปัทมสิงห์ ณ อยุธยา และผู้มีจิตศรัทธาร่วมน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินเพิ่มเติมอีกจำนวน ๖๓ ไร่ ต่อมามูลนิธิชัยพัฒนา ได้จัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมอีกประมาณ ๙๑ ไร่เศษ รวมพื้นที่ ๘๕๔ ไร่ ๓ งาน ๒๒ ตารางวา ซึ่งแต่เดิมทำเป็นฟาร์มปศุสัตว์ ที่ดินถูกชะล้างพังทลาย และ

ปลูกพืชไร่ โดยมีการใช้ดินอย่างผิดวิธี ทำให้หน้าดินเสียหาย ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้พระราชทานพระราชดำริในการปรับปรุงที่ดินเสื่อมโทรมแห่งนี้ให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์ โดยวิธีปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก นอกจากนั้นทรงแนะนำให้ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดิน น้ำ และปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปัจจุบันโครงการฯ สามารถพลิกฟื้นผืนดินที่แห้งแล้งกลับมาสมบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำและแหล่งอาศัยของสัตว์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น นับได้ว่าโครงการฯ สามารถทำหน้าที่เป็นต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ให้กับเกษตรกร และราษฎรในจังหวัดราชบุรีได้เป็นอย่างดี โดยในขณะนี้ ได้มีการขยายผลการพัฒนาพื้นที่เสื่อมโทรมไปสู่หมู่บ้านรอบ ๆ ๑๒ หมู่บ้าน ให้เกิดการนำพื้นที่กลับมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ส่งผลให้มีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

กรุณาส่ง

ผู้ ปณ.๙
ปณฝ.ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

ติดแสตมป์

ที่ปรึกษา

นายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ
นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์
นายโกวิทย์ เฟ่งวานิชย์
ม.ล.จิรพันธุ์ ทวีวงศ์

เลขาธิการ กปร.
รองเลขาธิการ กปร.
รองเลขาธิการ กปร.
รองเลขาธิการ กปร.

บรรณาธิการบริหาร

นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์

รองเลขาธิการ กปร.

คณะอำนวยการ

นายสมบูรณ์ วงศ์กาด
นายชัชชัย ภูวิชัยสัมฤทธิ์
นายบัวดี นวมะรัตน์
นายสิงหนังค์ รัชนิพนธ์
นายลลิต ธนอมสิงห์
นายประสพ พาศิริ
นางสาววัชรีย์ วัฒนไกร
นายวรกานต์ จุฑานนท์
นางสาวอุศนี ฐูปทอง
นางสาวถกลวรรณ ไกรสรสกุล

ผอ.สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๑
ผอ.สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๒
ผอ.สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๓
ผอ.สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
ผอ.สำนักกิจกรรมพิเศษ
ผอ.สำนักงานเลขาธิการ
ผอ.สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลฯ
ผอ.สำนักแผนงานและวิเทศสัมพันธ์
ผอ.สำนักศึกษาและขยายผลการพัฒนาฯ
ผอ.ศูนย์สารสนเทศ

กองบรรณาธิการ

นายอนันต์ ทองประทุม
นายตรีวิทย์ วินิชสำเนาทิพย์
นางเบญจรัตน์ อัครพลวงศ์
นางสาวมัทธา ภัคทิพวดี
นางสาวมณฑิกา โพธิ์ทอง
นางสาวสุชาดา ศรีจงใจ
นางสาวกฤติกา ปานเขียว
นายจักรพันธ์ คำขำ
นางสาวประภาพร ชื้อสัดย

ผอ.สำนักประชาสัมพันธ์
ผอ.กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร

ภาพประกอบ

นายวิโรจน์ เทียมเมือง
นายวิชาญ ธีระสืบสกุล
นายทวีศักดิ์ เป็นคัมภีร์
นายพิสิทธิ์ วิเชียรทศพร
นางสาวฉวีราภรณ์ ณ ศรีโต
นายพลวรรธนีย์ สายะเสวี

สำนักประสานงานโครงการพื้นที่ ๔
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร
กลุ่มสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์
๒. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ ที่ได้พระราชทานแนวพระราชดำริการพัฒนาประเทศและการพัฒนาช่วยเหลือประชาชน
๓. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้แก่ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชน ให้ได้รับทราบข้อมูลอย่างถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น

ดำเนินการโดย

กลุ่มสื่อสารองค์กร
สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน
เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒
<http://www.rdpb.go.th>
ตู้ ปณ.๙ ปณฝ.ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

(วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้ามจำหน่าย)

โปรดทราบ

- บทความและข้อเขียนต่างๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
- หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ
คอกม่อนล้าน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

หนึ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ใน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

